

Spokojený senior – KLAS z.s.

**Zhodnocení výzkumu na základních a středních
školách v rámci projektu
„Pilotní realizace programu na podporu
mezigeneračního dialogu v JMK“**

Dotazníkové šetření je výstupem projektu „Pilotní realizace programu na podporu mezigeneračního dialogu v JMK“, který v období 9/2014–8/2015 realizovala nezisková organizace Spokojený senior – KLAS z.s. za finanční podpory Jihomoravského kraje.

Autor: Mgr. Eva Stiborová ©

Rok vydání: 2016

Náklad: 10 ks

www.spokojenysenior-klas.cz

OBSAH

1. ÚVOD.....	4
2. CÍLE A POTŘEBNOST PROJEKTU	5
3. PROJEKT "MEZIGENERAČNÍ DIALOG".....	7
I. ZÁKLADNÍ ŠKOLA MĚNÍN	14
II. ZÁKLADNÍ ŠKOLA DAMBOŘICE	18
III. ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA MUTĚNICE	26
IV. ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA PUSTIMĚŘ	33
V. ZÁKLADNÍ ŠKOLA VYŠKOV, PURKYŇOVA 39.....	37
VI. ZÁKLADNÍ ŠKOLA BŘECLAV, SLOVÁCKÁ 40.....	43
VII. CYRILOMETODĚJSKÁ CÍRKEVNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRNO, LERCHOVA 65	50
VIII. ZÁKLADNÍ ŠKOLA BLANSKO, NAD ČERTOVKOU 17	54
IX. BISKUPSKÉ GYMNÁZIUM BRNO	64
X. STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ VYŠKOV, SOCHOROVA 15	67
XI. STŘEDNÍ ŠKOLA UMĚLECKOMANAŽERSKÁ S. R. O, BRNO	69
XII. OBCHODNÍ AKADEMI ELDO, O.P.S. BRNO.....	73
XIII. VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ A ZDRAVOTNICKÁ A STŘEDNÍ ŠKOLA, BOSKOVICE, HYBEŠOVA 53.....	77
XIV. OBCHODNÍ AKADEMIE A STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA BLANSKO, NAD ČERTOVKOU 18.....	80
XV. STŘEDNÍ PEDAGOGICKÁ ŠKOLA BOSKOVICE, KOMENSKÉHO 5	84
4. VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ	87
4.1. VÝSLEDEK Z DOTAZNÍKŮ PRO I. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL.....	87
4.2. VÝSLEDEK Z DOTAZNÍKŮ PRO II. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL.....	89
4.3. VÝSLEDEK Z DOTAZNÍKŮ PRO STŘEDNÍ ŠKOLY A STŘEDNÍ ODBORNÉ ŠKOLY.....	91
5. ŘEKLI O PROJEKTU	93

1. ÚVOD

Projekt nazvaný Pilotní realizace programu na podporu mezigeneračního dialogu v JMK (zkráceně „Mezigenerační dialog“) vznikl jako reflexe na situaci v každodenním životě. Pracuji jako vedoucí aktivizačního oddělení v Domově pro seniory v Sokolnicích. Náplní mé práce je organizování zábavných, kulturních, vzdělávacích, sportovních a dalších nejrůznějších aktivizačních činností pro seniory v domově.

Nedílnou součástí těchto programů jsou také návštěvy dětí z mateřských, základních i středních škol z okolí. Při návštěvě domova, kdy děti přišly popřát seniorkám k Svátku matek, zazpívaly jim a zarecitovaly v odpočinkovém koutku na chodbě, jsem projevila přání, aby děti navštívily i seniorky na pokojích. Dověděla jsem se, že *"někteří rodiče si nepřejí, aby děti viděly seniory ležící v postelích na pokoji"*.

Musím říct, že mě toto sdělení ohromilo. Nezlobím se na učitele a mám pochopení pro jejich snahu nedostat se do konfliktu s rodiči. Na druhou stranu jako člověk pracující v sociálních službách nechápu a naprosto nesdílím postoj, který tabuizuje stáří a staré lidi obecně. Musím podotknout, že touto informací byli pobouřeni všichni zaměstnanci v domově, zejména zdravotnický a ošetřovatelský personál.

Dlouho jsem tuto informaci nemohla dostat z hlavy a stále jsem přemýšlela nad tím, co je špatně, a je-li možné v případě, že něco špatně je, to nějak změnit. Nejlépe začít napravovat přístup dětí a mladých lidí k seniorům, a tím podpořit nejen větší generační soudržnost v rodinách, která se v dnešní době pomalu začíná vytrácet, ale také se pokusit o nápravu v rovině obecné.

Tak vznikl vzdělávací projekt pro děti prvního stupně základních škol nazvaný prostě a srozumitelně „Mám rád babičku a dědečka“ a projekt „Sociální odpovědnost“ pro žáky druhého stupně základních škol a pro studenty středních škol. Projekt vstoupil do života díky velké a jedinečné podpoře pana Ing. Romana Celého, náměstka hejtmana Jihomoravského kraje za KDU-ČSL, který se ho také sám aktivně zúčastnil. Projekt realizoval z dotace JMK spolek Spokojený senior – KLAS z. s. ve školním roce 2014–2015.

Mgr. Eva Stiborová

2. CÍLE A POTŘEBNOST PROJEKTU

Potřebnost projektu se odvíjí z podkladové studie pro Národní akční plán pro podporu pozitivního stárnutí pro období let 2013–2017, zveřejněném v dokumentech Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Vypracování tohoto dokumentu souvisí s vývojovým společenským trendem, který je v České republice (ale i v ostatních zemích EU) představován postupným zvyšováním podílu obyvatel v seniorském věku v celkové populaci.

Podkladové studie pro Národní akční plán zdůrazňují nezbytnost přípravy pro akceptaci této skutečnosti zejména mladou generací a v této souvislosti též nezbytnost změny vzdělávacích programů dětí a mládeže tak, aby byla ve společnosti posílena mezigenerační solidarita, úcta ke stáří a porozumění jeho potřebám. Národní akční plán si tedy mimo jiné klade za cíl vypracovat pro učitele a ostatní pedagogické pracovníky v tomto směru příslušné návody, metodické pomůcky a výukové programy a vytipovat předměty, ve kterých by mohla být taková výchova a výuka zahájena.

Jednou ze zmiňovaných oblastí je oblast zahrnující přípravu mladé generace na stárnutí. Právě v tomto dokumentu je vysloven požadavek na změnu vzdělávacích programů tak, aby se ve společnosti posílila mezigenerační solidarita. Studie odkazuje na výsledky výzkumu Eurobarometr 2012, kde je srovnáváno vnímání populace ve věku 55+. Odpovědi jsou porovnávány s průměrem členských států EU a Německa. Zatímco v ČR je populace 55+ vnímána zcela negativně v 54% případů, v EU je to v 28% a v Německu dokonce jen v 19%. Rozdíly jsou jistě významné a podporují naléhavost, s jakou je třeba rychle začít stávající stav měnit.

Správný je tedy názor, že pokud se úctě ke stáří a porozumění a jeho potřebám nenaučí populace v mladém věku, ve vyšším věku už se toho obvykle nedosáhne. Z dokumentu vyplývá požadavek na změnu vzdělávacích programů, a to jak školních, tak i rámcových, a nutnou podporu učitelů prostřednictvím příslušných návodů. Veškerá opatření je třeba směřovat k vytipování předmětů na jednotlivých stupních vzdělávání a k přípravě materiálů, které by byly perspektivně pomůckou učitelů.

Také Plán aktivního stárnutí ve městě Brně zmiňuje, že senioři jsou obecně ohroženi exkluzí, tedy sociálním vyloučením, více než věkově mladší obyvatelstvo. S rizikem sociálního vyloučení je do určité míry spojené i riziko diskriminace na základě věku. S diskriminujícím chováním vůči sobě jako seniorovi se setkalo téměř 10% osob, tedy každý desátý senior. Nepatrně častěji se s ním setkaly osoby 70leté a starší (10–14%) než osoby do 70 let (7–10%). Nejčastěji jsou zmiňovány problémy v MHD, v čekárnách u lékaře a také slovní napadání ze strany mládeže.

Pro sociální začleňování seniorů jsou však důležité rovněž neformální vazby a společenské kontakty, a to jak v rámci jejich věkové skupiny, tak i vazby mezigenerační. Právě intenzivnější propojování různých generací je významným krokem k sociálnímu začlenění seniorů. Důležitá je i změna celospolečenského postoje vůči seniorům a docenění jejich role ve společnosti.

Zdroj: Rozvojové dokumenty strategie pro Brno – Plán aktivního stárnutí ve městě Brně, registrační číslo projektu: CZ.1.04/4.1.01/53.00084.

3. PROJEKT "MEZIGENERAČNÍ DIALOG"

Cílem tohoto projektu je začít s mezigeneračním dialogem na školách formou srozumitelných výukových programů, které mohou posloužit jako základ pro tvorbu potřebných dokumentů. Součástí projektu je také výzkumné dotazníkové šetření mezi žáky I. a II. stupně základních škol a mezi studenty středních škol.

Zaměření jednotlivých výukových programů:

- **I. stupeň ZŠ** – formou zážitkové pedagogiky zprostředkovat dětem pochopení poslední etapy života, které jim vštípi zásady slušnosti a společenského chování ve vztahu k seniorům. Děti se zapojují prostřednictvím dramatických ukázek, písniček a nácviků různých situací. Je vedena diskuze k jednotlivým tématům. Zpětnou vazbou je druhé setkání se skupinou v určitém časovém intervalu s cílem posílit získané informace.
- **II. stupeň ZŠ** – propojením prvků dramatické a zážitkové pedagogiky, které doplní informace o osobní sociální odpovědnosti v kontextu rodiny a mezigeneračních vztahů, která bude pro žáky velmi žádoucí po dovršení věku 15 let a získání jisté právní odpovědnosti.
- **SŠ** – u studentů ve věkové kategorii 16–19 let bude diskuze směřovat k celospolečenským tématům a jevům, které mají stěžejní dopad na sociální začlenění dospělého člověka do společnosti s upozorněním na dopady nezodpovědného sociálního chování – zadluženost, finanční gramotnost z pohledu sociálních důsledků, vliv médií na sociální chování atd. v kontextu rodiny a mezigeneračních vztahů v rodině.

POPIS AKTIVIT NA I. A II. STUPNI ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Pilotní realizace kurzu „Mám rád babičku a dědečka“ na I. stupni ZŠ

Cíl aktivity: posílení postavení seniorů ve vnímání dětí v kontextu rodiny, rozšíření povědomí o potřebách seniorů v současnosti, které povede ke zvýšení celospolečenského respektu seniorů a zavedení etických principů ve výchově.

Cílová skupina: žáci prvního stupně ZŠ

Předpokládaný počet dětí: 160 (každá třída 20 dětí, 8 škol, celkem 160 dětí)

Průběh realizace aktivity:

- Oslovení škol, návrh harmonogramu, podpis smlouvy o spolupráci.

- Příprava metodiky po pilotním ověření, vytvoření programu a koncepce kurzu.
- Realizace besed s využitím prvků zážitkové pedagogiky.
- Každý kurz trval jednu vyučovací hodinu.
- Dva kurzy na každou vybranou školu v rozmezí 14 dní (první hodina byla výuková, druhá poskytla zpětnou vazbu).
- Počet škol: čtyři ZŠ z menšího města do 2000 obyvatel, čtyři ZŠ z města nad 20 000 obyvatel (srovnání vlivu velikosti města na vnímání seniorů).
- Celkem proběhlo 8 dvou hodinových setkání, tj. 16 vyučovacích hodin přímé práce s dětmi.
- Vyhodnocení získaných informací, zohlednění zkušeností v metodice a její finální dopracování.

V rámci této aktivity byly nakoupeny hudební nástroje a prostředky pro tzv. „oblek seniora“, které sloužily jako aktivizační pomůcky při besedách.

Výstup projektu: Metodika besedy „Mám rád babičku a dědečka“ v rozsahu cca 30 stran A4, která obsahuje popis celkové koncepce i metodický postup vedení besedy. Stejně tak uvádí okruhy, které bude možné zařadit jako průřezová témata v různých vyučovaných předmětech. Výhledově bude možné vytvořit ucelenou koncepci pro práci sociálního pedagoga přímo ve školských zařízeních a propojit jeho specializaci s tématy, která dnes zajišťuje školní metodik prevence.

Pilotní realizace kurzu „Mám rád babičku a dědečka“ na II. stupni ZŠ

Cíl aktivity: posílení postavení seniorů ve vnímání dětí v kontextu rodiny, rozšíření povědomí o potřebách seniorů v současnosti, které povede ke zvýšení celospolečenského respektu seniorů a zavedení etických principů ve výchově.

Cílová skupina: žáci druhého stupně ZŠ

Předpokládaný počet dětí: 160 (každá třída 20 dětí, 8 škol, celkem 160 dětí)

Průběh realizace aktivity:

- Oslovení škol, návrh harmonogramu, podpis smlouvy o spolupráci.
- Příprava metodiky po pilotním ověření, vytvoření programu a koncepce kurzu.
- Realizace besed s využitím prvků zážitkové pedagogiky.
- Každý kurz trval jednu vyučovací hodinu.
- Dva kurzy na každou vybranou školu v rozmezí 14 dní (první hodina byla výuková, druhá

poskytla zpětnou vazbu).

- Počet škol: čtyři ZŠ z menšího města do 2000 obyvatel, čtyři ZŠ z města nad 20 000 obyvatel (srovnání vlivu velikosti města na vnímání seniorů).
- Celkem proběhlo 8 dvou hodinových setkání, tj. 16 vyučovacích hodin přímé práce s dětmi.
- Vyhodnocení získaných informací, zohlednění zkušeností v metodice a její finální dopracování.

V rámci této aktivity byly nakoupeny hudební nástroje a prostředky pro tzv. „oblek seniora“, které sloužily jako aktivizační pomůcky při besedách.

Výstup projektu: Metodika besedy „Sociální odpovědnost“ pro II. stupeň ZŠ v rozsahu cca 30 stran A4, která obsahuje popis celkové koncepce i metodický postup vedení besedy. Stejně tak uvádí okruhy, které bude možné zařadit jako průřezová témata v různých vyučovaných předmětech. Výhledově bude možné vytvořit ucelenou koncepci pro práci sociálního pedagoga přímo ve školských zařízeních a propojit jeho specializaci s tématy, která dnes zajišťuje školní metodik prevence.

Mapa Jihomoravského kraje

Města a městyse v Jihomoravském kraji

Towns and market-towns
in the Jihomoravský Region

31. 12. 2009

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz/csu/czso/2-641011-10--30

VLASTNÍ REALIZACE PROGRAMU

V rámci ověřovacího projektu byly vybrány čtyři školy z menších sídel do 2 000 obyvatel. Snahou bylo realizovat kurzy vždy na jedné základní škole v okrese. Ze škol, které byly osloveny ke spolupráci, se do projektu zapojily tyto školy, jejichž vedení bylo k projektu velmi vstřícné a projevilo o něj profesionální zájem:

- Základní škola Měnin **Brno-venkov**
- Základní škola Dambořice **Břeclav**
- Základní škola a Mateřská škola Mutěnice **Hodonín**
- Základní škola a Mateřská škola Pustiměř **Vyškov**

Dále byly do projektu zařazeny základní školy z velkých sídel nad 2 000 obyvatel, které byly osloveny a ochotny ke spolupráci na projektu. Jednalo se o tyto školy:

- **Základní škola Vyškov, Purkyňova 39** **Vyškov**
- **Základní škola Břeclav, Slovácká 40** **Břeclav**
- **Cyrilometodějská církevní základní škola Brno, Lerchova 65** **Brno**
- **Základní škola Blansko, Nad Čertovkou 17** **Blansko**

Školy byly osloveny telefonicky a také e-mailem. Na některých školách došlo k osobnímu představení projektu. V případě, že vedení školy nabízený program zaujal, byla vedení zaslána smlouva k podpisu a dohodnut termín realizace kurzu ve škole. Zároveň byli vyučující požádáni o spolupráci při vyplňování dotazníků. Dotazníkové šetření bylo připraveno pro všechny žáky I. stupně kromě žáků 1. tříd a pro žáky všech ročníků II. stupně.

Dotazníky byly v den realizace kurzu předány vedení školy se žádostí o jejich vyplnění a odevzdání při příští návštěvě školy. Předané dotazníky z každé školy byly vyhodnoceny a výsledky jsou zveřejněny v tomto šetření. Dotazník vyplnilo 782 žáků I. a II. stupně základních škol. 137 dětí odevzdalo dotazník nevyplněný.

Dotazník pro žáky ZŠ v programu na podporu mezigeneračního dialogu v JMK, I. Stupeň

1. Kdo je to senior?

.....

2. Co se mi líbí na mé babičce?

.....

3. Co se mi líbí na mém dědečkovi?

.....

4. Čím udělám radost babičce?

.....

5. Čím udělám radost dědečkovi?

.....

6. Jak často navštěvuji babičku a dědečka

.....

7. Povídáš si s rodiči o babičce a dědečkovi?

Ano

Ne

8. Co si babička a dědeček nejvíc přejí?

.....

9. Kdys jim naposledy řekl, že je máš rád?

.....

10. Jak mohu pomoci starému člověku?

.....

jsem dívka/chlapec

Dotazník pro žáky ZŠ v programu na podporu mezigeneračního dialogu v JMK, II. stupeň

1. Kdo je to senior?

.....

2. Co se mi na seniorech líbí?

.....

3. Co se mi na seniorech nelíbí?

.....

4. Povídáš si s rodiči o prarodičích?

ano ne

5. Co se mi líbí na mé babičce a dědovi?

.....

6. Jak často prarodiče navštěvuješ?

.....

7. Čím jsi jim naposledy udělal radost?

.....

8. Jak jim můžeš pomáhat?

.....

9. Jak ještě mohu pomoci starému člověku?

.....

10. Co ti říká slovo „šmejdi“?

.....

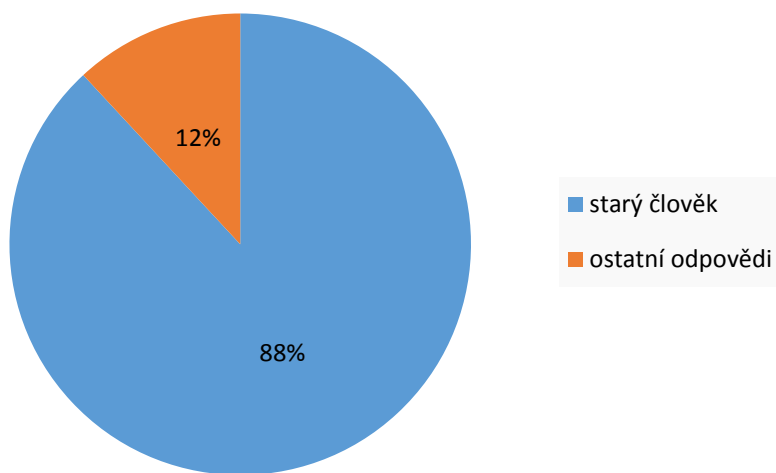
jsem dívka/chlapec

I. Základní škola Měnín

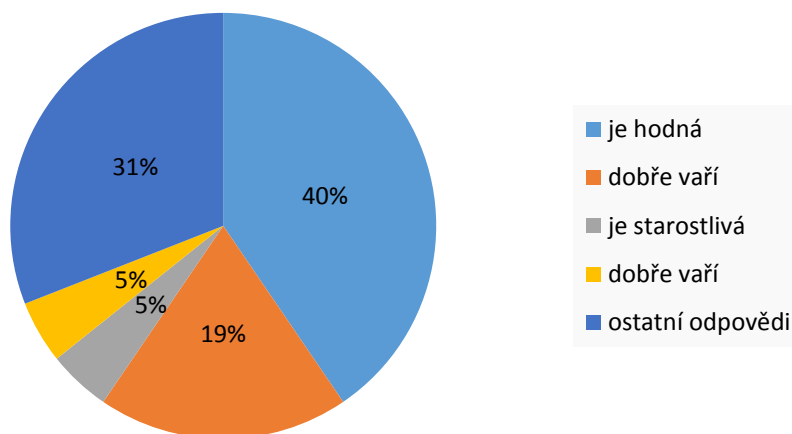
Program byl realizován ve 3. a 8. třídě. Ve 3. třídě se projektu účastnilo 22 žáků v přítomnosti třídní učitelky. V 8. třídě 15 žáků bez účasti pedagogického dozoru. Potvrdil se předpoklad, že žáci na 1. stupni jsou více bezprostřední a rychle se zapojí do připravených aktivit. Navíc byli žáci motivováni přítomnou učitelkou, která děti povzbuzovala a sama se do jednotlivých aktivit zapojovala. Do reflexní hodiny děti přinesli obrázky a přání pro své prarodiče. Třídní učitelka s dětmi dále pracovala a obohatila tématem další předměty jako český jazyk, výtvarná výchova, vlastivěda.

I. stupeň Základní škola Měnín

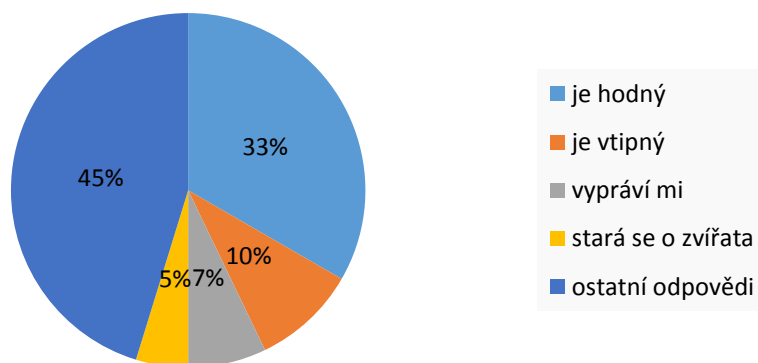
1. Kdo je to senior?

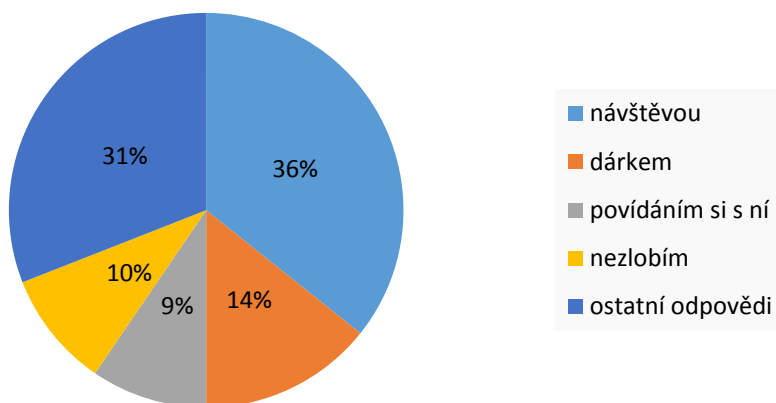
2. Co se mi líbí na mé babičce?

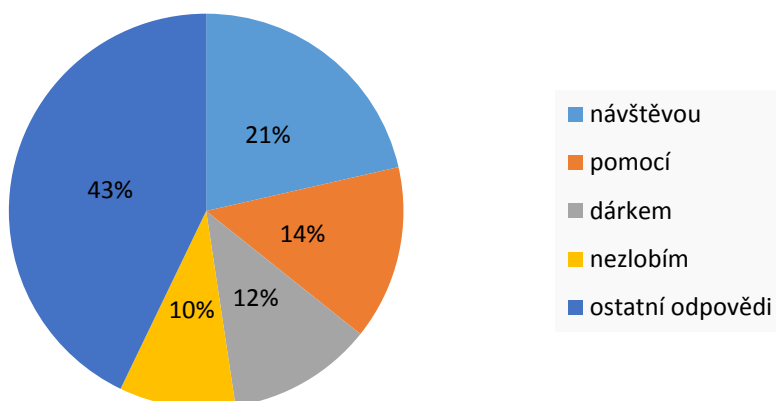
3. Co se mi líbí na mém dědečkovi?

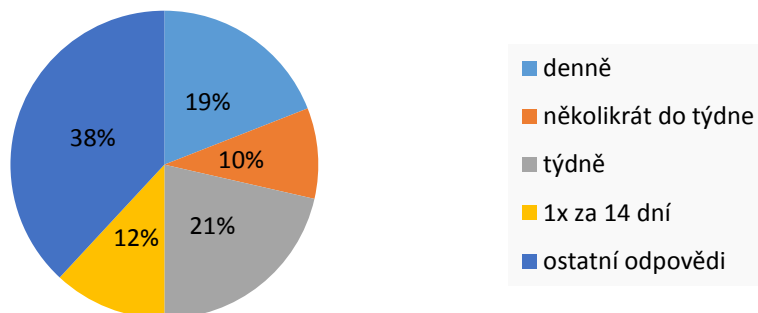
4. Čím udělám radost babičce?

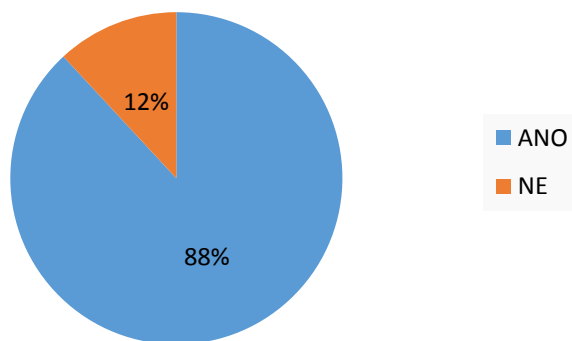
5. Čím udělám radost dědečkovi?

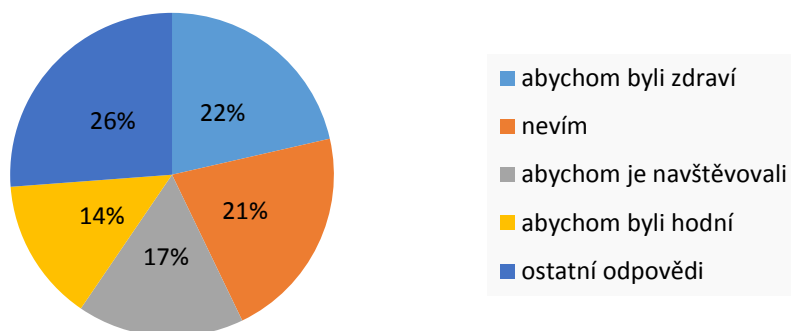
6. Jak často navštěvuji babičku a dědečka?

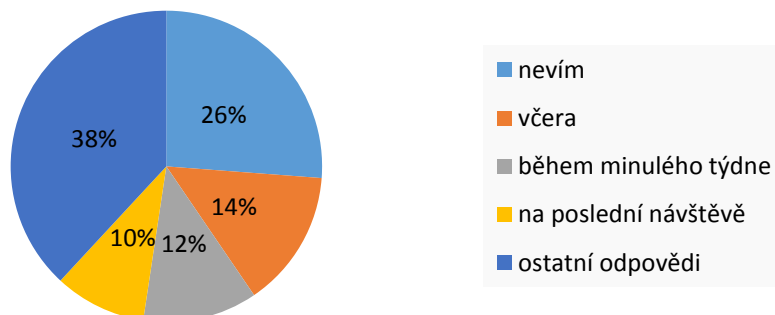
7. Povídáš si s rodiči o babičce a dědečkovi?

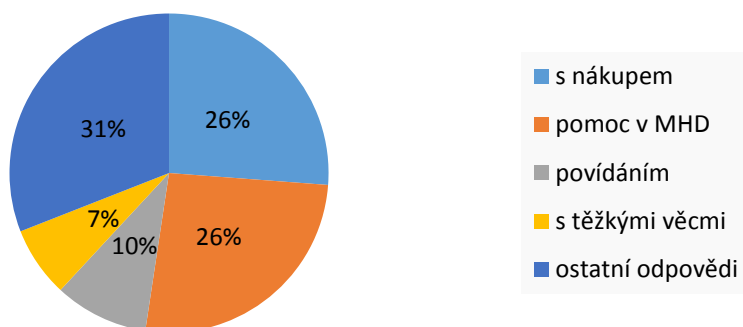
8. Co si babička a dědeček nejvíc přejí?

9. Kdys jim naposledy řekl, že je máš rád?

10. Jak mohu pomoci starému člověku?

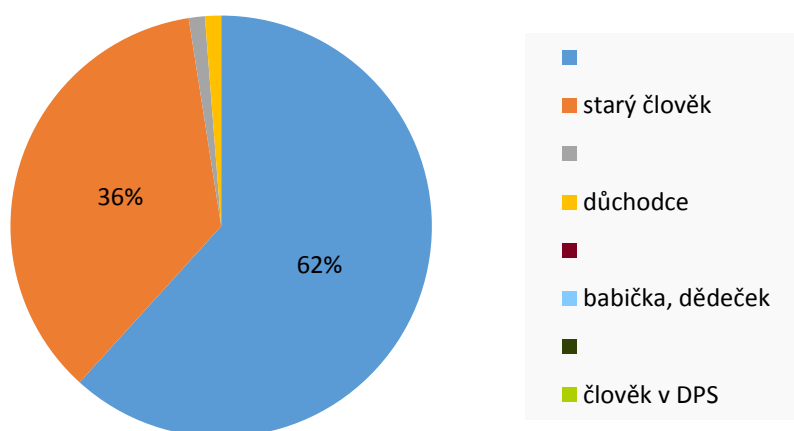
Hodnocení programu přítomným pedagogem:

Vzdělávací program, který lektorka Eva Stiborová realizovala v naší třídě, děti velmi zaujal. Líbily se jim zejména hrané scénky, ve kterých si osvojovaly společenské návyky a upevňovaly svůj postoj k seniorům. Prvky zážitkové pedagogiky využitě v programu se osvědčily. Přesto, že základ výchovy dítěte spočívá na rodině, je důležité, aby se tomuto tématu věnovala i výuka na školách. Program byl velmi dobře připraven a přístup lektorky promyšlený a odpovídající vnímání žáků I. stupně.

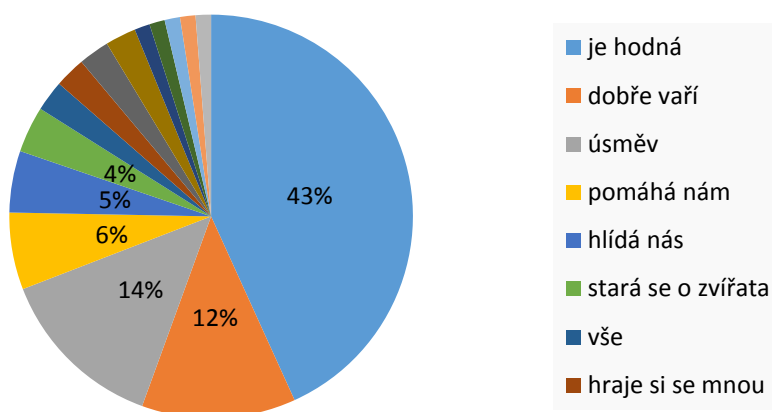
II. Základní škola Dambořice

I. stupeň Základní škola Dambořice

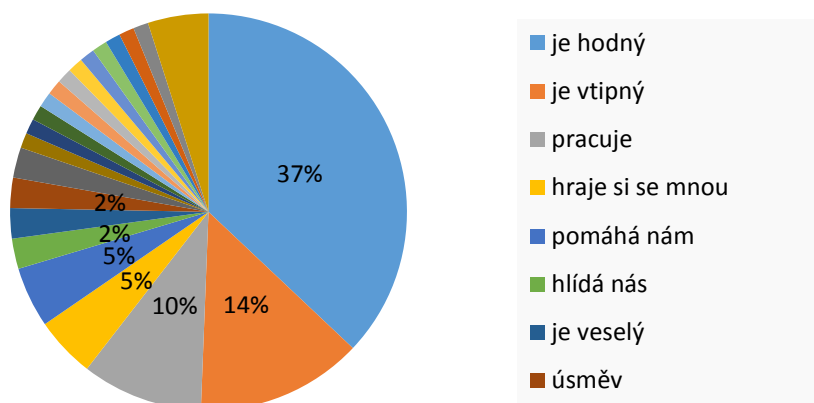
1. Kdo je to senior?

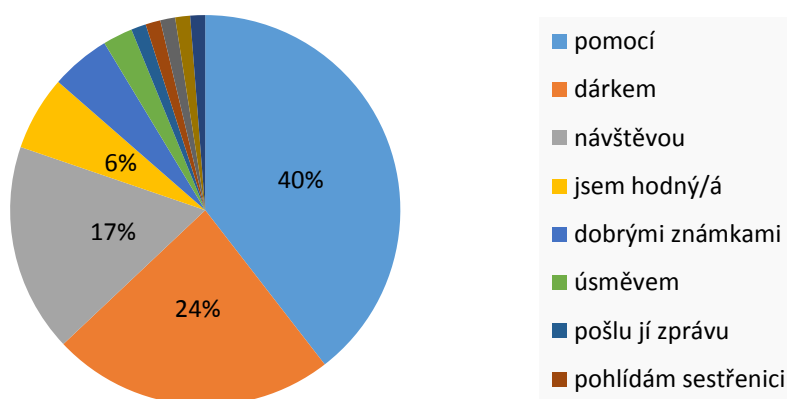
2. Co se mi líbí na mé babičce?

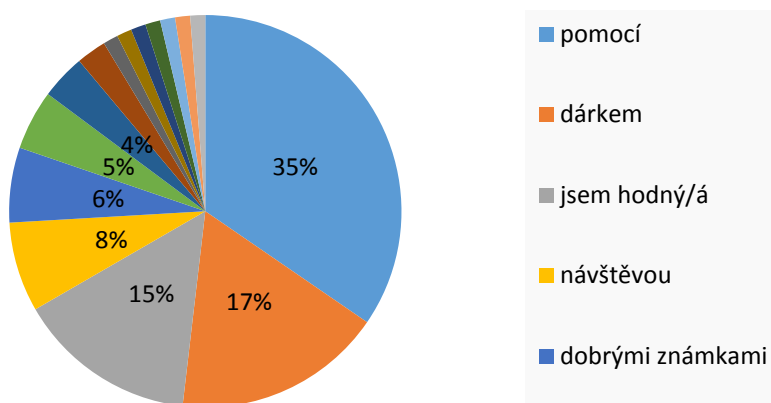
3. Co se mi líbí na mém dědečkovi?

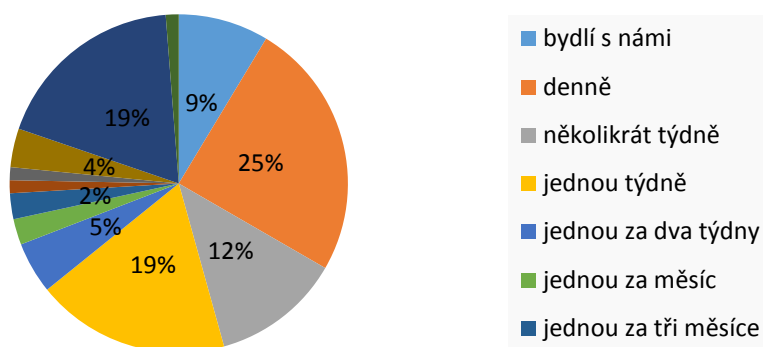
4. Čím udělám radost babičce?

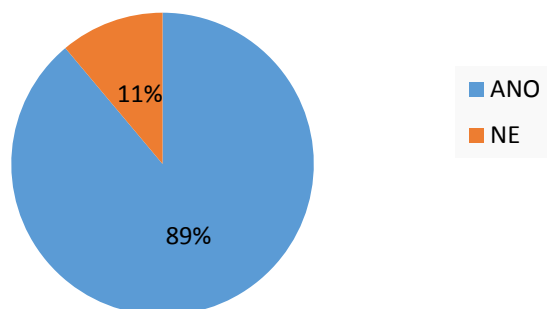
5. Čím udělám radost dědečkovi?

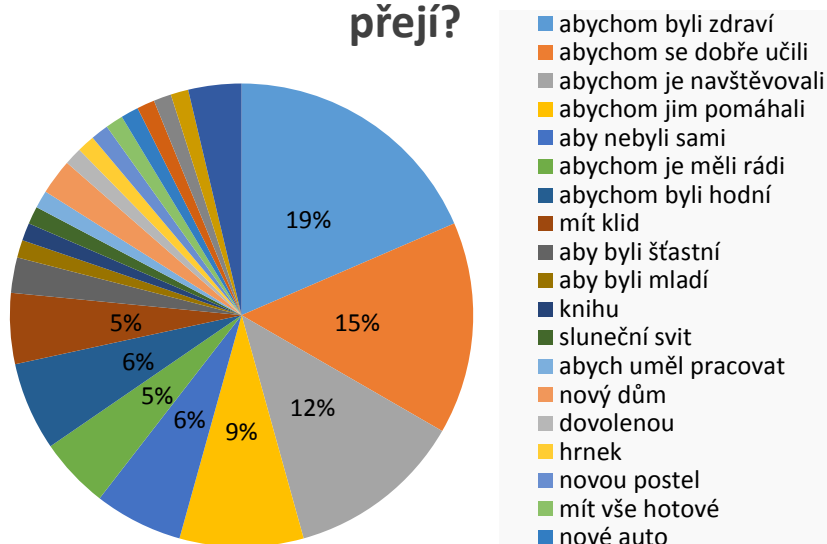
6. Jak často navštěvuji babičku a dědečka?

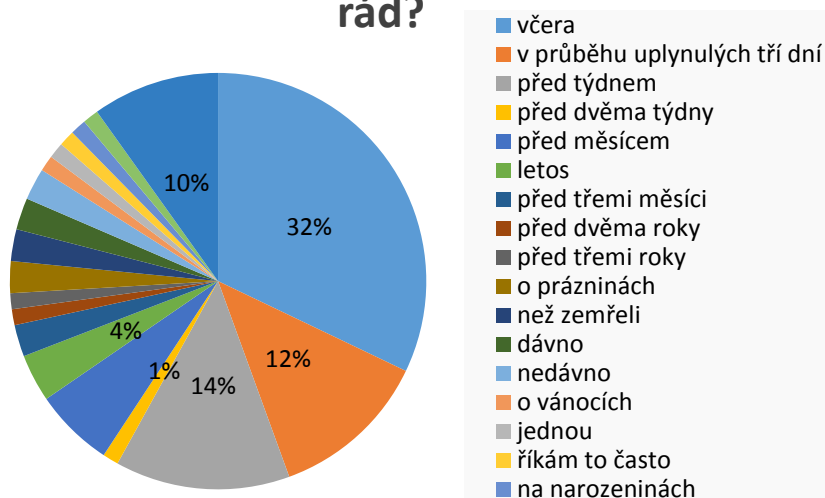
7. Povídáš si s rodiči o babičce a dědečkovi?

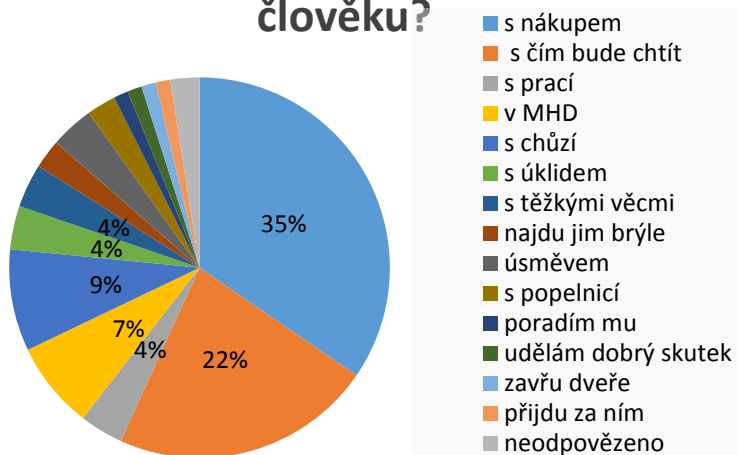
8. Co si babička a dědeček nejvíc přejí?

9. Kdys jim naposledy řekl, že je máš rád?

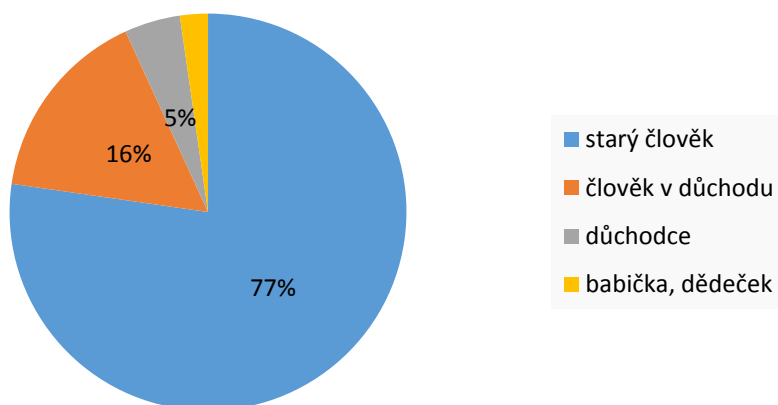

10. Jak mohu pomoci starému člověku?

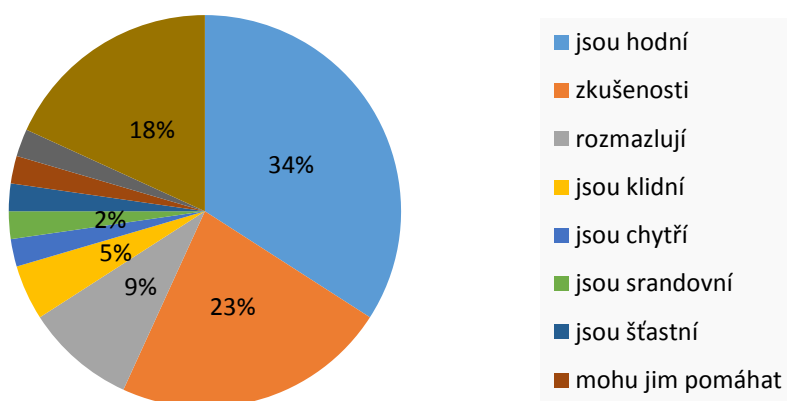

II. stupeň Základní škola Dambořice

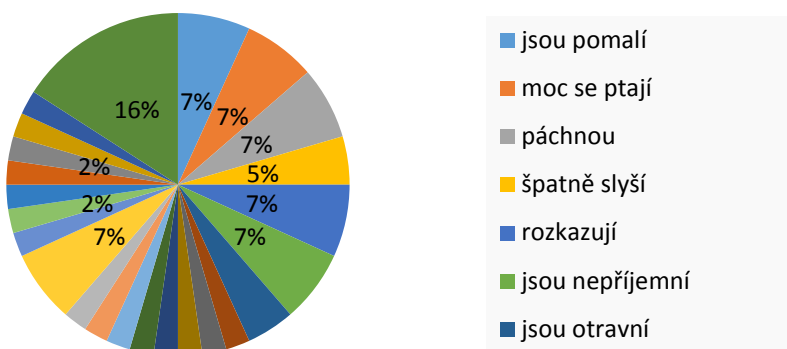
1. Kdo je to senior?

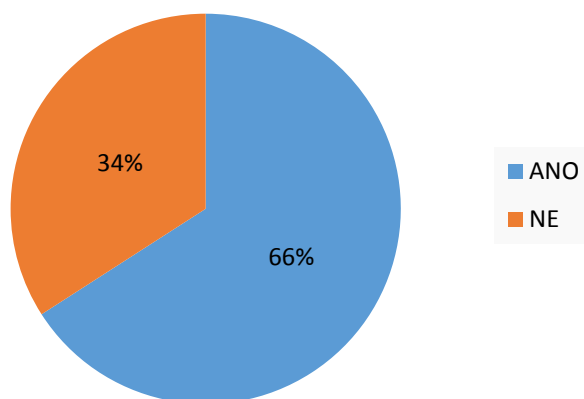
2. Co se mi na seniorech líbí?

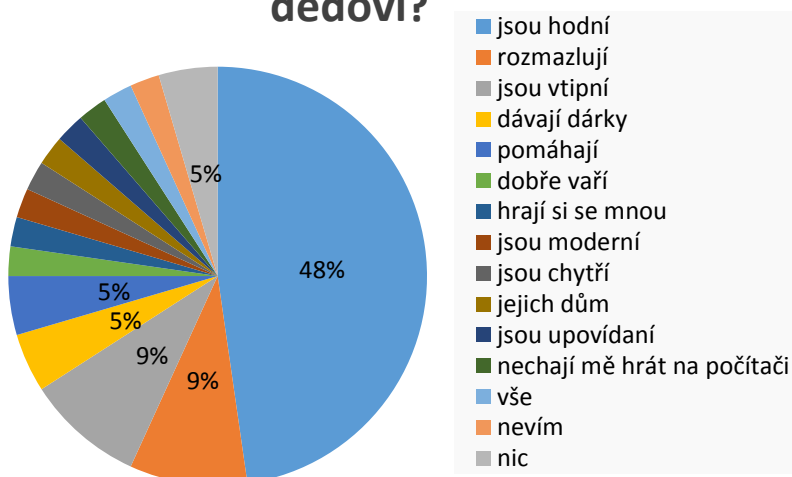
3. Co se mi na seniorech nelíbí?

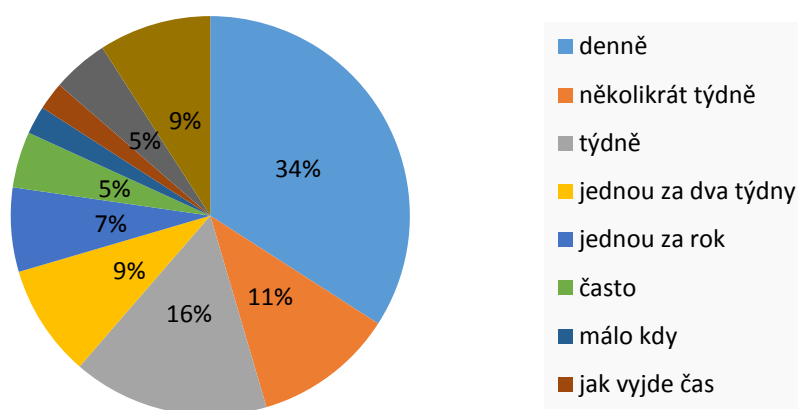
4. Povídáš s si rodiči o prarodičích?

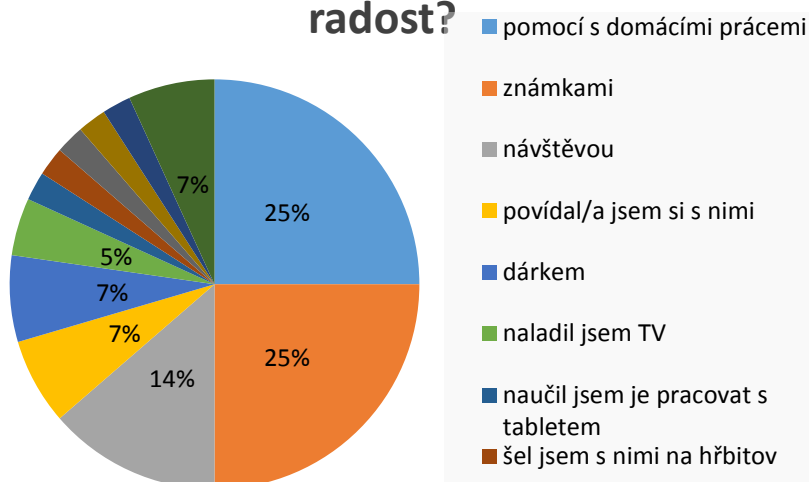
5. Co se mi líbí na mé babičce a dědovi?

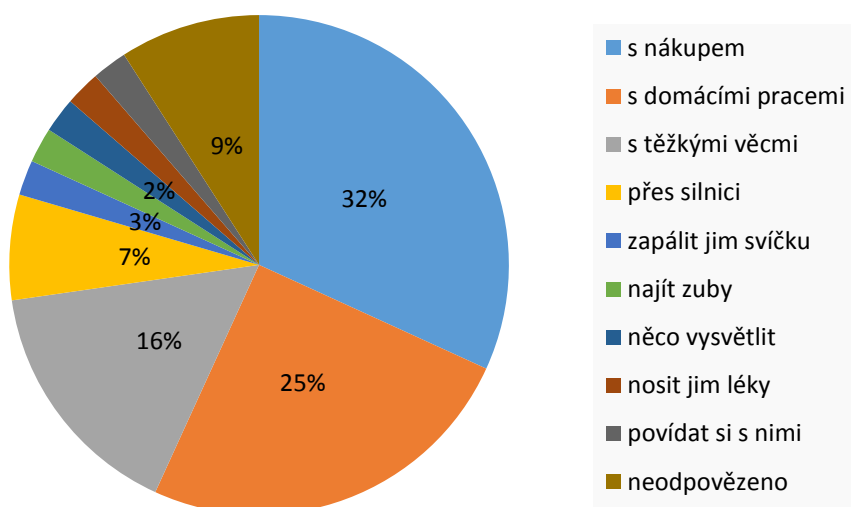
6. Jak často prarodiče navštěvuješ?

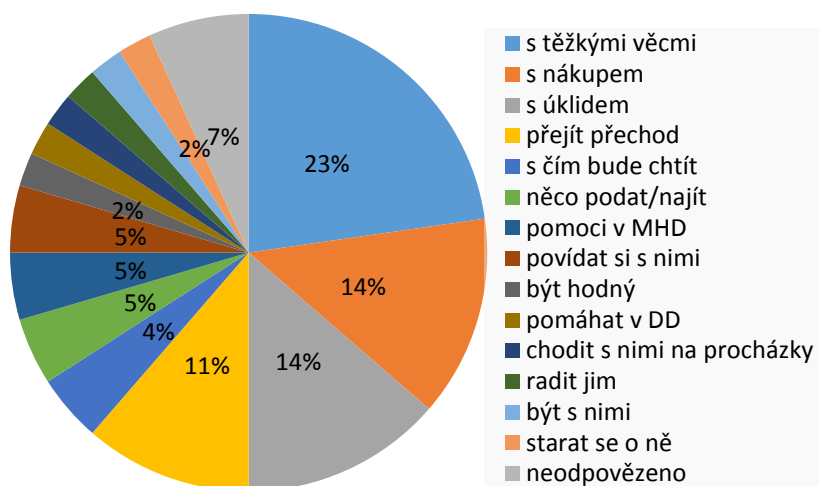
7. Čím jsi jim naposledy udělal radost?

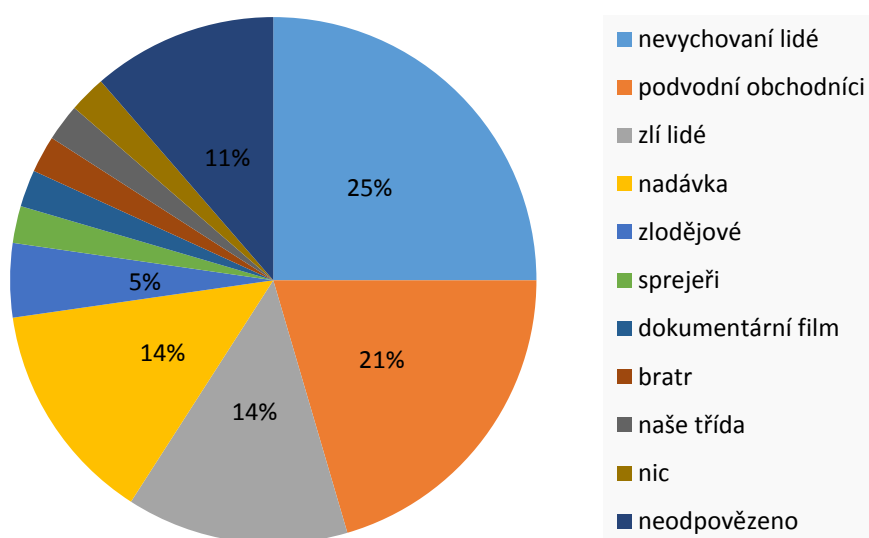
8. Jak jim můžeš pomáhat?

9. Jak ještě pomoci starému člověku?

10. Co ti říká slovo "šmejdi"?

Hodnocení programu přítomným pedagogem:

Dobrý den,

naše třída se zúčastnila mezigeneračního dialogu. V náplni programu jsme měli: jak se zachovat v dopravním prostředku : jak se chovat k seniorům ve svém okolí i ve své rodině a jak jim pomoci/seniorům/. V rámci předmětů člověk a jeho svět/dříve prvouka/ a projektování jsme se k těmto tématům několikrát vrátili.

Třeba po prázdninách nebo v rámci Dne matek, Dne otců – aby rodičům připomněli svým rodičům popřát nebo by jim děti mohly nakreslit nějaký obrázek a přidat se k přání.

Každý týden začínáme komunikativním kruhem a často se některé děti zmíní, že zavolali babičce

- ti, kteří bydlí ve společné domácnosti, jim pak povídali, jaké to bylo v obci za války
- jaké si hráli hry
- jaká byla škola, učitelé, kamarádi, móda...

Děti naopak pro ně vymýšlely návody – jak jim pomoci – uklidit, dojít na nákup

- přijít na návštěvu
- pozvat je do školy na akci/den otevřených dveří, divadlo.../

Osobně si myslím, že velký vliv na vztazích mezi generacemi je v rodině, ale někdy to nejde.

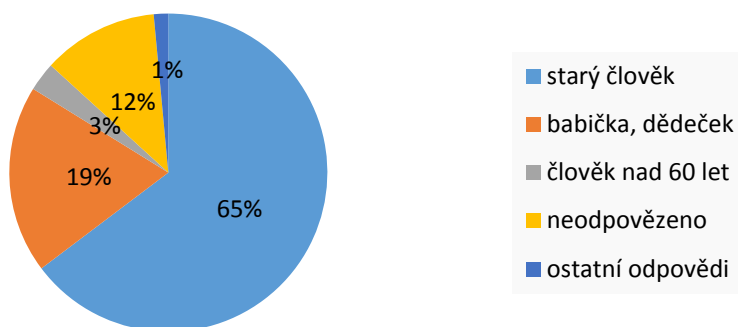
V takovém případě může bezelstná dětská duše pomoci, stačí ji ukázat cestu a návštěva nějaké "cizí tety" je nejen osvěžením hodiny a taky to slyší i od jiných než rodičů nebo učitelů. Mám zkušenost, že pak děti dělají věci proto, že chtějí, a ne proto, že jim to někdo nařídil.

Nám se akce líbila a rádi bychom v ní pokračovali nebo Vám byli jinak nápomocni.

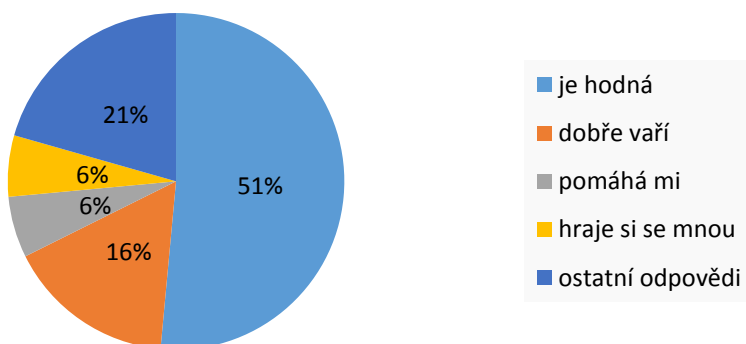
III. Základní škola a Mateřská škola Mutěnice

I. stupeň Základní škola a Mateřská škola Mutěnice

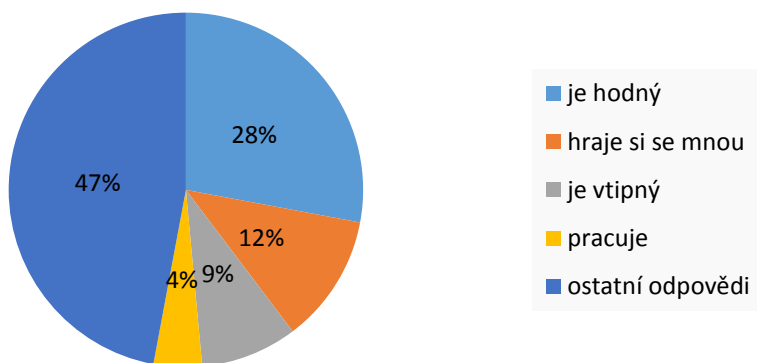
1. Kdo je to senior?

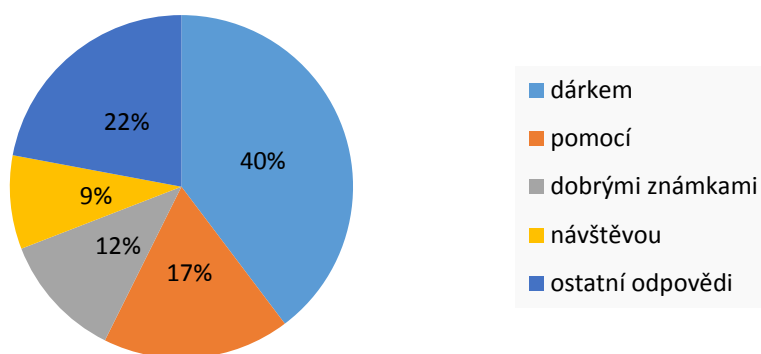
2. Co se mi líbí na mé babičce?

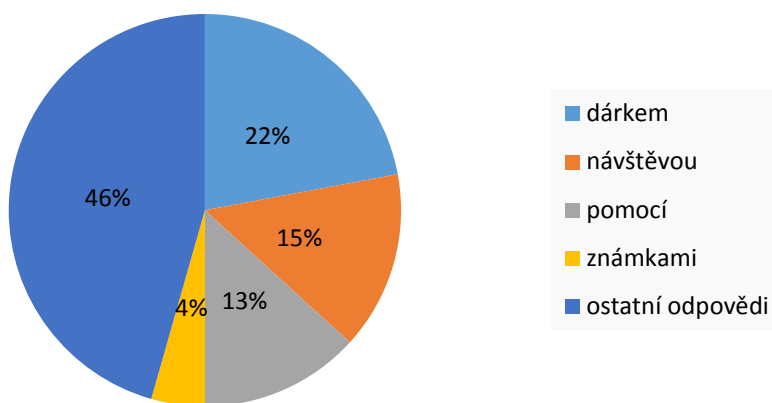
3. Co se mi líbí na mém dědečkovi?

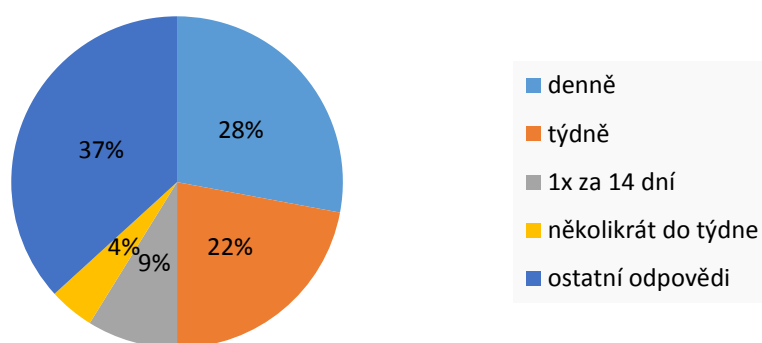
4. Čím udělám radost babičce?

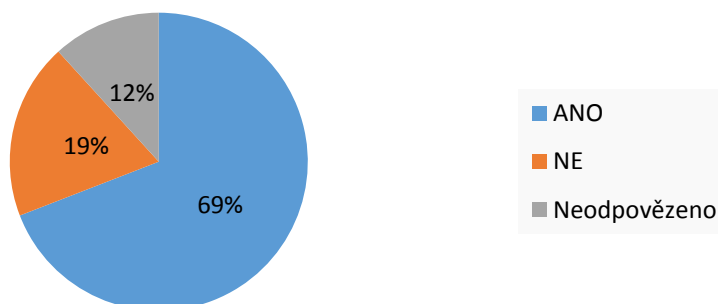
5. Čím udělám radost dědečkovi?

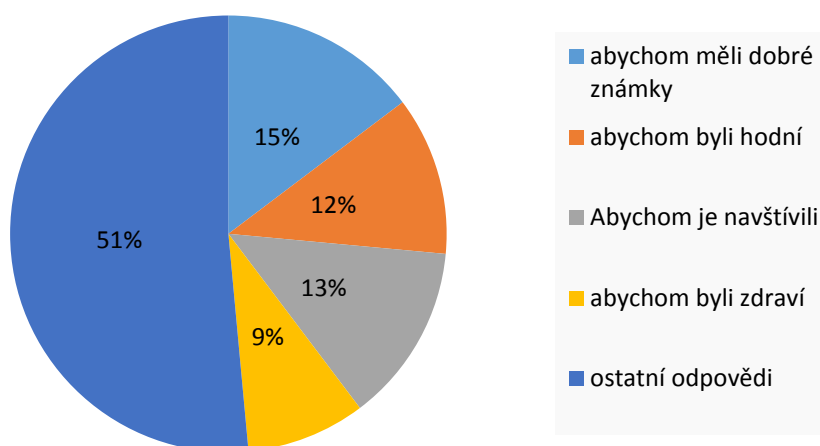
6. Jak často navštěvuji babičku a dědečka?

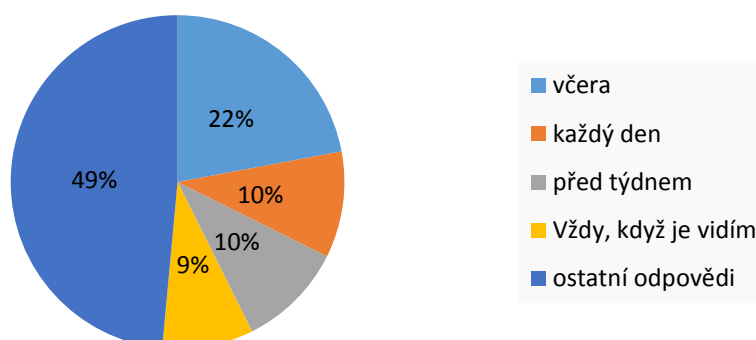
7. Povídáš si s rodiči o babičce a dědečkovi?

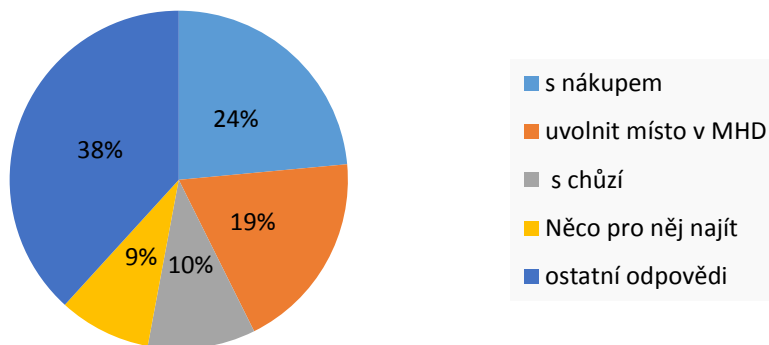
8. Co si babička a dědeček nejvíc přejí?

9. Kdys jim naposledy řekl, že je máš rád?

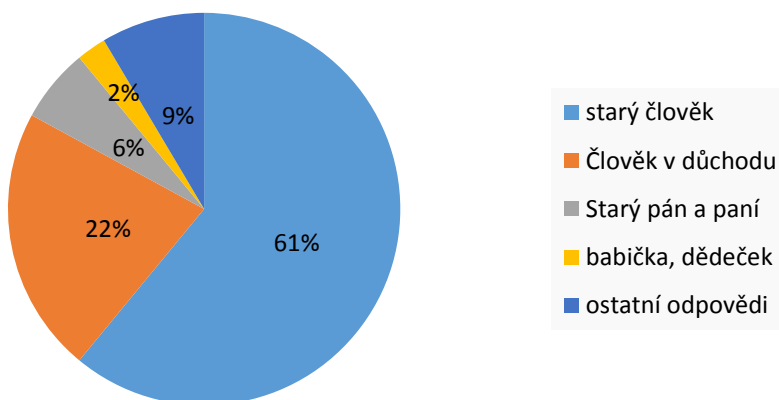

10. Jak mohu pomoci starému člověku?

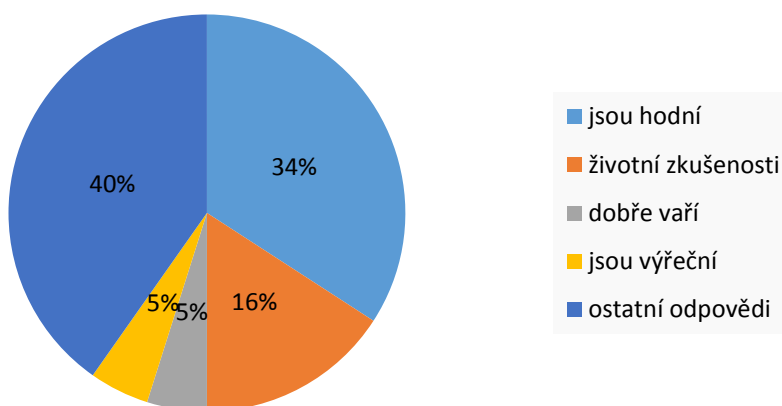

II. stupeň Základní škola a Mateřská škola Mutěnice

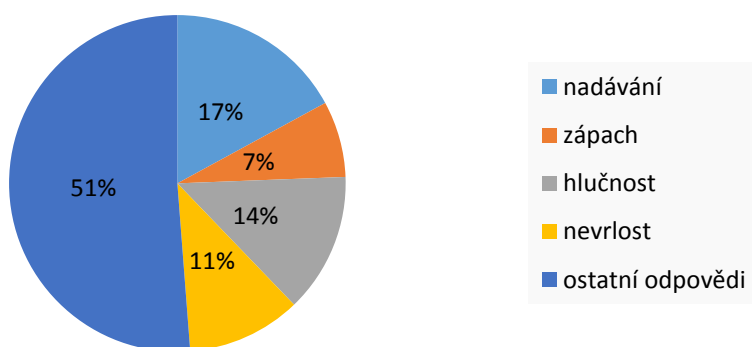
1. Kdo je to senior?

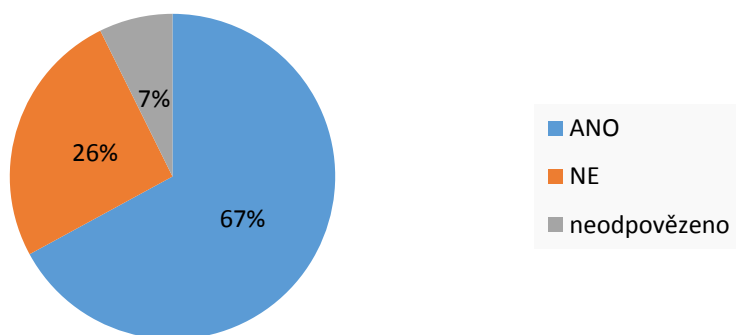
2. Co se mi na seniorech líbí?

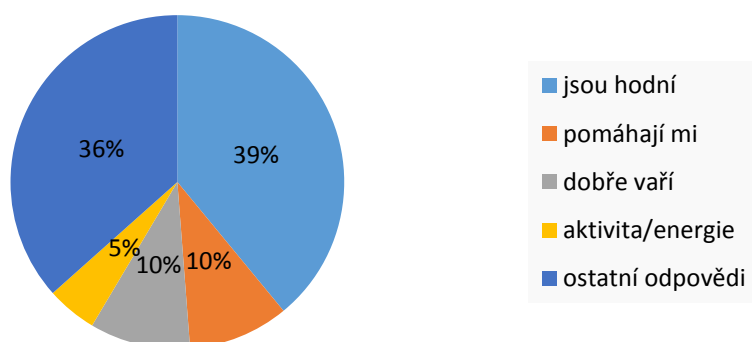
3. Co se mi na seniorech nelíbí?

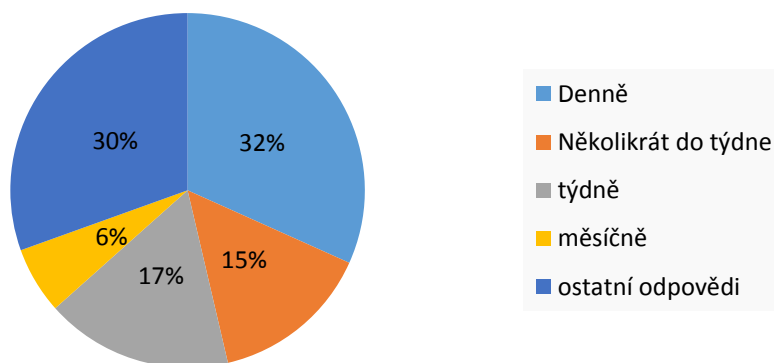
4. Povídáš si rodiči o prarodičích?

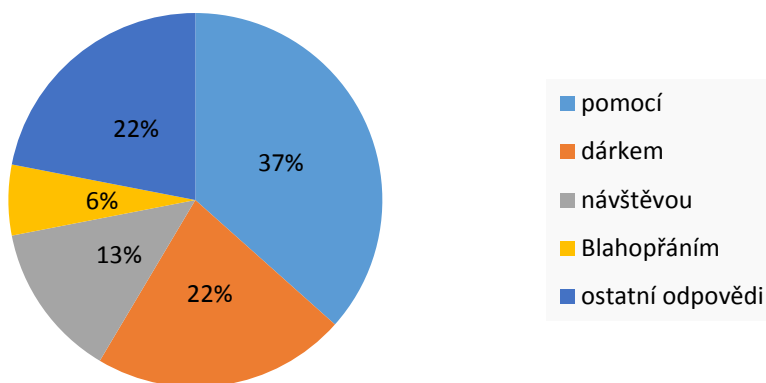
5. Co se mi líbí na mé babičce a dědovi?

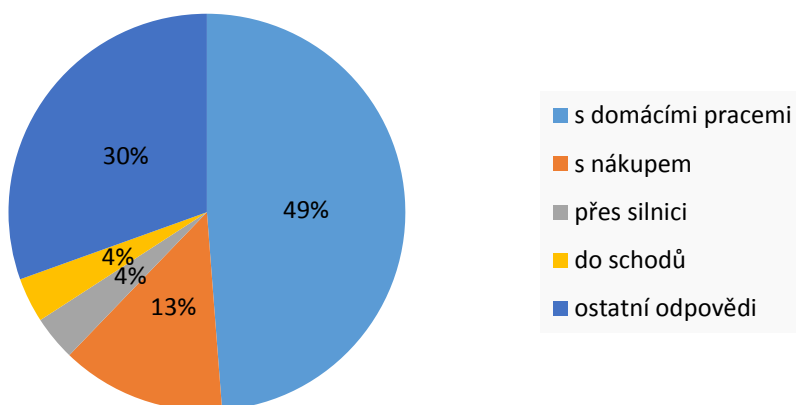
6. Jak často prarodiče navštěvuješ?

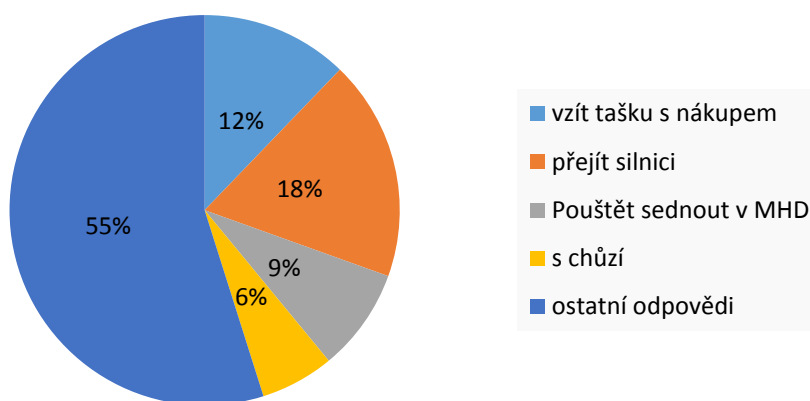
7. Čím jsi jim naposledy udělal radost?

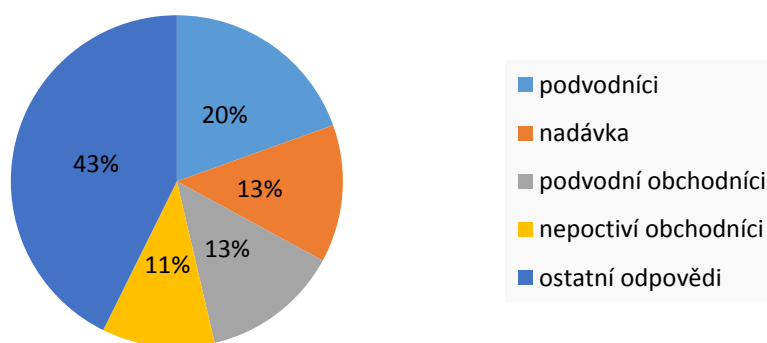
8. Jak jim můžeš pomáhat?

9. Jak ještě pomoci starému člověku?

10. Co ti říká slovo "šmejdi"?

Hodnocení programu přítomným pedagogem:

Beseda byla zajímavá a inspirující, vedla k zamyšlení. Líbilo se mi, že paní Stiborová uváděla konkrétní příklady, zkušenosti a příběhy ze života seniorů.

Dovedla žáky k tomu, že některé věci a vztahy popsali a ujasnili si. Měli možnost srovnávat.

Dokázala s žáky navázat kontakt, díky jmenovkám je oslovovala jménem, reagovala na jejich promluvy a chování.

Problém byl, že beseda probíhala pátou hodinu se dvěma spojenými třídami, takže pro některé žáky bylo velice obtížné celou dobu sedět, poslouchat, nebavit se se sousedem a udržet pozornost.

Projekt byl pro žáky školy a zároveň občany Mutěnic velkým přínosem. Obzvláště v naší obci, kde jsou vztahy mezi lidmi velmi blízké, mohly děti poznat, které cesty vedou ke spokojenosti v soužití generací. Účast v projektu jim to umožnila a zároveň upozornila na úskalí, které dnešní doba přináší.

V rámci preventivních programů organizovaných v naší škole se žáci 3. ročníku v měsíci prosinci účastnili dramatického semináře - Úcta ke stáří aneb mám rád svou babičku a dědečka. Děti

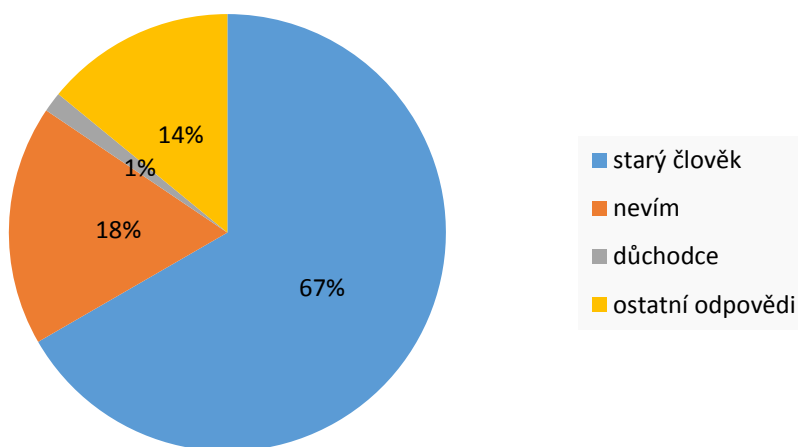
si v jednoduchých scénkách vyzkoušely, jak mohou komunikovat se seniory, jak nabídnout starší osobě sedadlo v dopravním prostředku a jak lze starším lidem pomoci v různých životních situacích. Protože se blížil čas vánoční, neměly by děti zapomenout v této době navštívit své prarodiče, popovídat si s nimi a ukázat jim, že na ně myslí. Na závěr jsme se všichni naučili zpívat píseň Moje rodina.

Na tomto semináři jsme se sešli opět v měsíci lednu, kde děti sdělovaly své zážitky z návštěvy u svých prarodičů. Děti uváděly konkrétní příklady toho, jak pomáhaly babičce a dědečkovi, o čem si s nimi povídaly a co se od nich přiučily do života.

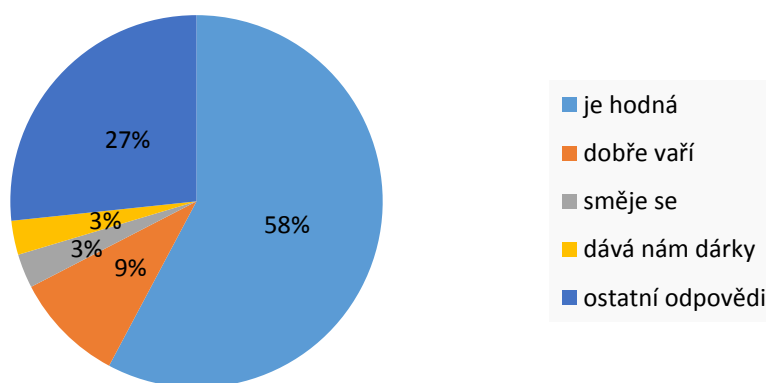
IV. Základní škola a Mateřská škola Pustiměř

I. stupeň Základní škola a Mateřská škola Pustiměř

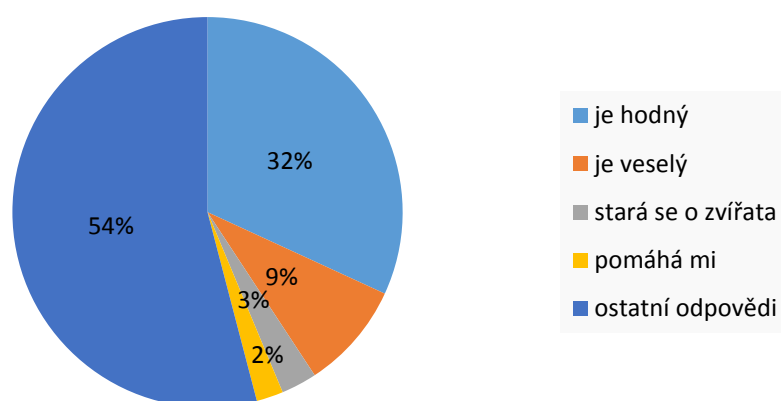
1. Kdo je to senior?

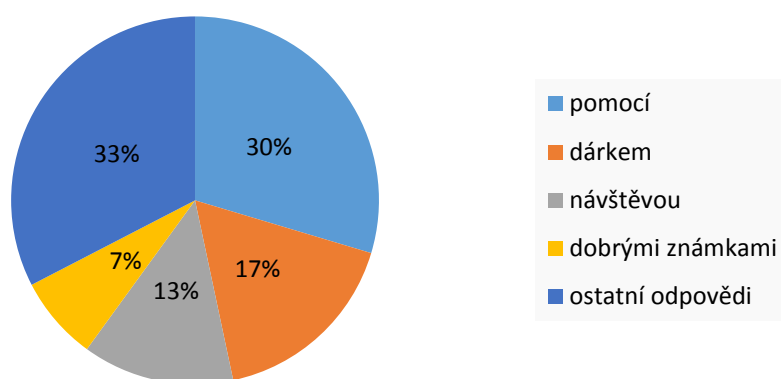
2. Co se mi líbí na mé babičce?

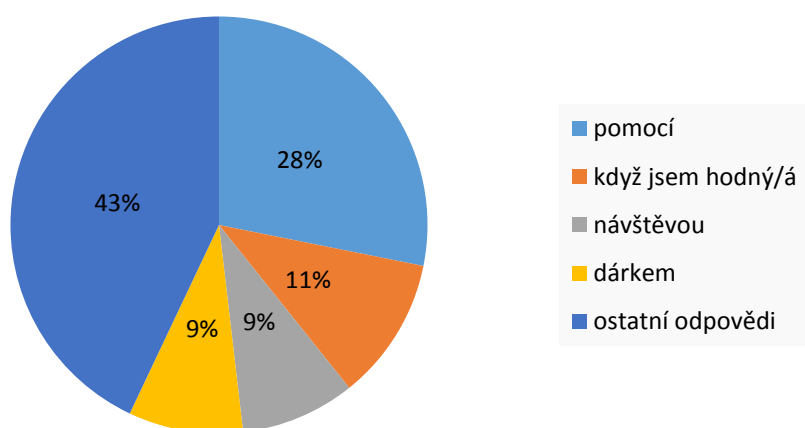
3. Co se mi líbí na mém dědečkovi?

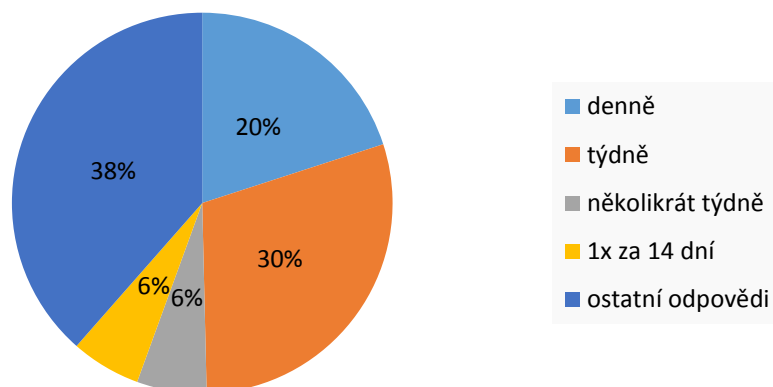
4. Čím udělám radost babičce?

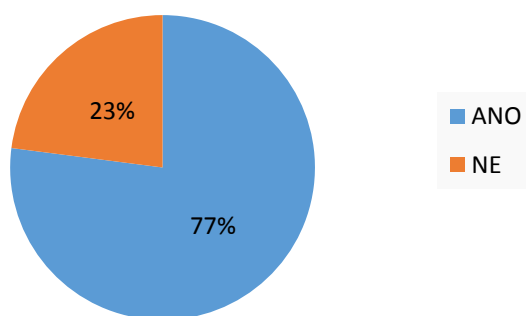
5. Čím udělám radost dědečkovi?

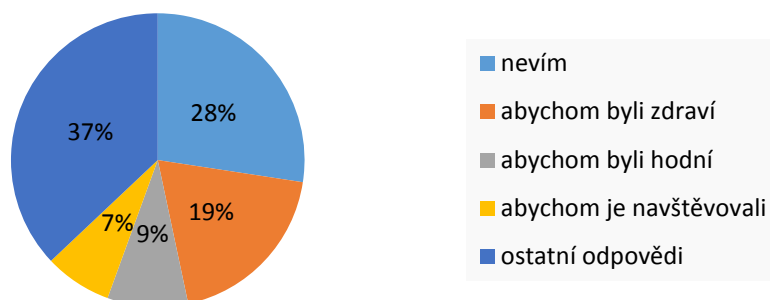
6. Jak často navštěvují babičku a dědečka?

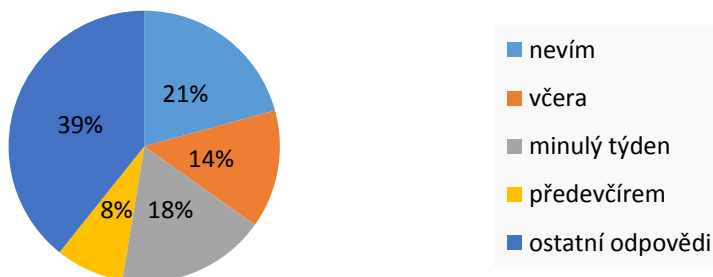
7. Povídáš si s rodiči o babičce a dědečkovi?

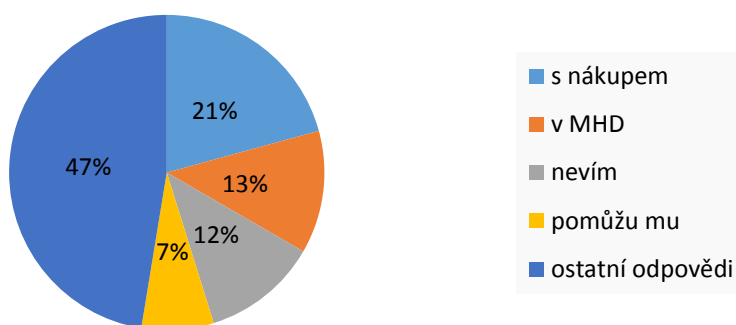
8. Co si babička a dědeček nejvíc přejí?

9. Kdys jim naposledy řekl, že je máš rád?

10. Jak mohu pomoci starému člověku?

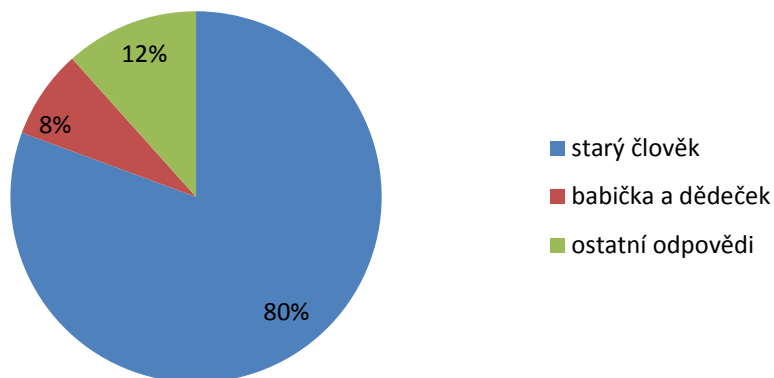
Hodnocení programu přítomným pedagogem:

Dobrý den, z důvodu nemoci jsem se zúčastnila besedy pouze jedenkrát. Za sebe i svoji třídu musím paní lektorku velmi pochválit. Téma považuji za důležité, formu přípravy i vedení besedy za vynikající. Děti téma zaujalo, oceňuji zejména ukázkou z druhé strany (vcítit se do pocitů seniora).

V. Základní škola Vyškov, Purkyňova 39

I. stupeň Základní škola Vyškov, Purkyňova 39

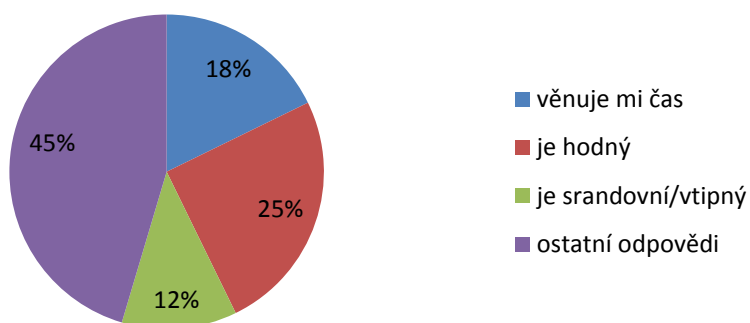
Kdo je to senior

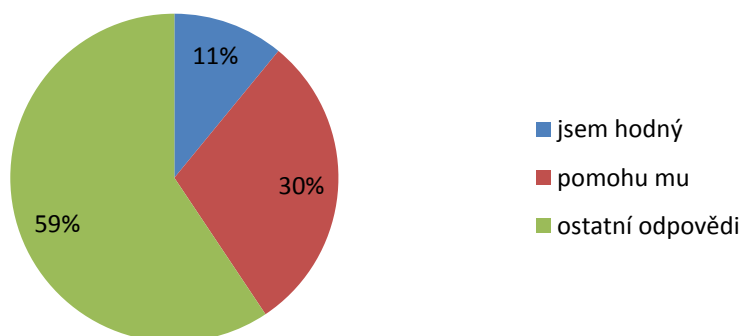
Co se mi líbí na mé babičce

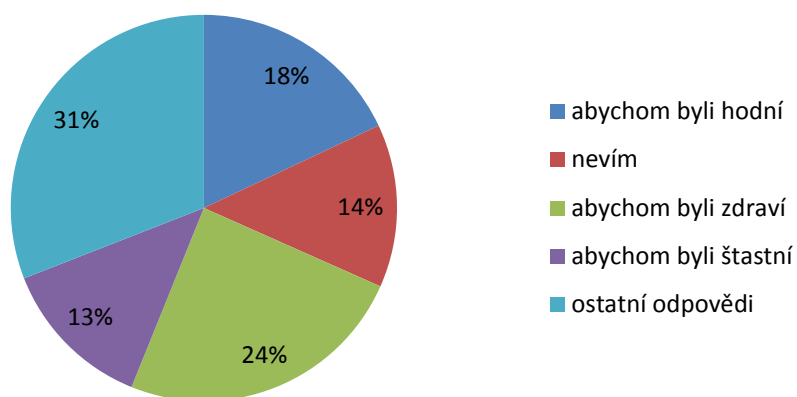
Co se mi líbí na mém dědečkovi

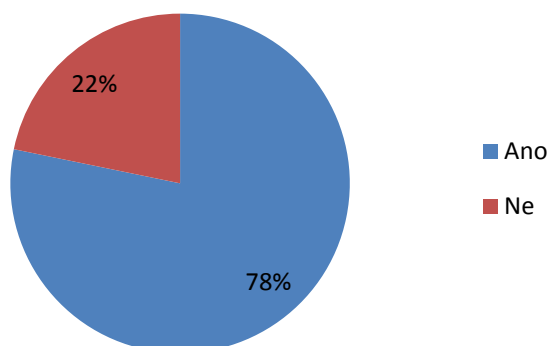
Čím udělám radost dědečkovi

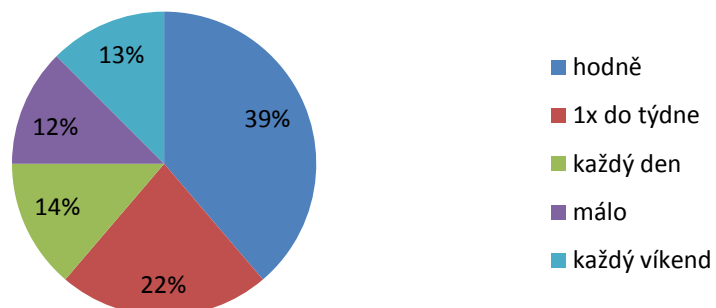
Co si babička a dědeček nejvíce přejí

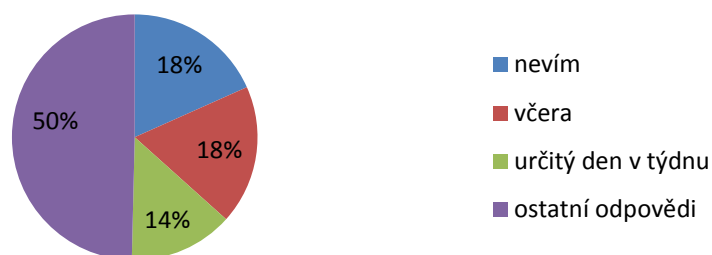
Povídáš si s rodiči o babičce a dědečkovi

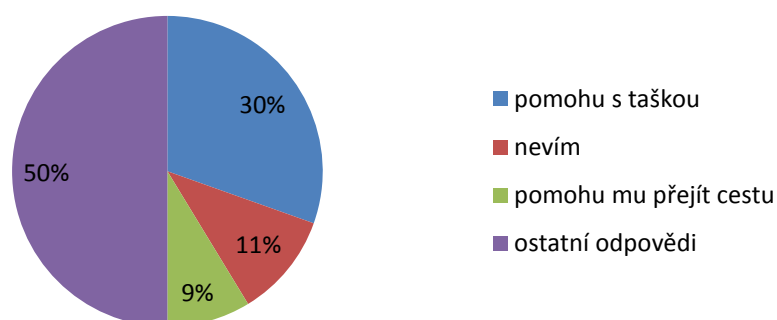
Jak často navštěvuji babičku a dědečka

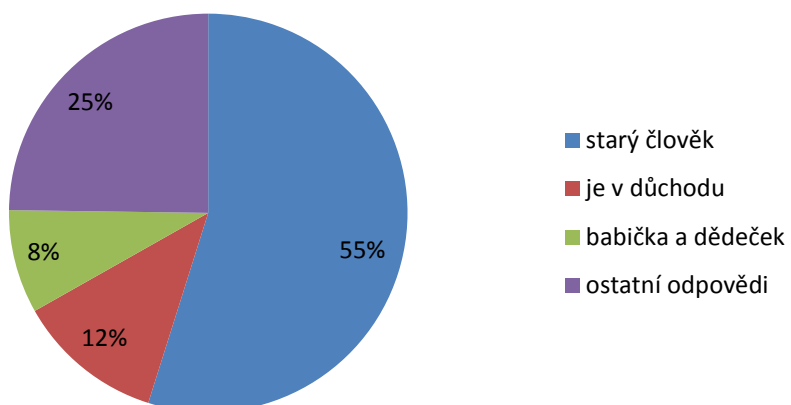
Kdys jim naposledy řekl, že je máš rád

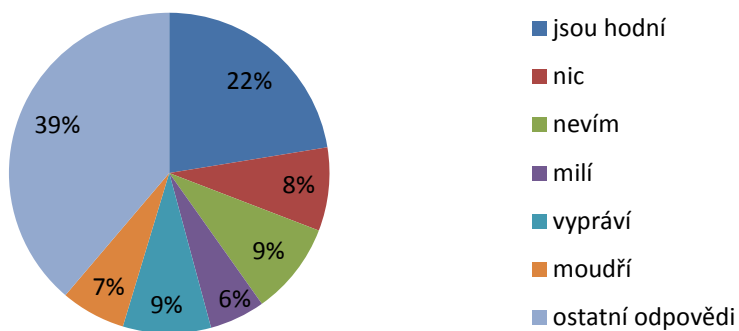
Jak mohu pomoci starému člověku

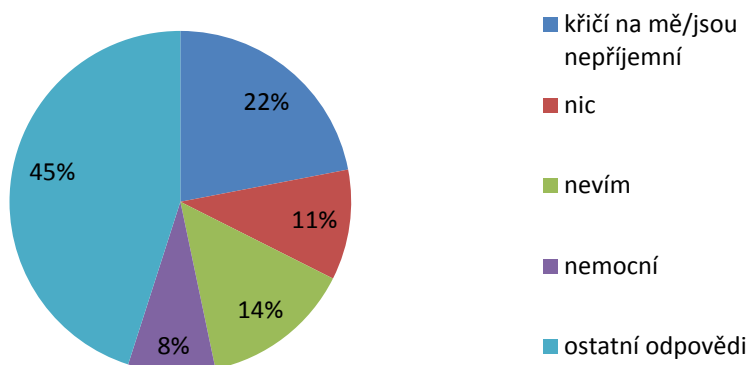
Kdo je to senior

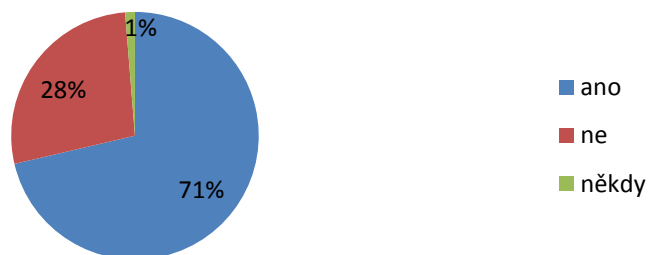
Co se mi na seniorech líbí

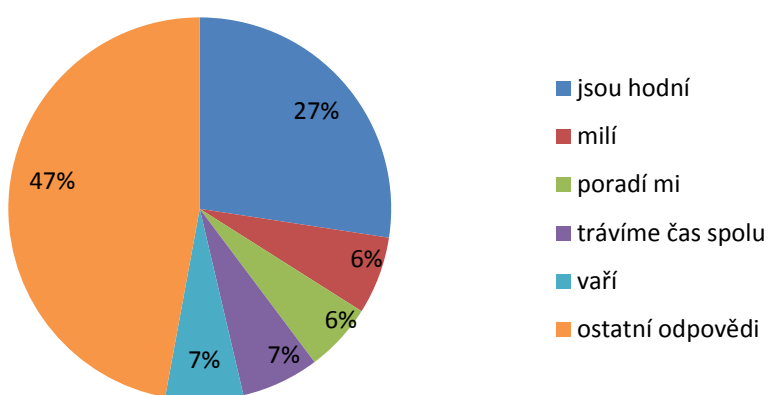
Co se mi na seniorech nelíbí

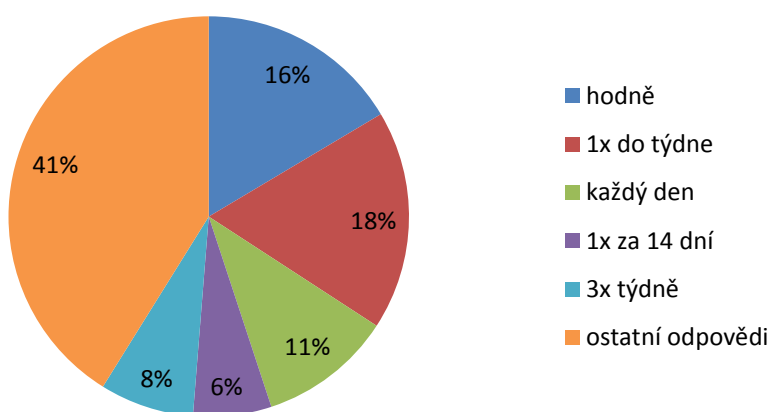
Povídáš si s rodiči o prarodičích

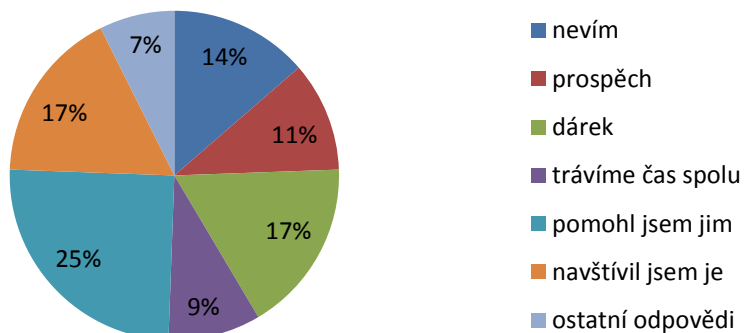
Co se mi líbí na mé babičce a dědovi

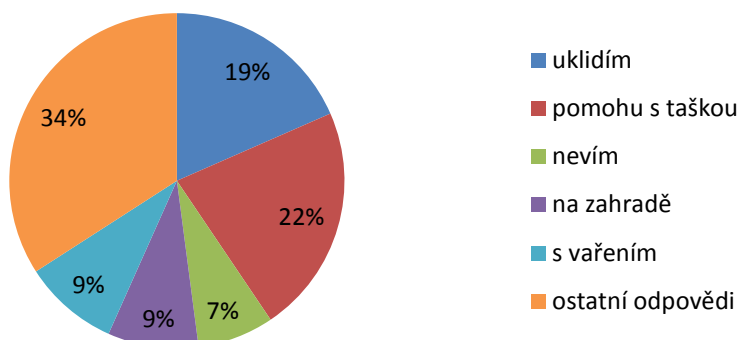
Jak často prarodiče navštěvuješ

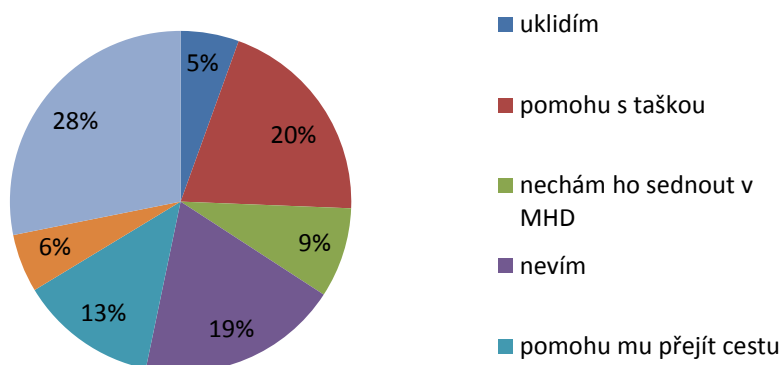
Čím jsi jim naposledy udělal radost

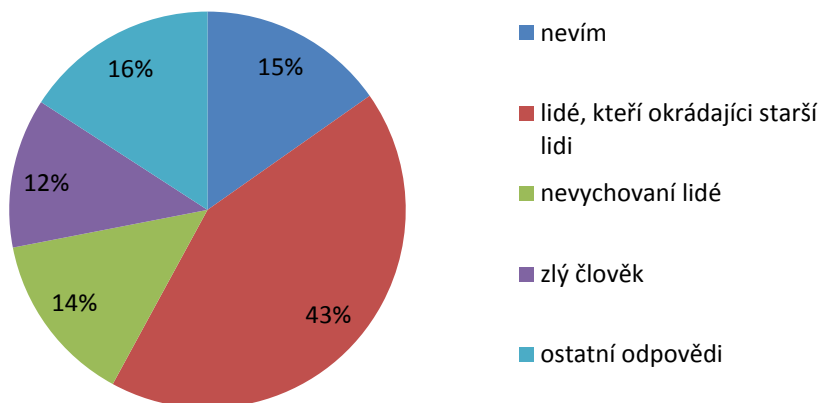
Jak jim můžeš pomáhat

Jak ještě mohu pomoci starému člověku

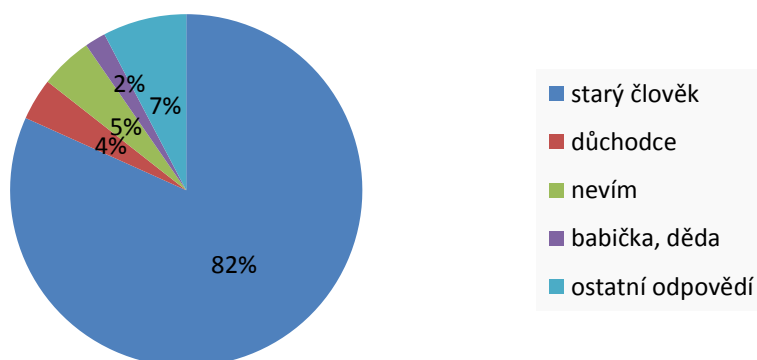
Co ti říká slovo šmejdi

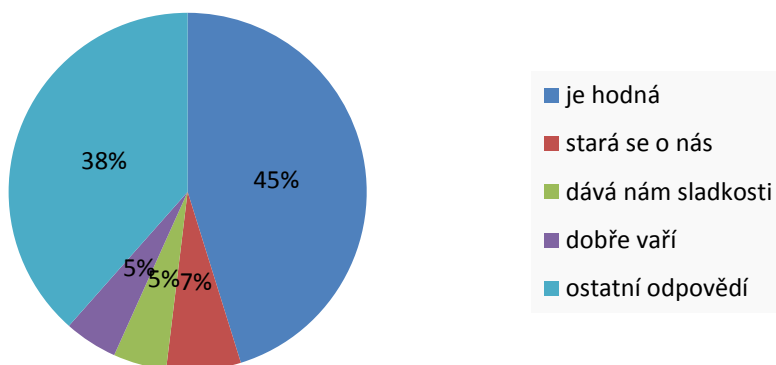
VI. Základní škola Břeclav, Slovácká 40

I. stupeň Základní škola Břeclav, Slovácká 40

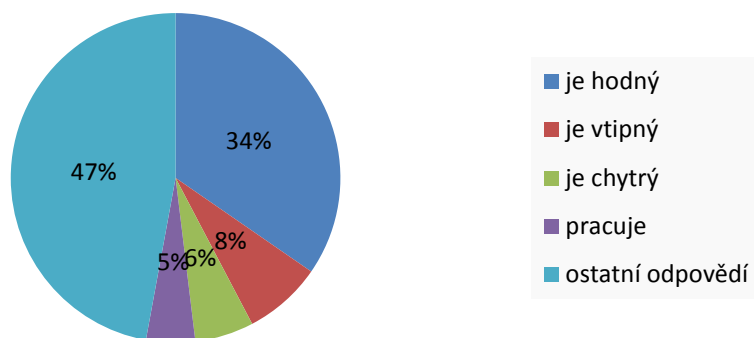
1. Kdo je to senior?

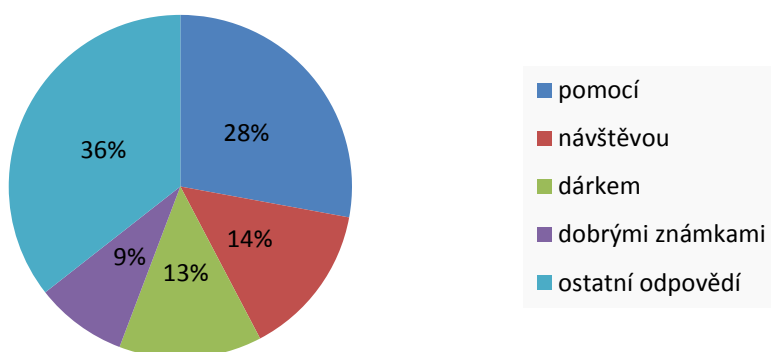
2. Co se mi líbí na mé babičce?

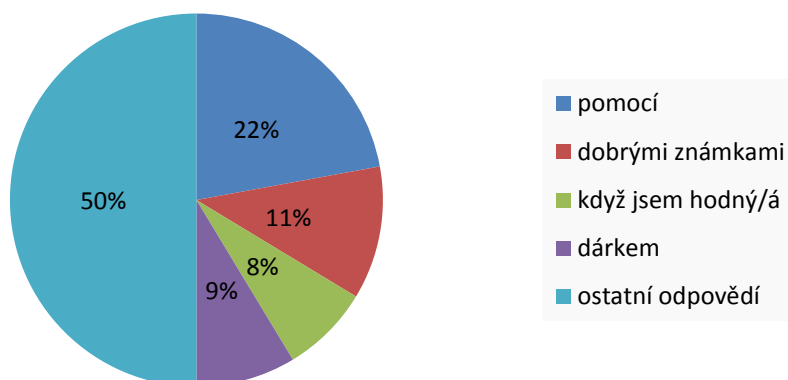
3. Co se mi líbí na mém dědečkovi?

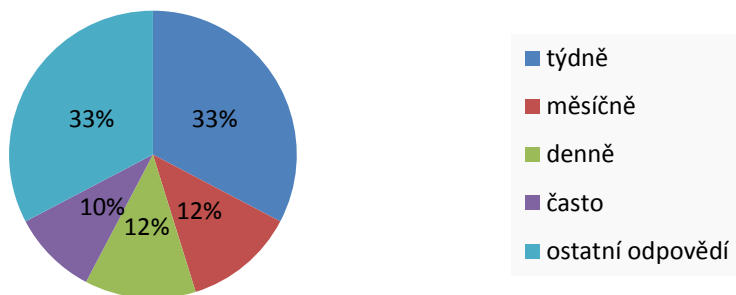
4. Čím udělám radost babičce?

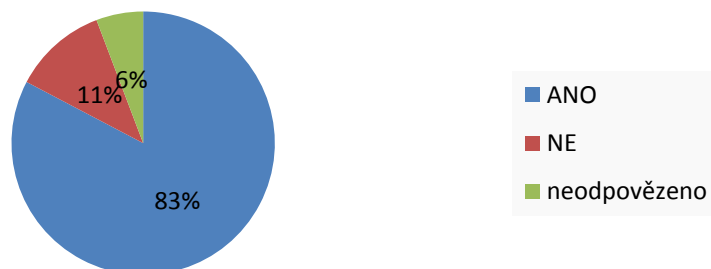
5. Čím udělám radost dědečkovi?

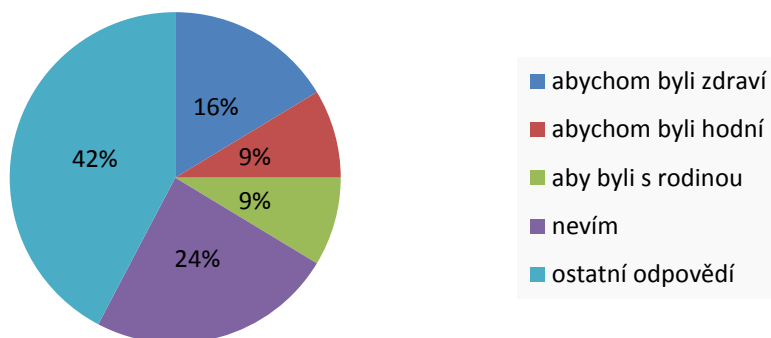
6. Jak často navštěvují babičku a dědečka?

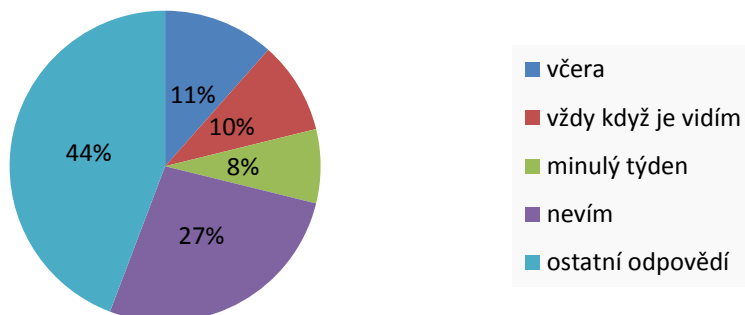
7. Povídáš si s rodiči o babičce a dědečkovi?

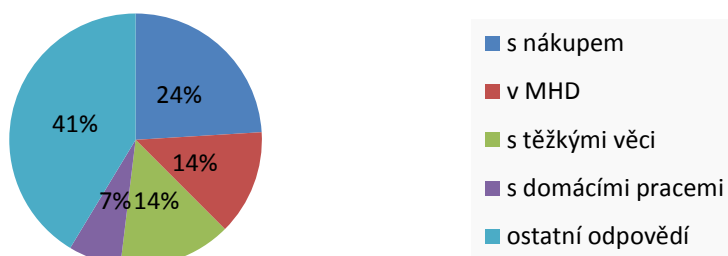
8. Co si babička a dědeček nejvíc přejí?

9. Kdys jim naposledy řekl, že je máš rád?

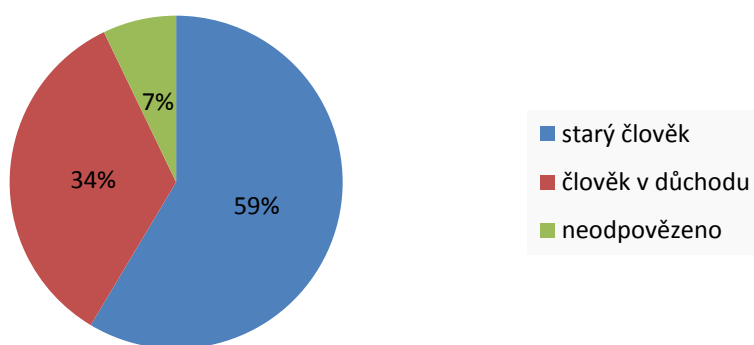

10. Jak mohu pomoci starému člověku?

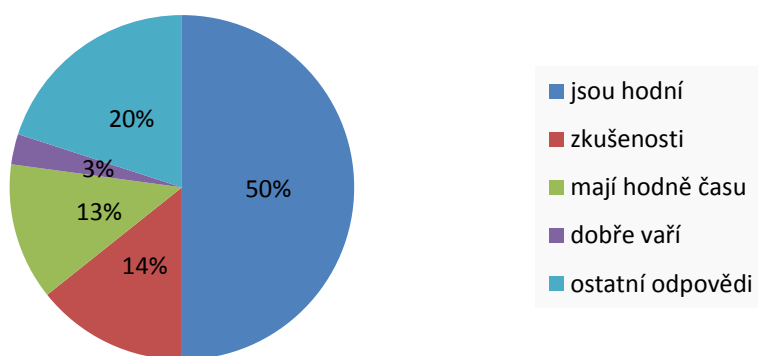

II. stupeň Základní škola Břeclav, Slovácká 40

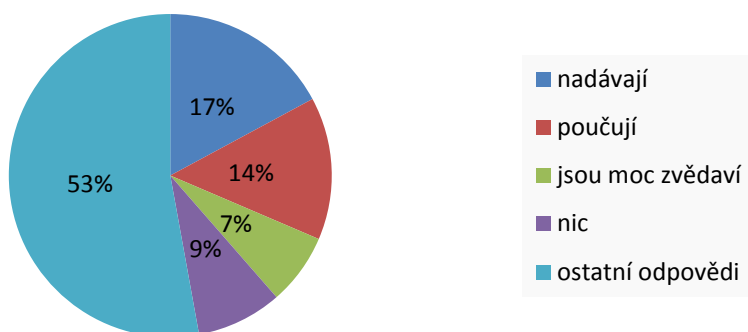
1. Kdo je to senior?

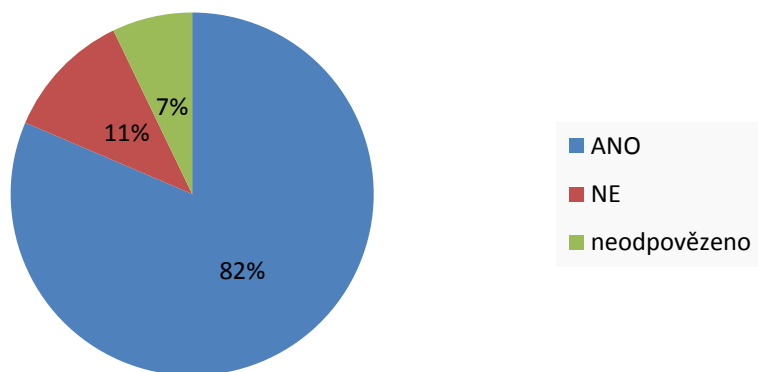
2. Co se mi na seniorech líbí?

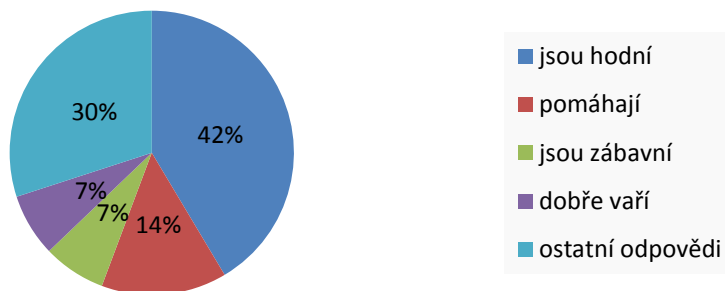
3. Co se mi na seniorech nelíbí?

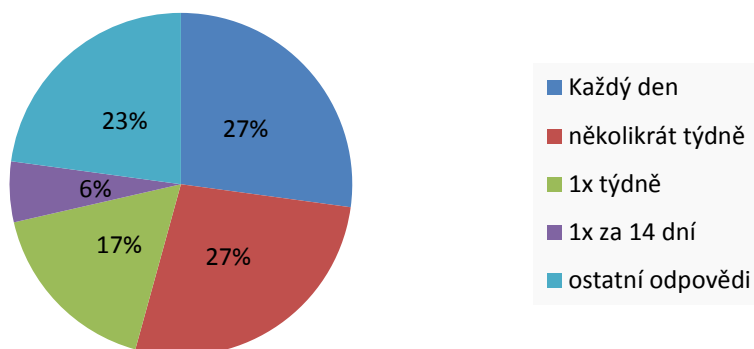
4. Povídáš s si rodiči o prarodičích?

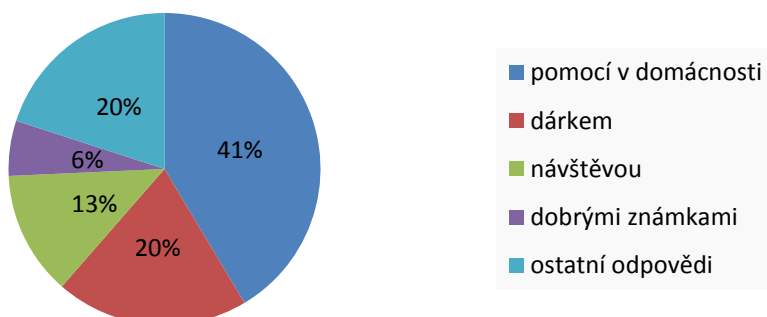
5. Co se mi líbí na mé babičce a dědovi?

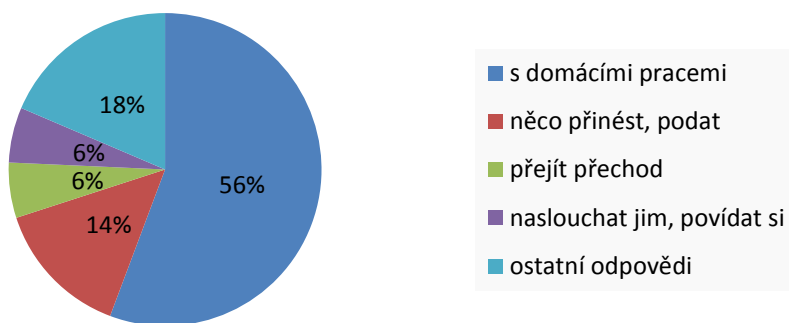
6. Jak často prarodiče navštěvuješ?

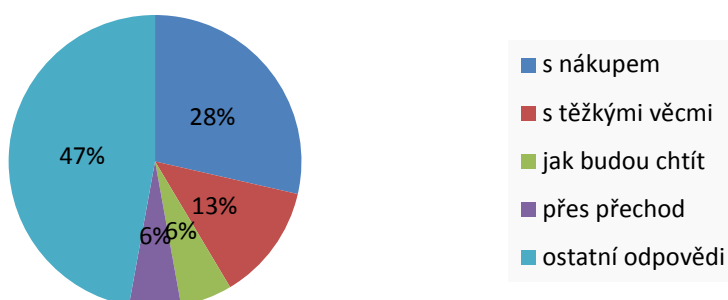
7. Čím jsi jim naposledy udělal radost?

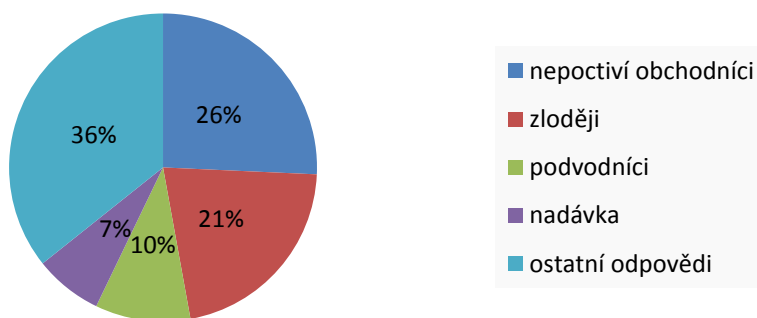
8. Jak jim můžeš pomáhat?

9. Jak ještě pomoci starému člověku?

10. Co ti říká slovo "šmejdi"?

Hodnocení programu přítomným pedagogem:

Dobrý den, zasíláme zhodnocení projektu.

I.stupeň – vzhledem k tomu, že téma stárí je v dnešní době velmi opomíjeno, je opravdu přínosné, že se děti na toto téma příjemnou a nenásilnou formou dozví něco o životě v domovech důchodců, co staré lidi trápí nebo naopak potěší. Dětem se program líbil a několikrát jsme v hodinách i výletě na něj navázali. Domnívám se, že by byl přínosem i pro ostatní děti.

II.stupeň – zapojení do pilotního projektu hodnotím velmi kladně jak z pozice účastníka, učitele, tak z pozice ředitele školy. Posílení postavení seniorů ve vnímání okolí je důležité. Děti si po hodině

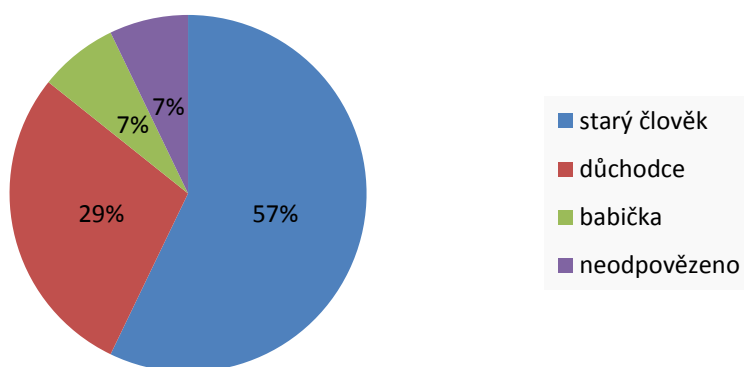
spoustu věcí uvědomily a zamýšlely se nad tématy ještě další dny. Probíraly dané téma s třídním i s učitelem občanské výchovy. Zvláště velmi vysoce hodnotím prožitkovou hodinu, kdy si sami na sobě zkoušely různé handicapy, které mají senioři. Vedení hodiny bylo velmi nenásilné a děti měly chuť odpovídat a zamýšlet se nad problematikou.

Vnímání seniorů je „běh na dlouhou trať“. Můžeme začít na základkách, ale pohled se musí změnit v celé společnosti.

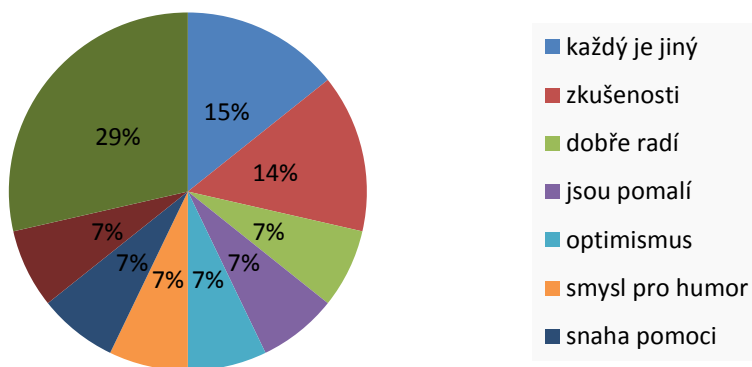
VII. Cyrilometodějská církevní základní škola Brno, Lerchova 65

I. stupeň Cyrilometodějská církevní základní škola Brno, Lerchova 65

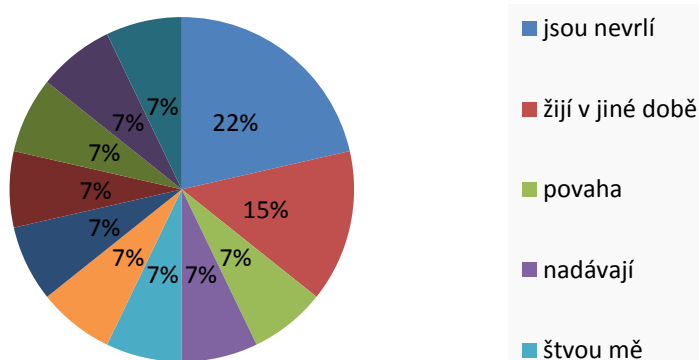
1. Kdo je to senior?

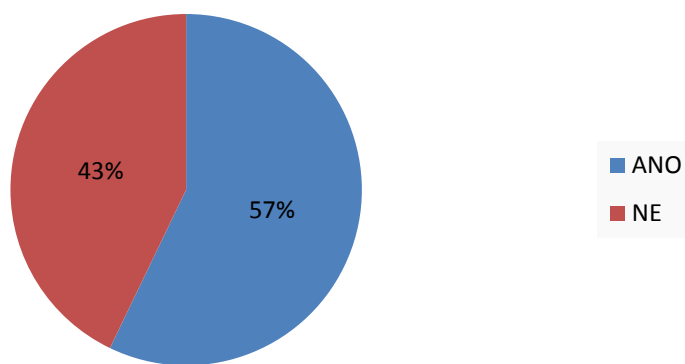
2. Co se mi na seniorech líbí?

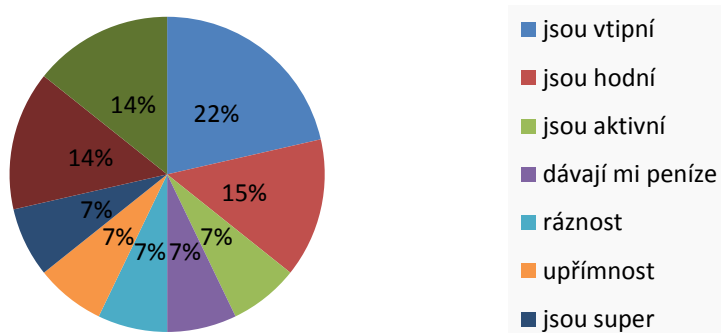
3. Co se mi na seniorech nelíbí?

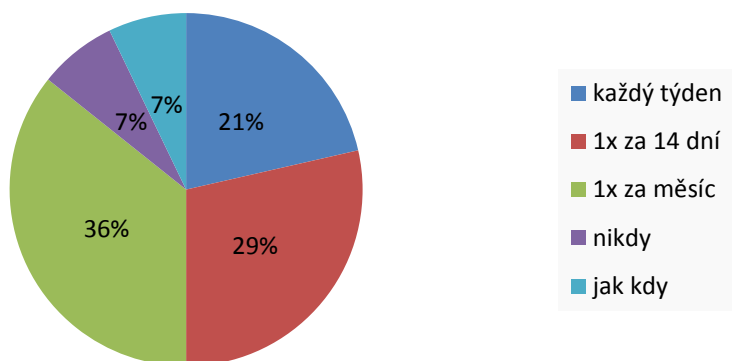
4. Povídáš s si rodiči o prarodičích?

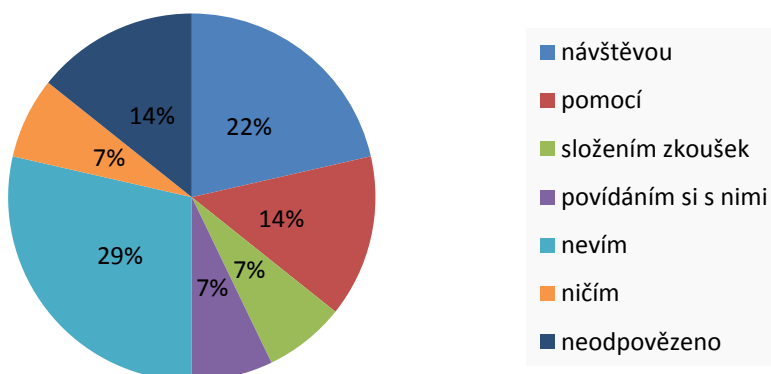
5. Co se mi líbí na mé babičce a dědovi?

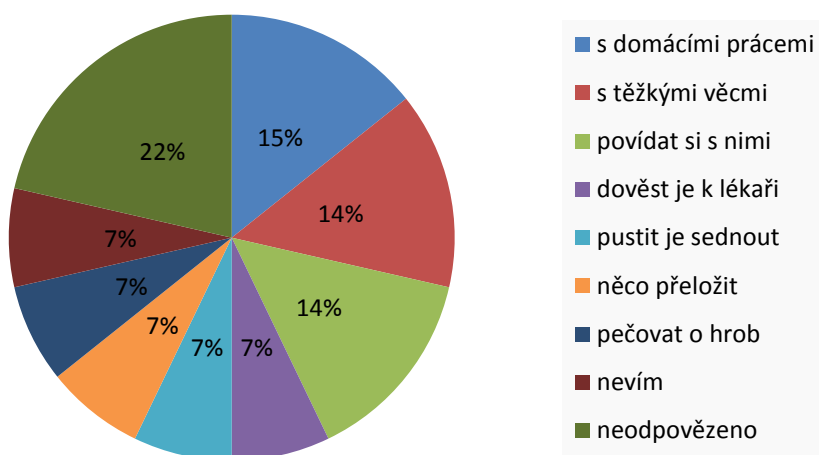
6. Jak často prarodiče navštěvuješ?

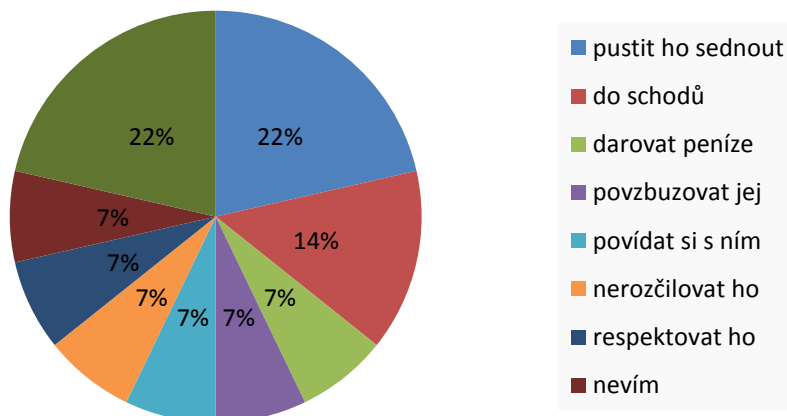
7. Čím jsi jim naposledy udělal radost?

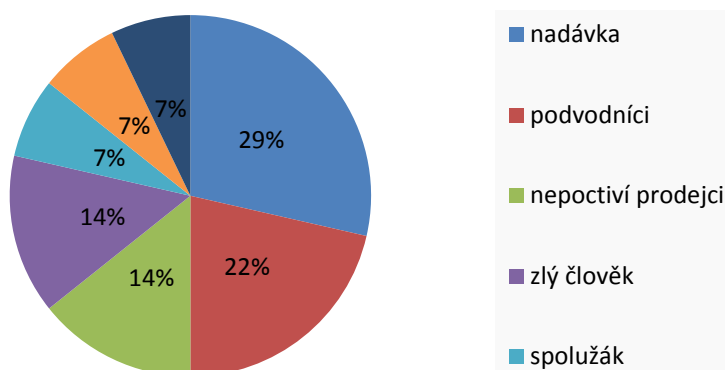
8. Jak jim můžeš pomáhat?

9. Jak ještě pomoci starému člověku?

10. Co ti říká slovo "šmejdi"?

Hodnocení programu přítomným pedagogem:

V čem vidím přínos:

- * setkání dětí se seniorem přímo ve třídě
- * rozvíjení empatie a ohleduplnosti mezi generacemi
- * informace o potřebách a možnostech seniorů přímo od seniora (den v zařízení pro seniory, aktivity, vysvětlení některých způsobů chování seniorů, kterým děti nerozumí = odmítnutí uvolnění místa v MHD...)
- * povzbuzení dětí k hledání možností setkávání se se seniory
- * podpora slušného chování

Paní Eva byla na setkání s dětmi velice pečlivě připravená a přišla s mnoha pěknými aktivitami, které děti zážitkovým způsobem vtáhly do života seniorů. Také její veselý hlas a radost ze setkání vedly k tomu, že nám spolu bylo dobře a že se děti na další setkání těší.

Myslím, že by bylo dobré, kdyby děti měly dopředu připraveny jmenovky a uspořádanou třídu pro aktivity, které následovaly. (Zbytečně nás to zdrželo, i když to bylo připraveno rychle. Možná by šlo

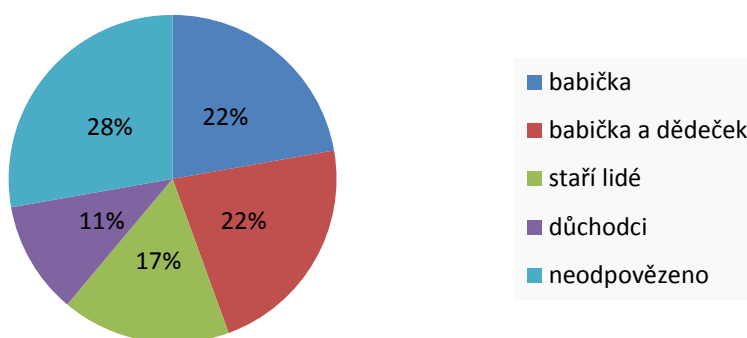
poprosit paní učitelku oslovené třídy, zda by to mohlo být předchystáno).

Také jsem úplně přesně nevěděla, na co mám děti připravit. Jestli mají mít promyšleny otázky, které budou seniorovi pokládat, nebo jak to vlastně bude probíhat. Asi by mi pomohla nějaká rámcová představa o tom, co budeme dělat. Možná, že to ale bylo součástí anotace, která ke mně nedoputovala. Pokud by to šlo, bylo by fajn mít alespoň text písničky, kterou se děti učily k dispozici. Abychom ji do příštího setkání uměli...

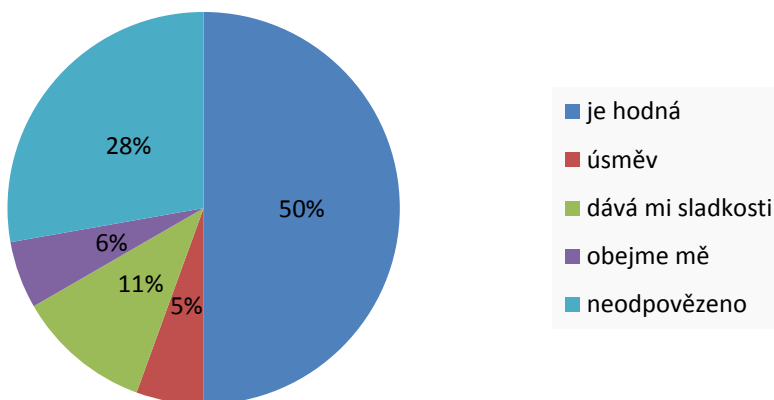
VIII. Základní škola Blansko, Nad Čertovkou 17

I. stupeň Základní škola Blansko, Nad Čertovkou 17

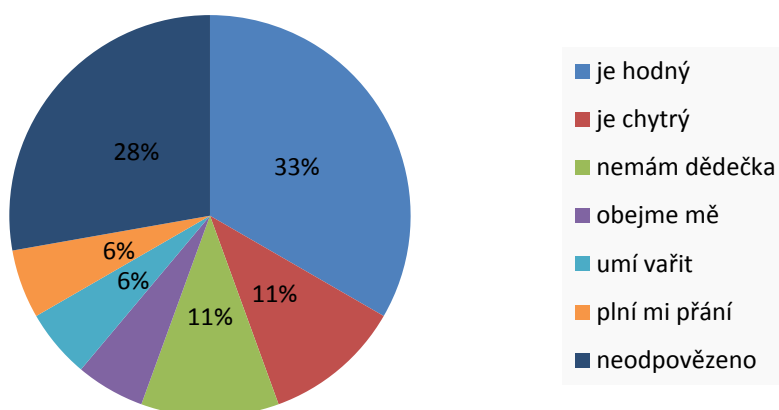
1. Kdo je to senior?

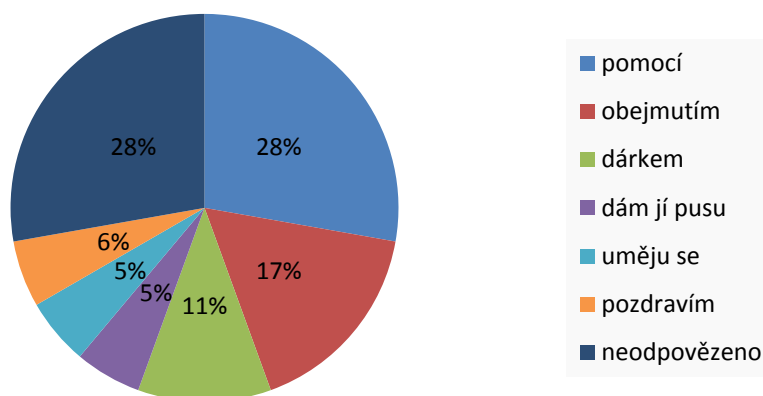
2. Co se mi líbí na mé babičce?

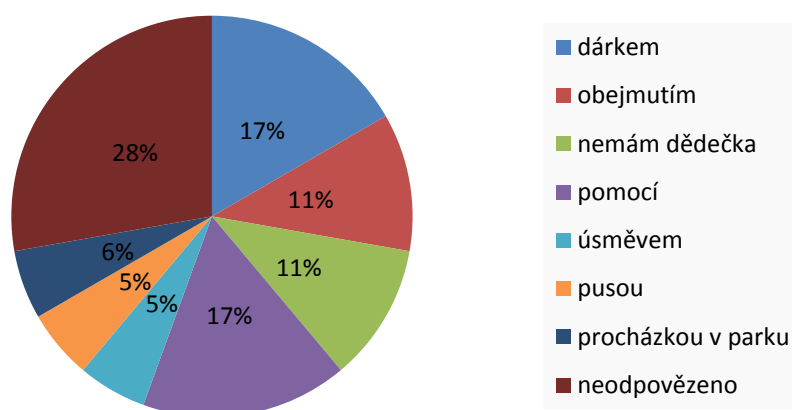
3. Co se mi líbí na mém dědečkovi?

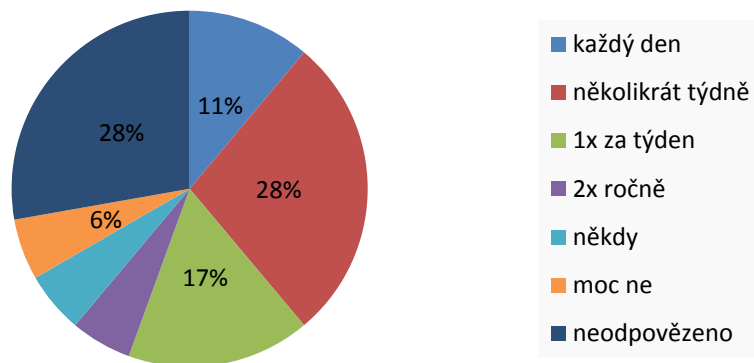
4. Čím udělám radost babičce?

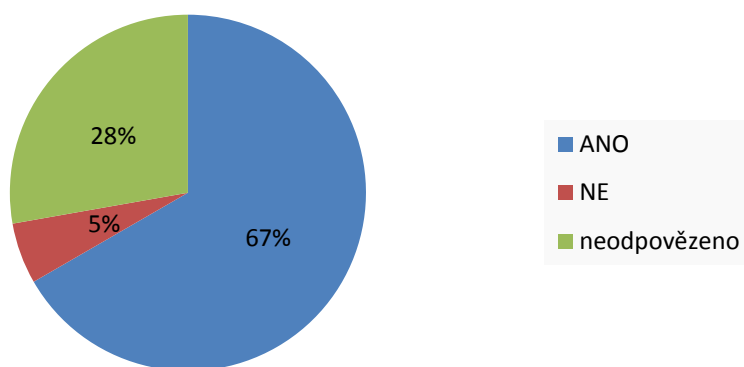
5. Čím udělám radost dědečkovi?

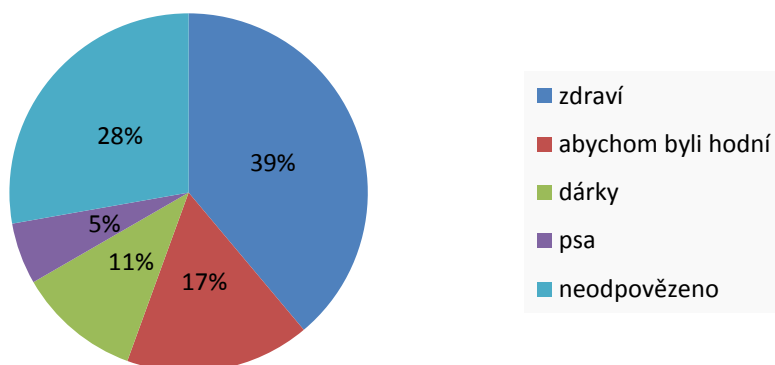
6. Jak často navštěvují babičku a dědečka?

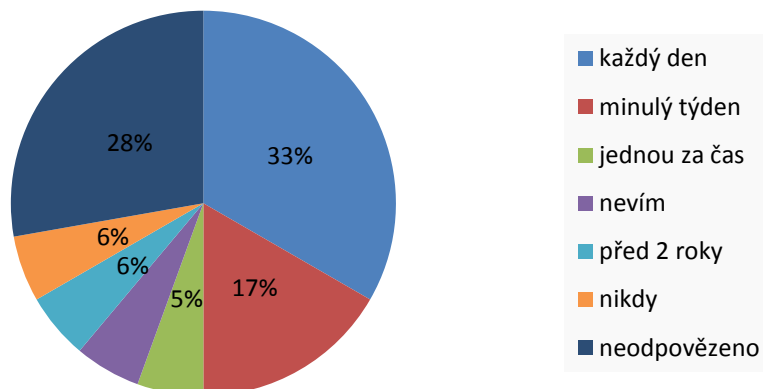
7. Povídáš si s rodiči o babičce a dědečkovi?

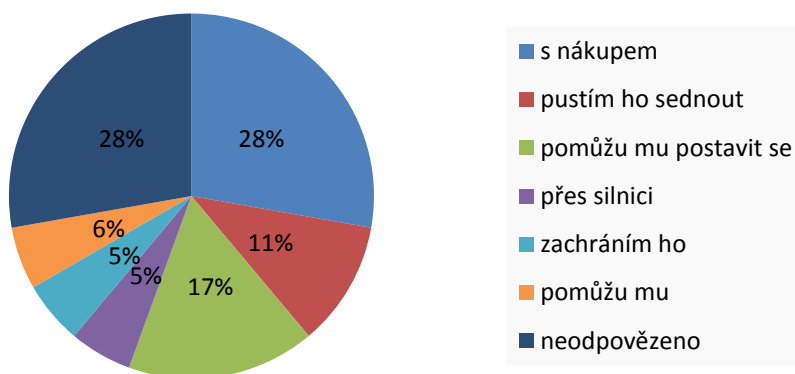
8. Co si babička a dědeček nejvíc přejí?

9. Kdys jim naposledy řekl, že je máš rád?

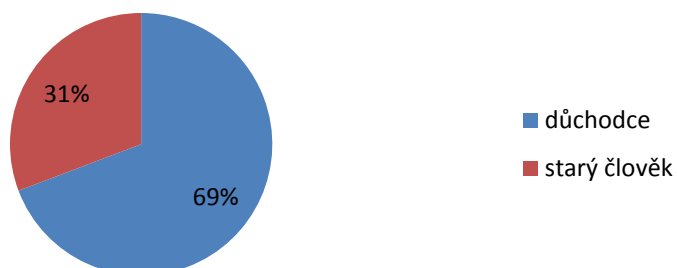

10. Jak mohu pomoci starému člověku?

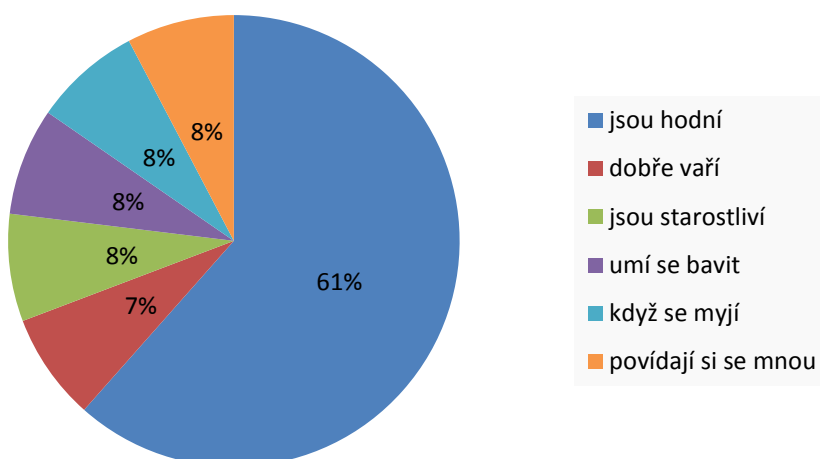

II. stupeň Základní škola Blansko, Nad Čertovkou 17

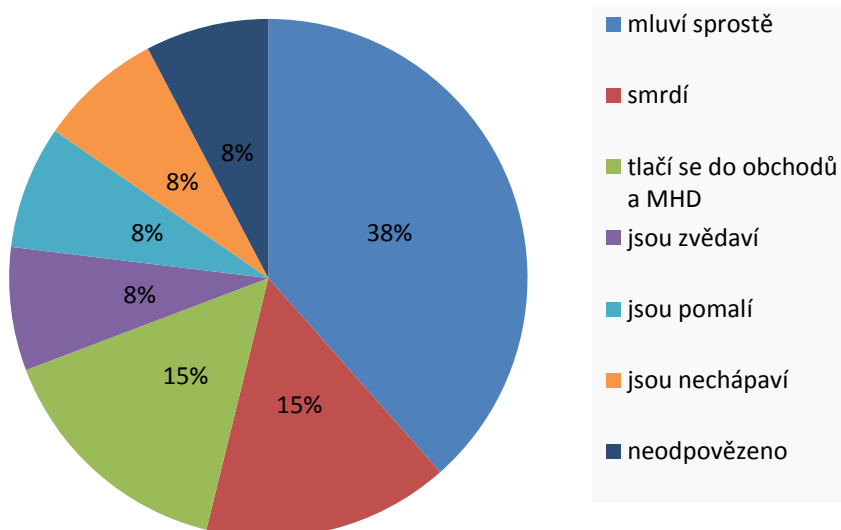
1. Kdo je to senior?

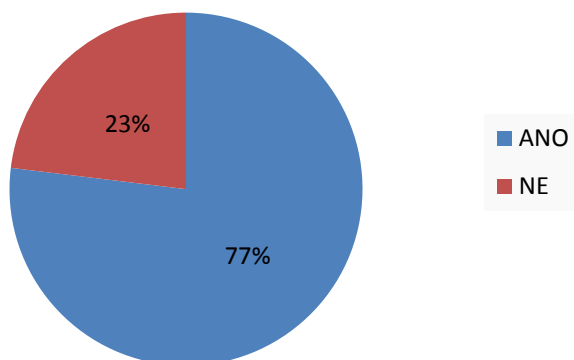
2. Co se mi na seniorech líbí?

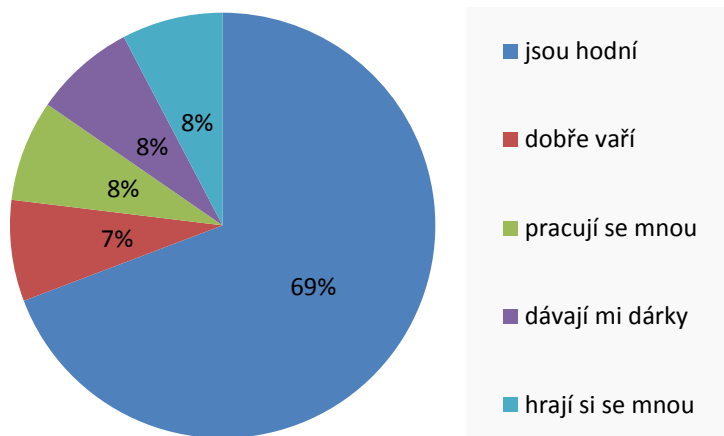
3. Co se mi na seniorech nelíbí?

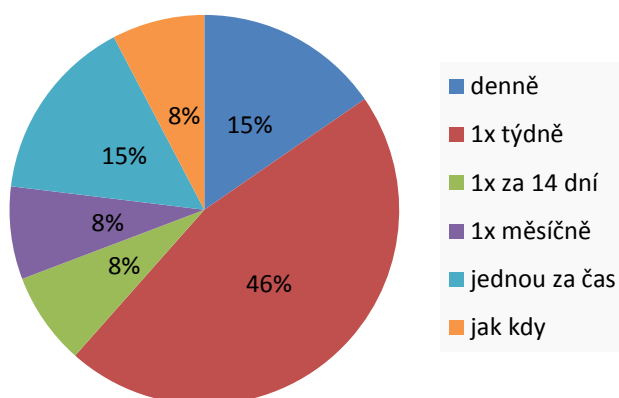
4. Povídáš s si rodiči o prarodičích?

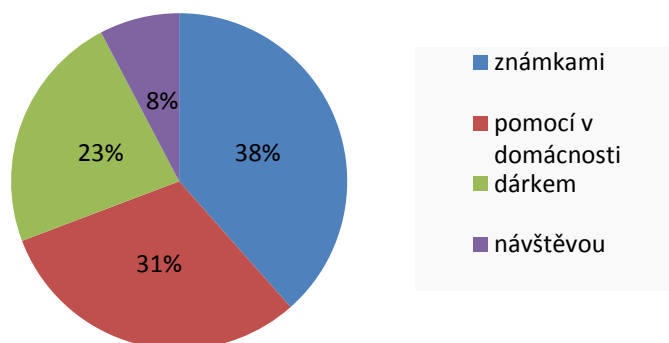
5. Co se mi líbí na mé babičce a dědovi?

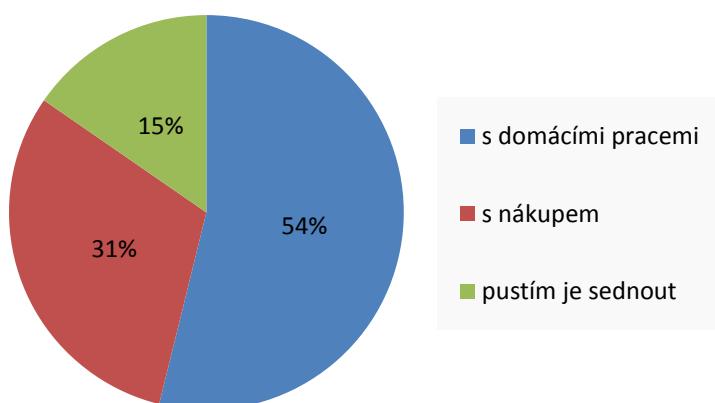
6. Jak často prarodiče navštěvuješ?

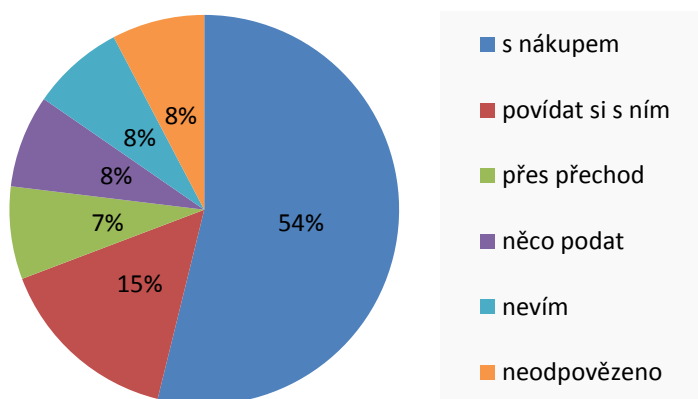
7. Čím jsi jim naposledy udělal radost?

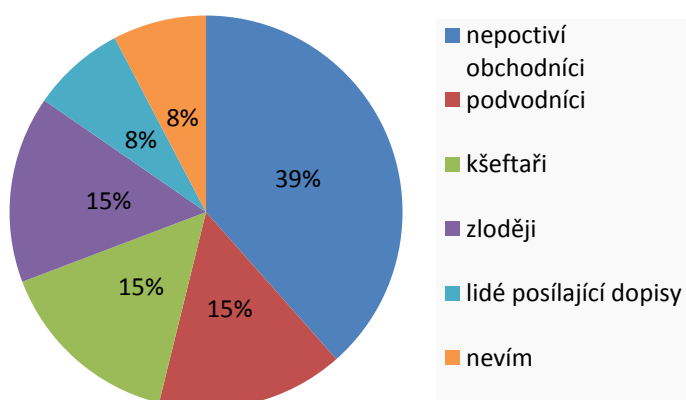
8. Jak jim můžeš pomáhat?

9. Jak ještě pomoci starému člověku?

10. Co ti říká slovo "šmejdi"?

Hodnocení programu přítomným pedagogem:

Přednáška o mezigeneračních soužitích se věnovala aktuálním problémům dnešní doby.

> velmi vhodná forma řízeného „živého“ rozhovoru prokládaného prvky zábavného a humorného

podání,

- > podtémata na sebe volně navazovala, žákům byla srozumitelná,
- > průběžné aktivní spontánní zapojení žáků do rozhovoru,
- > lektorka použila pozitivní provokaci k diskuzi se žáky,
- > diskuze kdo je to senior, žáci prezentovali názory jak vnímají seniora, jejich zkušenosti se seniory v rodině i cizími, rozebírali finanční možnosti seniorů, přemýšleli jak budou oni sami zabezpečeni v seniorském věku, dozvěděli se o názorech mládeže na seniory v jiných státech EU, pokládali dotazy, ...
- > předmětná aktivita lektorky napomohla žákům k uvědomění si seniorské problematiky a podpořila skutečnost, že bychom měli seniorské veřejnosti věnovat zaslouženou patřičnou pozornost,
- > žáci 1.stupně si mohli prakticky vyzkoušet správné chování a jednání v běžných situacích doma i na veřejnosti,
- > pojetí nejen poučné, ale i zábavné (přemýšlení, didaktická hra, zpěv)
- > přítomní pedagogové školy velmi ocenili kvalitní připravený i operativní pedagogicko-didaktický přístup lektorek, které dokázaly úspěšně prezentovat předmětnou problematiku u žáků se specifickými potřebami, a to v podmínkách základní školy praktické.

POPIS AKTIVITY NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

Projekt pro studenty středních škol je nazván Sociální odpovědnost, aby vystihoval a popisoval srozumitelnou formou náplň hodiny. Znamená to, že v názvu jsou zahrnuty aspekty sociální odpovědnosti, na které chce projekt upozornit.

Věnuje se oblastem každodenního života, které mohou být v některých případech zdrojem možných problémů v osobním životě studenta jako např. vliv reklamy a médií na utváření postojů mladého člověka, rychlé krátkodobé půjčky, finanční gramotnost z pohledů důsledků při jejím nezvládnutí a samozřejmě vztah mladé generace k seniorům.

V rámci ověřovacího projektu bylo vybráno 8 středních škol. Jedna škola bohužel z časových důvodů a organizované praxe byla nucena od termínu odstoupit. Také v tomto případě bylo snahou realizovat kurzy na středních školách s rozmanitým zaměřením a mezi studenty studujícími jak učňovské obory, tak i středoškolské odborné v různých městech kraje. Ze škol, které byly osloveny ke spolupráci se do projektu zapojily tyto školy, jejichž vedení bylo k projektu velmi vstřícné a projevilo o něj profesionální zájem:

- **Biskupské gymnázium Brno**
- **Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Vyškov, Sochorova 15**
- **Střední škola uměleckomanažerská s.r.o., Brno**

- **Obchodní akademi ELDO, o.p.s. Brno**
- **Vyšší odborná škola ekonomická a zdravotnická a Střední škola, Boskovice, Hybešova 53**
- **Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola Blansko, Nad Čertovkou 18**
- **Střední pedagogická škola Boskovice, Komenského 5**

Dotazníky vyplnilo 657 studentů středních škol.

Dotazník pro žáky SŠ, SOŠ a SOU v programu na podporu mezigeneračního dialogu v JMK

1. Co se Vám vybaví pod pojmem „senior“?

.....

2. Co se podle Vašeho názoru mladým lidem líbí na seniorech?

.....

3. Co podle Vašeho názoru mladí lidé seniorům vytýkají?

.....

4. Bydlíte ve společné domácnosti s prarodiči?

.....

5. Pokud ne, kdy jste je naposledy navštívil/a?

.....

6. Znáte historii vlastní rodiny?

.....

7. Víte, co je to „výminek“?

.....

8. Víte, jaký je průměrný důchod v ČR?

.....

9. Víte, jak se řeší bydlení seniorů?

.....

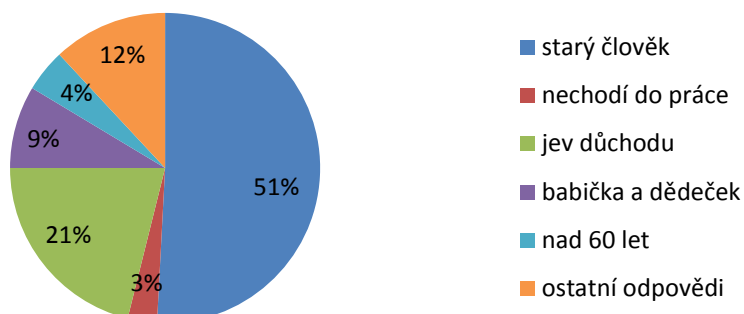
10. Víte, z jakých finančních zdrojů je vyplácen důchod v ČR?

.....

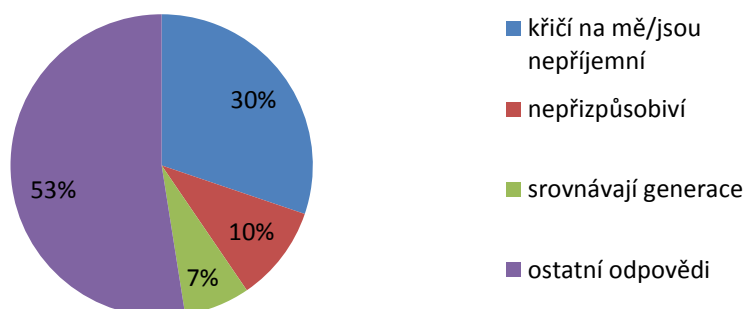
jsem dívka/chlapec

IX. Biskupské gymnázium Brno

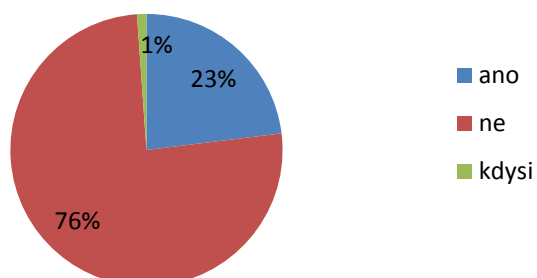
Co se Vám vybaví pod pojmem senior?

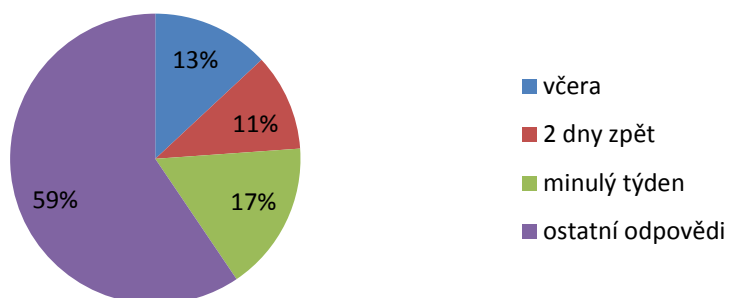
Co podle Vašeho názoru mladí lidé senirum vytýkají?

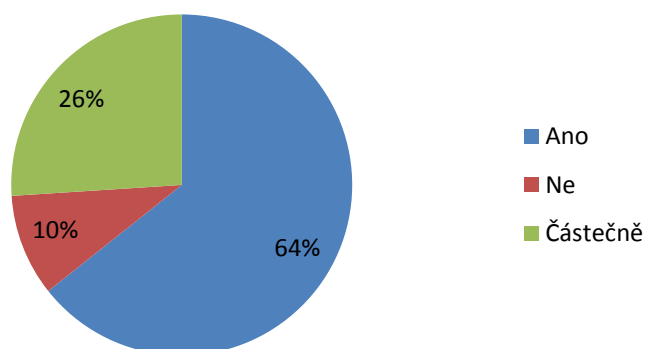
Bydlíte ve společné domácnosti s prarodiči?

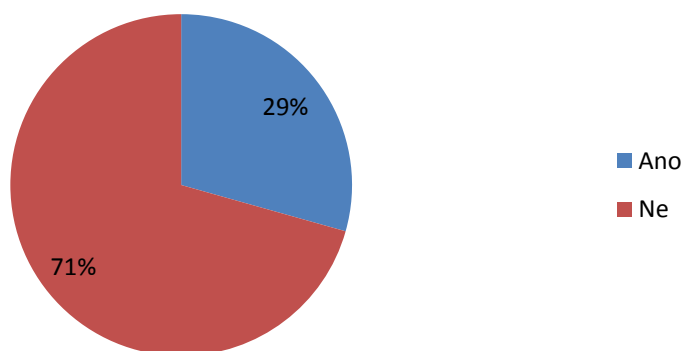
Poku ne, kdy jste je naposledy navštívil/a ?

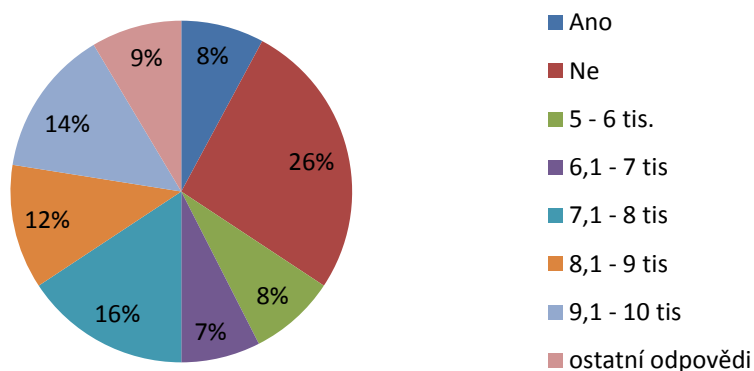
Znáte historii vaší rodiny?

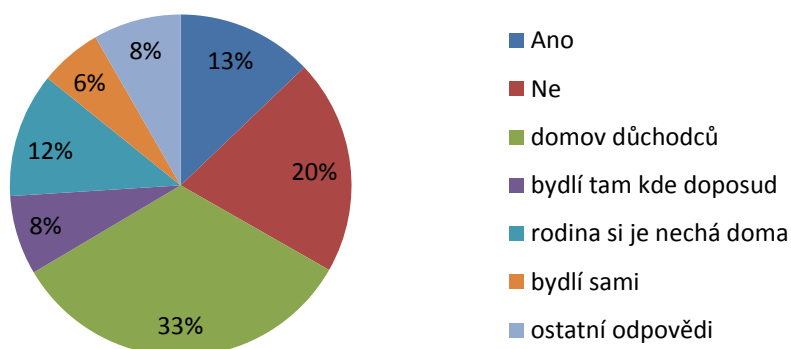
Víte, co je to výminek?

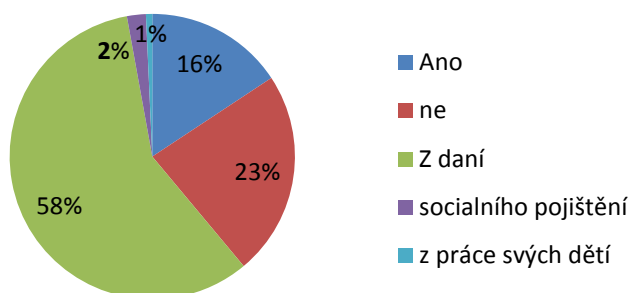
Víte, jaký je průměrný důchod v ČR?

Víte, jak se řeší bydlení seniorů?

Víte, z jakých finančních zdrojů je vyplácen důchod v ČR?

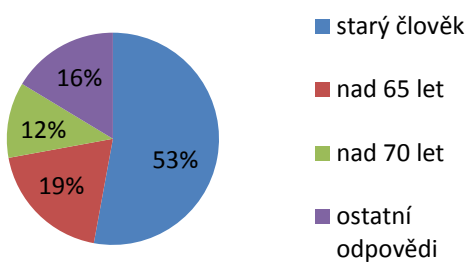
Hodnocení programu přítomným pedagogem:

Lektorka dokázala navázat kontakt s divákem. Její projev byl poutavý, živý, interaktivní. Dovedla nastolit otázky, které si studenti určitě nikdy nepoložili. Vedla k zamyšlení, i dlouhodobému, o čemž

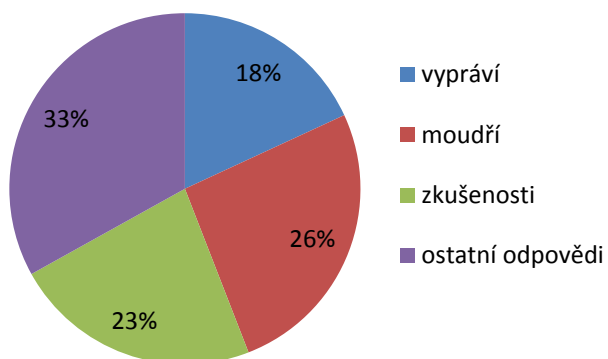
svědčí to, že jedna studentka mně až po čase řekla, že uvažuje o nějaké práci pro staré lidi. Lektorka také uměla naslouchat a dobře moderovat diskuzi.

X. Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Vyškov, Sochorova 15

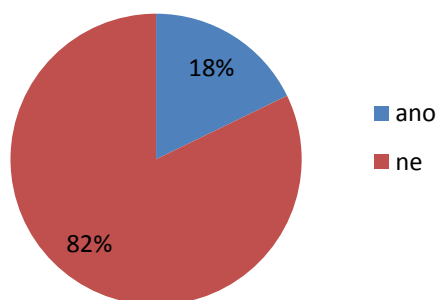
Co se Vám vybaví pod pojmem senior ?

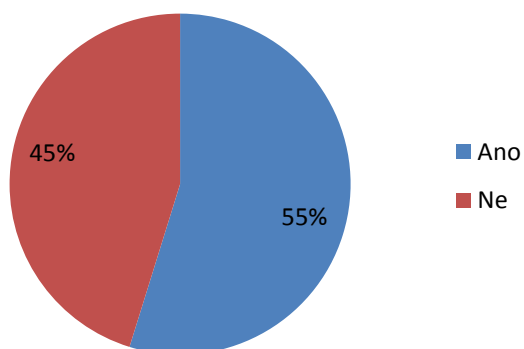
Co se podle Vašeho názoru mladým lidem líbí na seniorech?

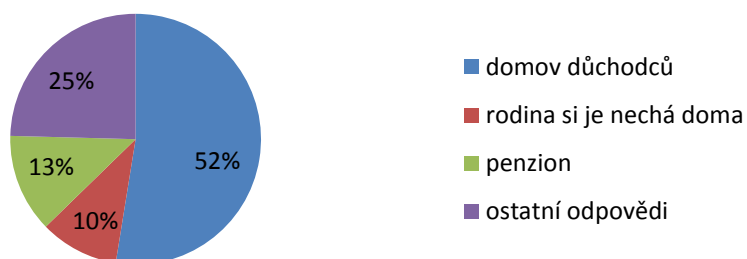
Bydlíte ve společné domácnosti s prarodiči?

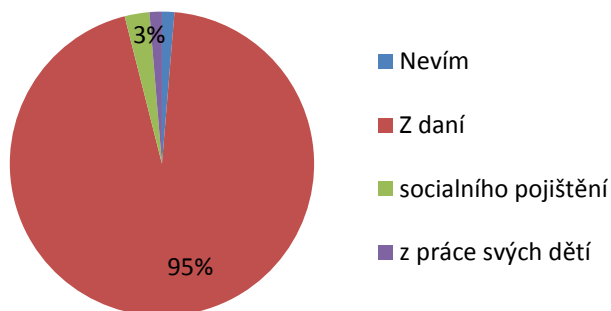
Víte, co je to výminek?

Víte, jak se řeší bydlení seniorů?

Víte, z jakých finančních zdrojů je vyplácen důchod v ČR?

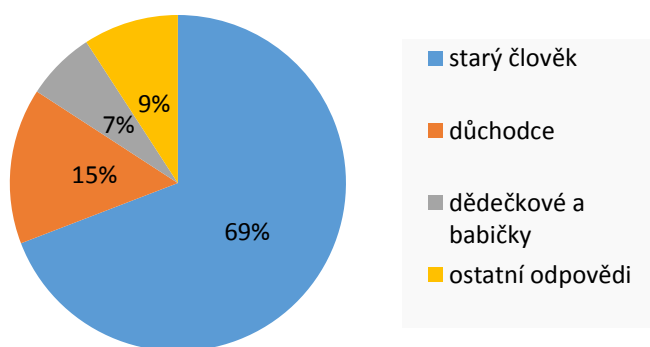

Hodnocení programu přítomným pedagogem:

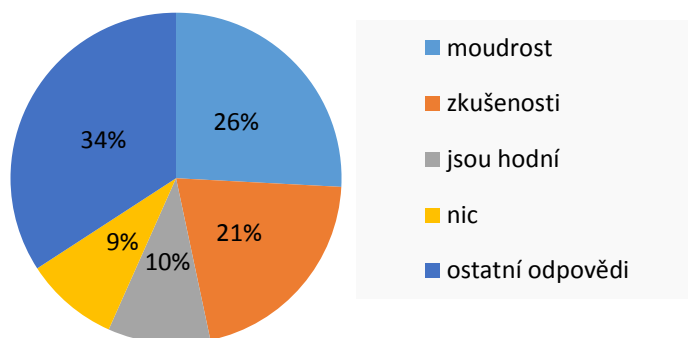
Projekt vztahu seniorů a "mladší generace" je projekt, který upozorňuje na obecné, ale i konkrétní problémy jejich soužití. To, co vnímáme téměř každý den kolem sebe a považujeme to za "nějak běžící", tak tento projekt popisuje a upozorňuje na mnohé problémy. Pokud se zavede určitá forma vzdělávání, kde se bude poukazovat na problémy soužití seniorů a dříve narozených, tak to považuji za důležitý krok k přiblížení se k pojetí sociální společnosti a společnosti, kde člověk, v jakémkoli věku, je vždy na prvním místě.

XI. Střední škola uměleckomanažerská s. r. o, Brno

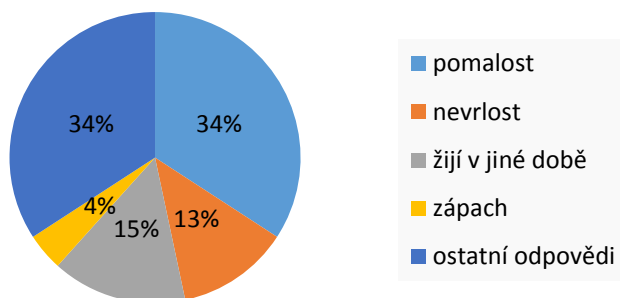
1. Co se Vám vybaví pod pojmem senior?

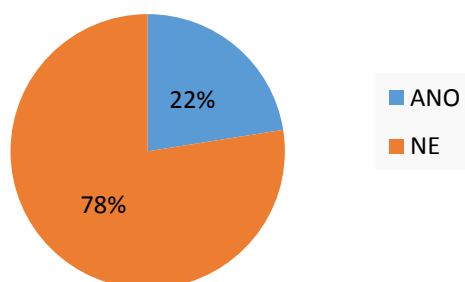
2. Co se podle Vašeho názoru madým lidem líbí na seniorech?

3. Co podle Vašeho názoru mladí lidé seniorům vytýkají?

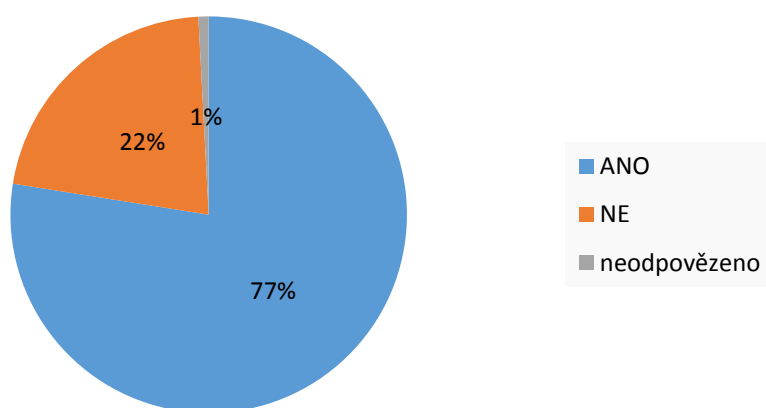
4. Bydlíte ve společné domácnosti s prarodiči?

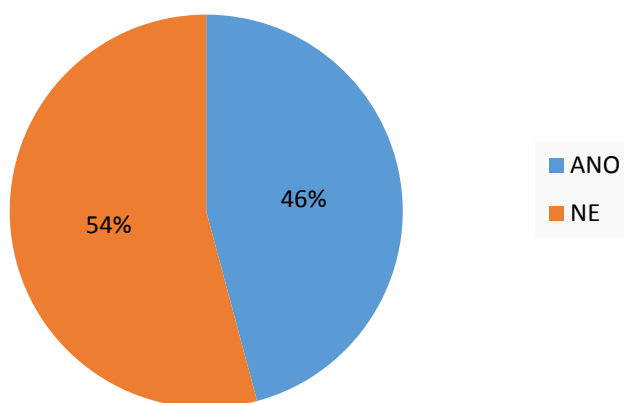
5. Pokud ne, kdy jste je naposledy navštívil/a?

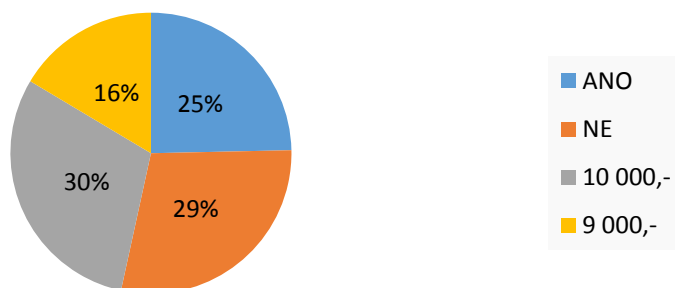
6. Znáte historii vlastní rodiny?

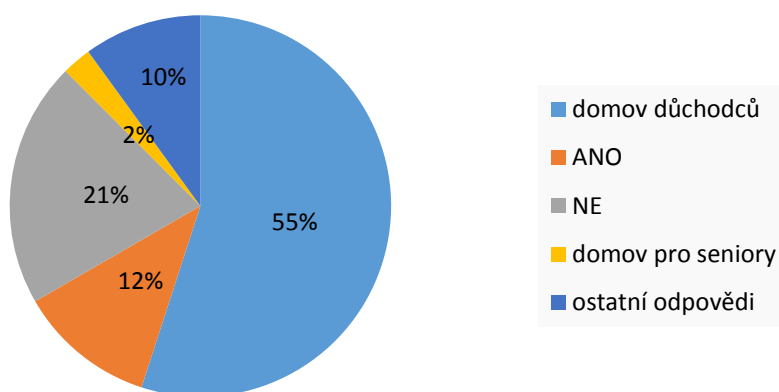
7. Víte, co je to "výminek"?

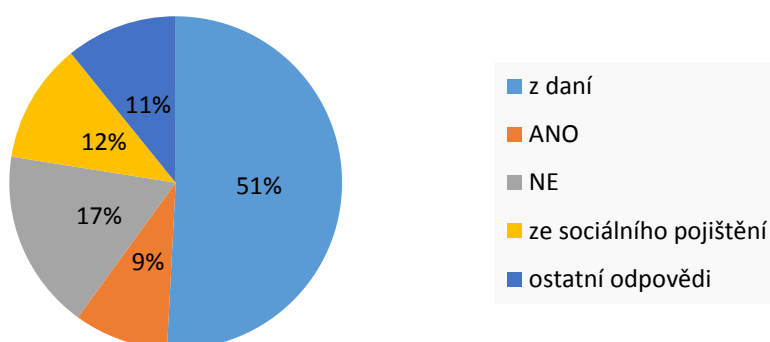
8. Víte, jaký je průměrný důchod v ČR?

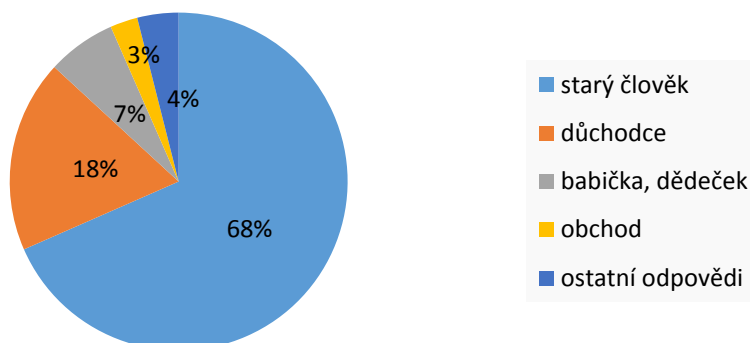
9. Víte, jak se řeší bydlení seniorů?

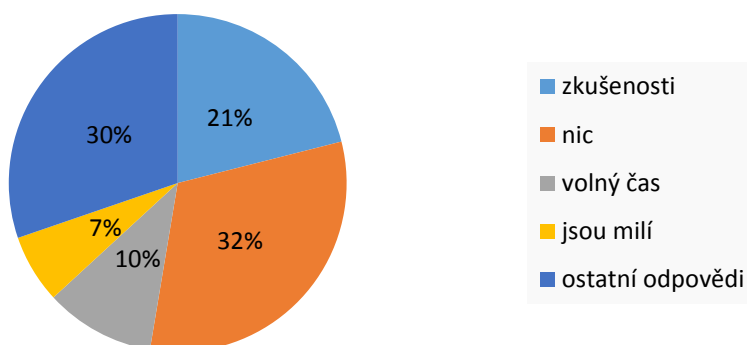
10. Víte, z jakých finančních zdrojů je vyplácen důchod v ČR?

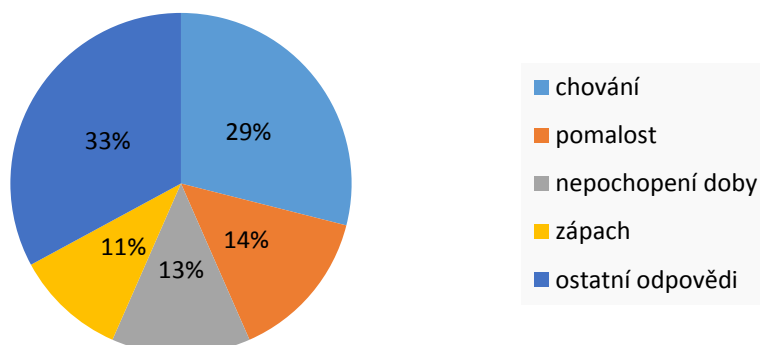
1. Co se Vám vybaví pod pojmem senior?

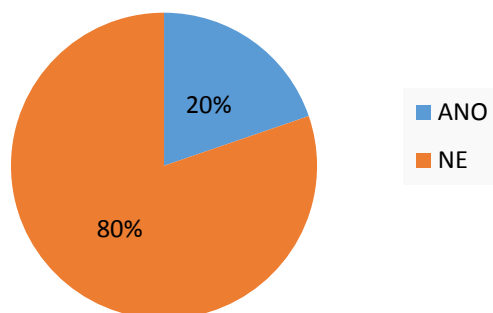
2. Co se podle Vašeho názoru mladým lidem líbí na seniorech?

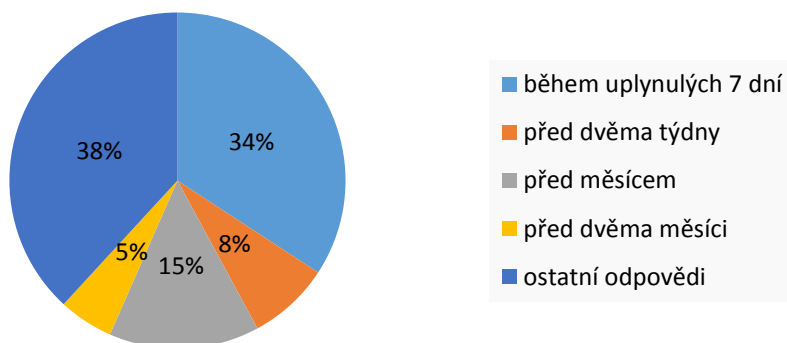
3. Co podle Vašeho názoru mladí lidé seniorům vytýkají?

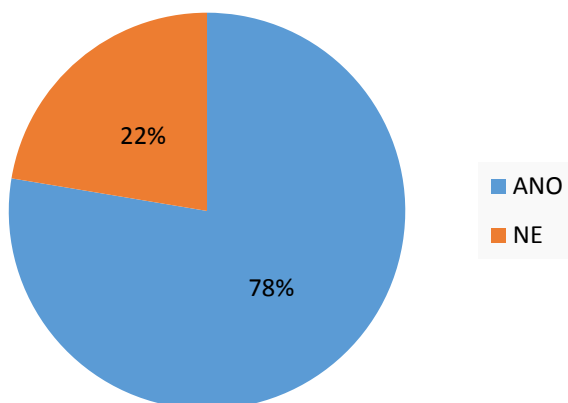
4. Bydlíte ve společné domácnosti s prarodiči?

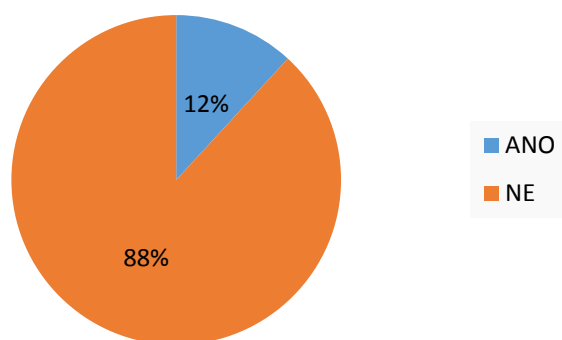
5. Pokud ne, kdy jste je naposledy navštívil/a?

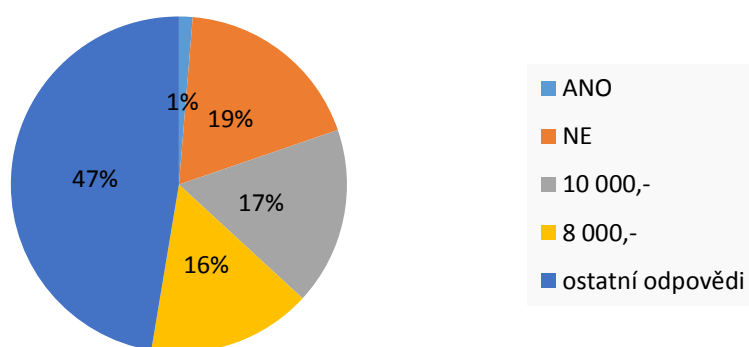
6. Znáte historii vlastní rodiny?

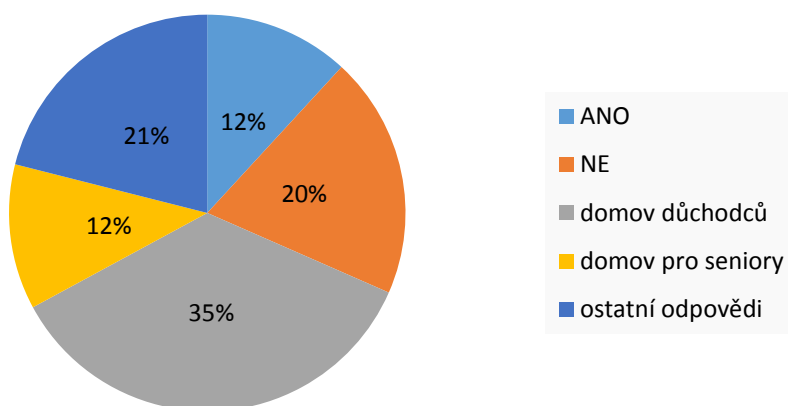
7. Víte, co je to "výminek"?

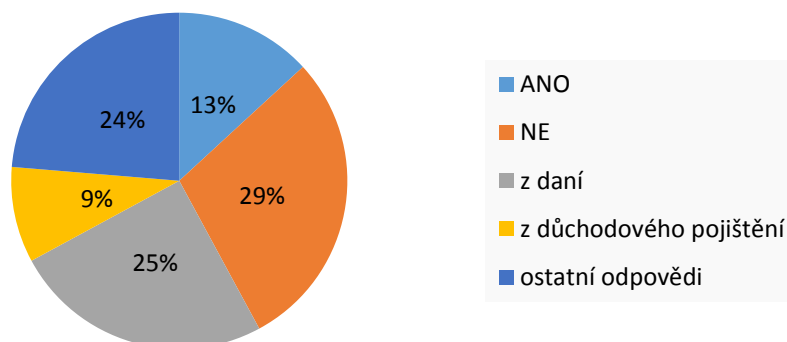
8. Víte, jaký je průměrný důchod v ČR?

9. Víte, jak se řeší bydlení seniorů?

10. Víte, z jakých finančních zdrojů je vyplácen důchod v ČR?

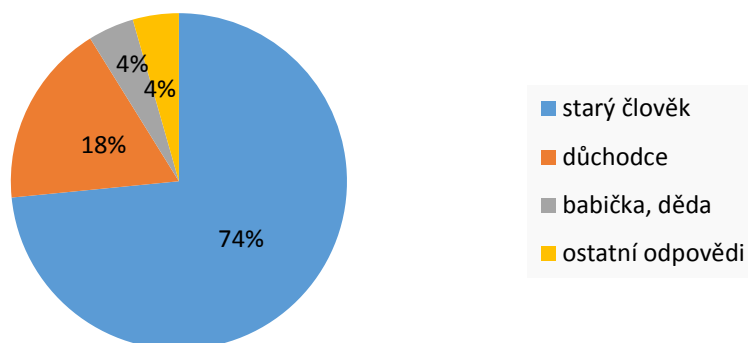

Hodnocení programu přítomným pedagogem:

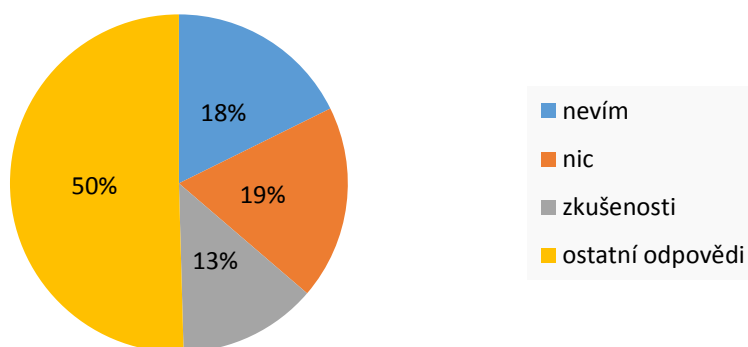
V měsíci květnu uspořádala SŠ ELDO o.p.s. ve spolupráci se Spokojeným seniorem – KLAS v Brně besedu pro studenty SŠ na podporu mezigeneračního dialogu. Metodička programu, paní Eva Stiborová, vedla besedu na téma vnímání seniorů a sociální odpovědnost mladší generace vůči seniorům. Tato projektová akce byla vnímána studenty 3. ročníku pedagogického lycea velmi kladně, jelikož navazovala na školní vzdělávací program jak pro předměty pedagogika či psychologie, tak i pro předmět občanská výchova, kde je téma rodiny a sociálních vztahů důležitým činitelem. V rámci klíčových kompetencí tohoto dokumentu by se studenti měli naučit prakticky vnímat tuto problematiku. Beseda se věnovala také od tabuizování pojmů stáří, indispozice či umírání, které dnešní mladá generace vnímá velmi odlišně či záporně. Studenti dostali prostor pro otevřenou diskuzi, mohli se vyjádřit k této problematice a porovnat různá sociální prostředí. Kladně hodnotíme prolínání roviny sociálně kulturní s rovinou ekonomickou. Jak bylo patrné, fiskální politika je také slabou stránkou studentů a mnohdy si nedovedou spojit pojmy jako je problematika penzí či penzijních reforem. Studenti velmi dobře reagovali na dotazy ze svého rodinného prostředí a projevovali zájem o poskytnuté materiály. Velmi se nám líbila anketa, kterou žáci vyplňovali. Tato měla za úkol zjistit vědomosti v oblasti mezigeneračních a sociálních struktur. Věříme, že i tato anketa může přispět k zdokonalování výuky na dalších školách. Tato beseda přispěla k minimalizaci patologického vnímání seniorů, jako něčeho (či někoho), co (kdo) se mladší generace netýká. Plynule navázala na témata probíraná v již výše zmíněných předmětech, kdy nabyté vědomosti mohou být podpůrnou látkou pro další studium humanitních oborů či speciální pedagogiky.

Celkově hodnotíme besedu o mezigeneračním konfliktu jako velmi přínosnou, do budoucna bychom doporučili větší množství tištěného materiálu pro studenty a delší časový horizont prezentace. Velmi kladně hodnotíme z hlediska sociometrie také zmíněný dotazník.

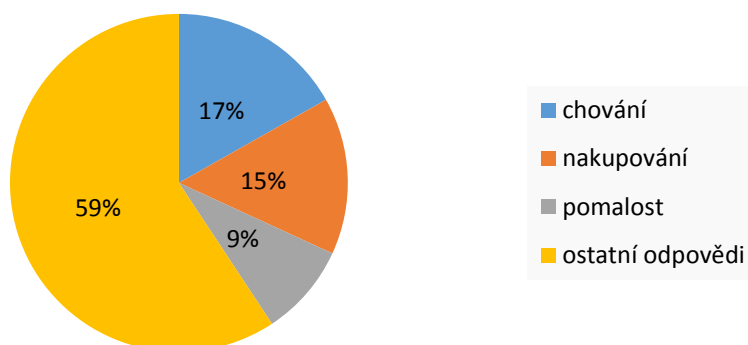
1. Co se Vám vybaví pod pojmem senior?

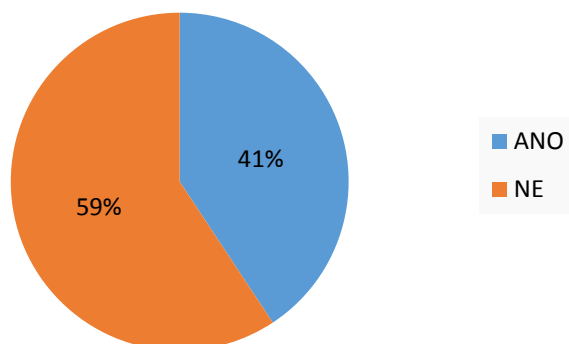
2. Co se podle Vašeho názoru mladým lidem líbí na seniorech?

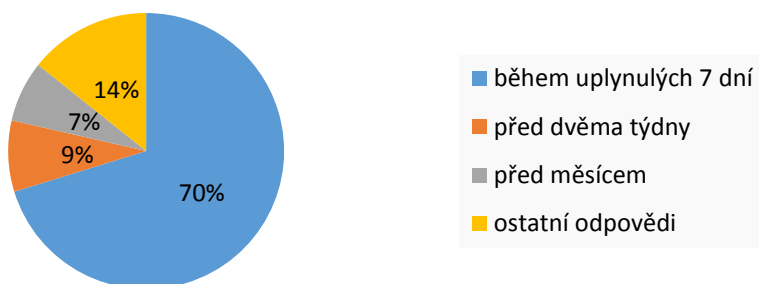
3. Co podle Vašeho názoru mladí lidé seniorům vytýkají?

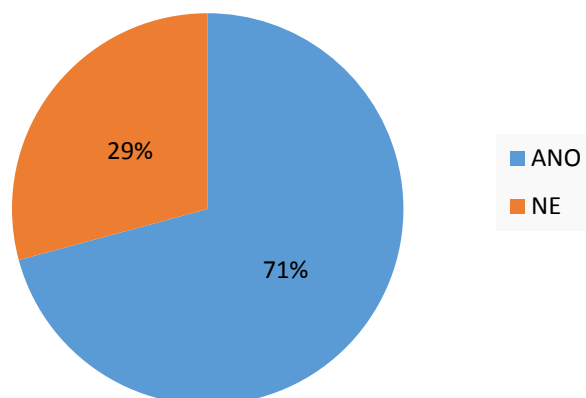
4. Bydlíte ve společné domácnosti s prarodiči?

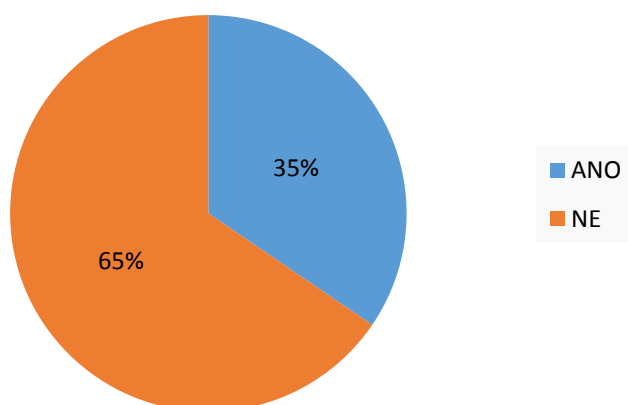
5. Pokud ne, kdy jste je naposledy navštívil/a?

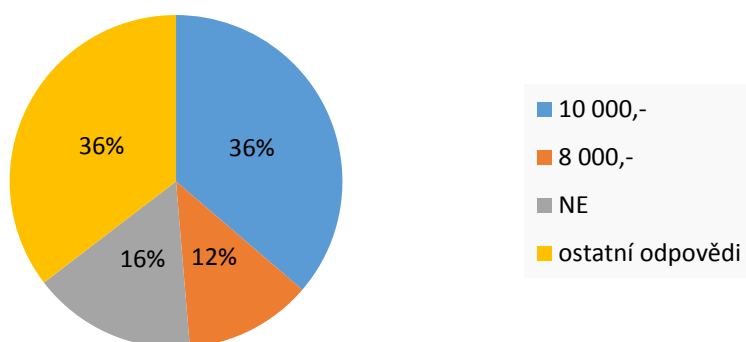
6. Znáte historii vlastní rodiny?

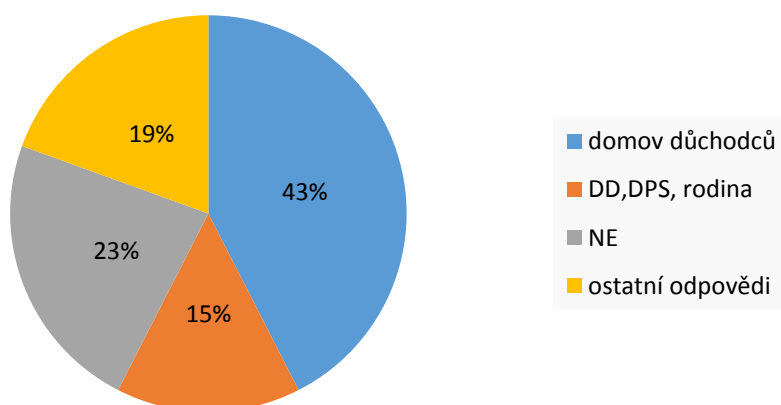
7. Víte, co je to "výminek"?

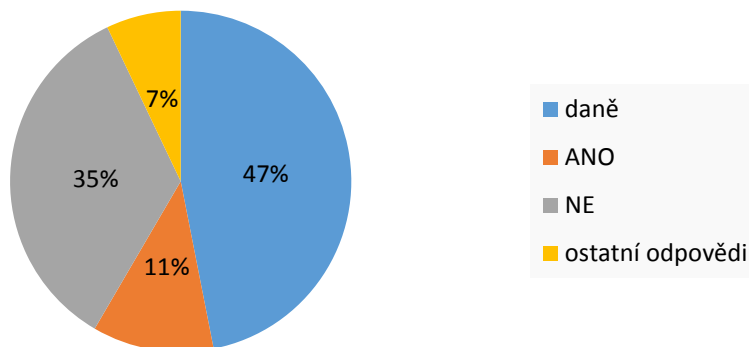
8. Víte, jaký je průměrný důchod v ČR?

9. Víte, jak se řeší bydlení seniorů?

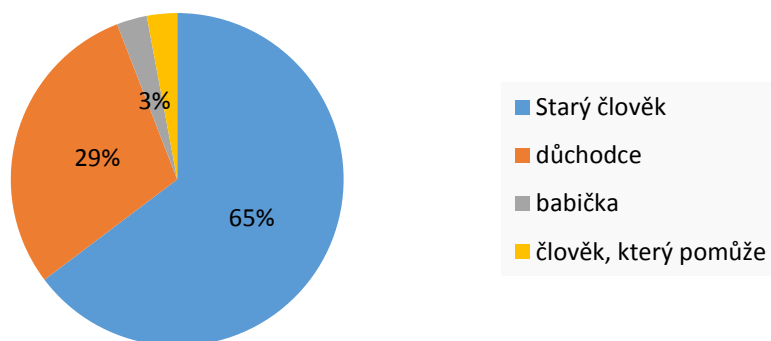

10. Víte, z jakých finančních zdrojů je vyplácen důchod v ČR?

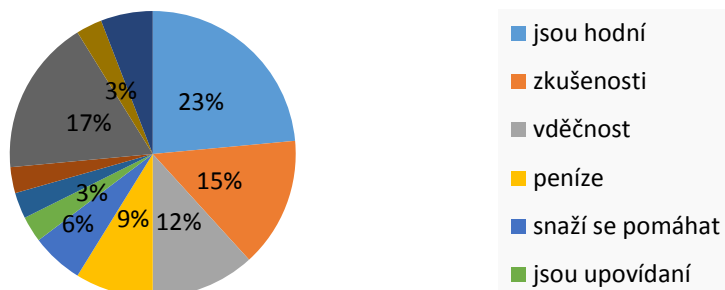

XIV. Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola Blansko, Nad Čertovkou 18

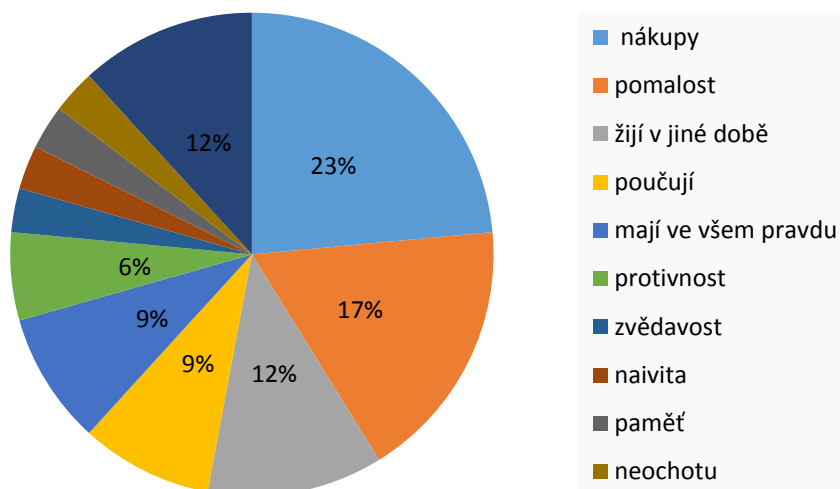
1. Co se Vám vybaví pod pojmem senior?

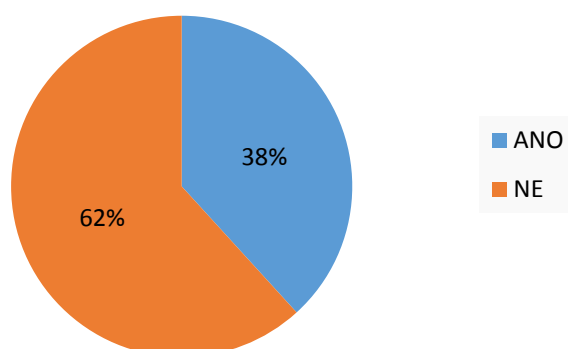
2. Co se podle Vašeho názoru madým lidem líbí na seniorech?

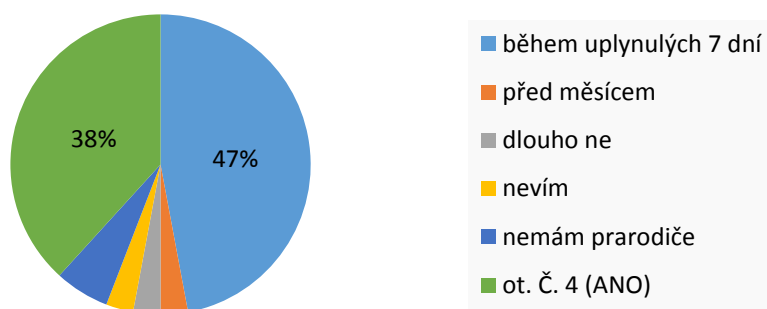
3. Co podle Vašeho názoru mladí lidé seniorům vytýkají?

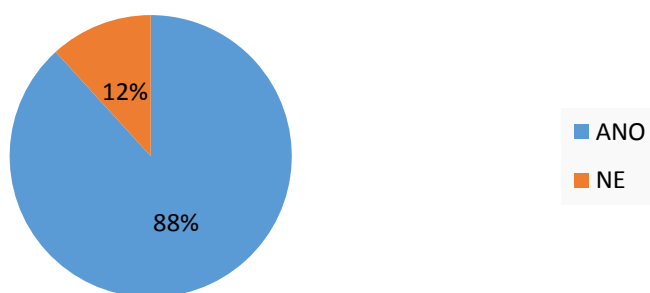
4. Bydlíte ve společné domácnosti s prarodiči?

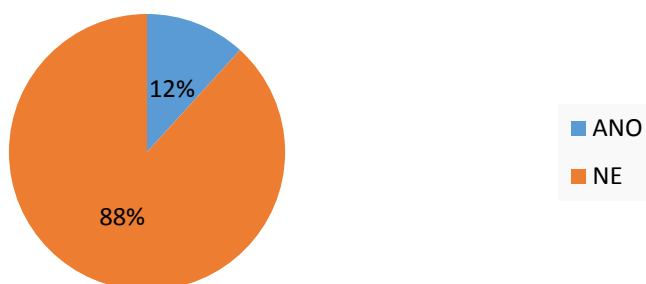
5. Pokud ne, kdy jste je naposledy navštívil/a?

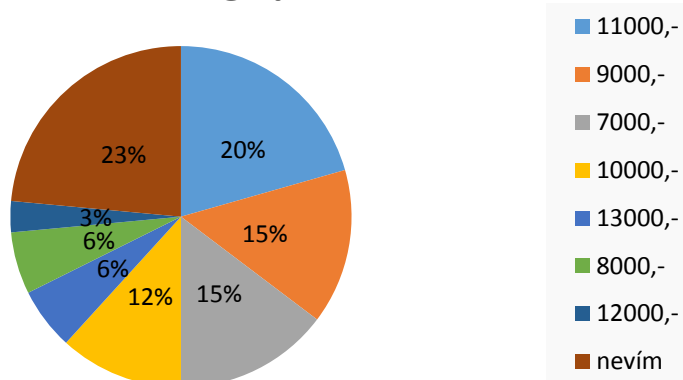
6. Znáte historii vlastní rodiny?

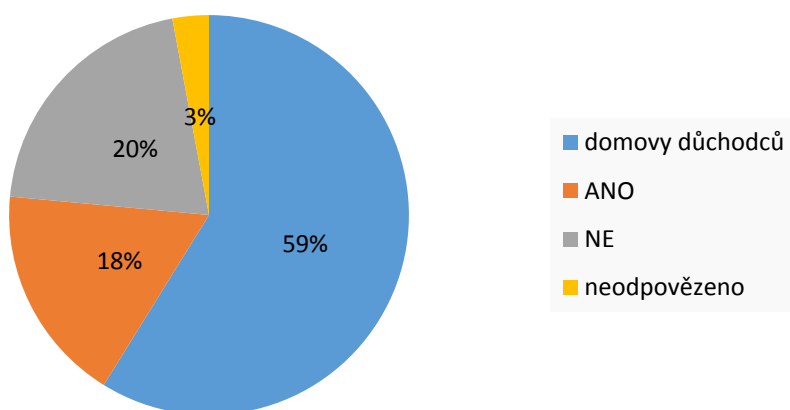
7. Víte, co je to "výminek"?

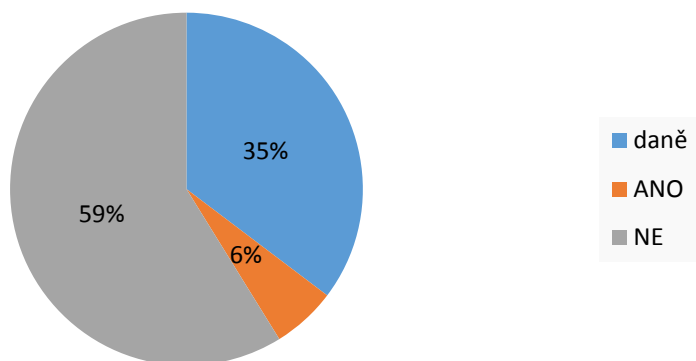
8. Víte, jaký je průměrný důchod v ČR?

9. Víte, jak se řeší bydlení seniorů?

10. Víte, z jakých finančních zdrojů je vyplácen důchod v ČR?

Hodnocení programu přítomným pedagogem:

Beseda pro studentky byla velice zajímavá – a to jak obsah, tak její forma.

Vhodné bylo začlenění diskuze na celospolečenské téma – život seniorů a zdůraznění jejich každodenních problémů – mj. i nezodpovědné sociální chování (zadluženost, finanční gramotnost), vliv médií na sociální chování seniorů atd.

Vhodné bylo také začlenění osobních příkladů – je velice působivé, přednáš-li odborník z praxe (ne pouze učitel).

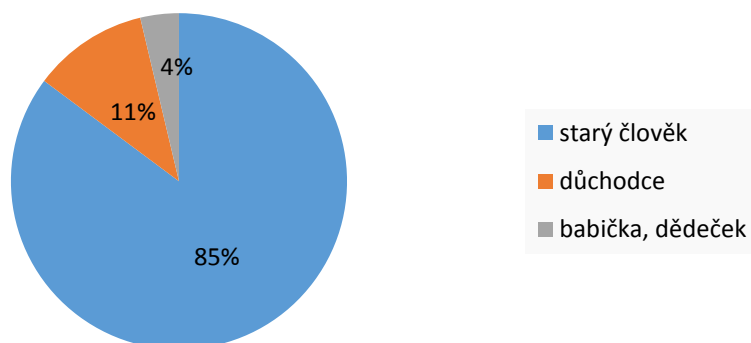
Studenti byli vhodnou formou zapojeni do diskuze na téma mezigenerační vztahy v rodině.

Po prezentaci proběhlo dotazníkové šetření u studentů prvního a druhého ročníku oboru Zdravotnický asistent.

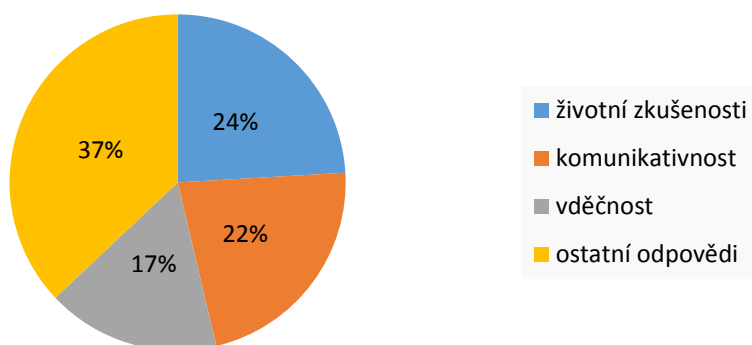
Myslím, že beseda pomohla studentům podívat se na život svých babiček a dědečků z jiného úhlu a pochopit jejich problémy.

Pro studenty byla beseda určitě značným přínosem.

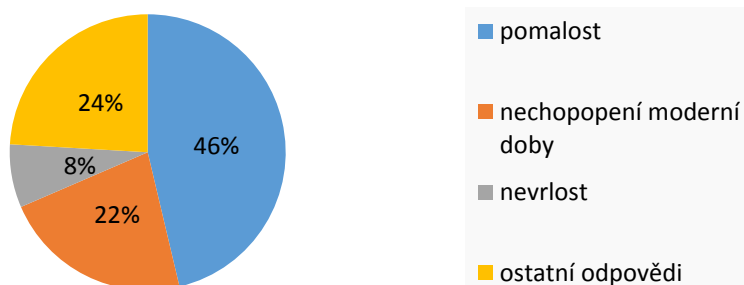
1. Co se Vám vybaví pod pojmem senior?

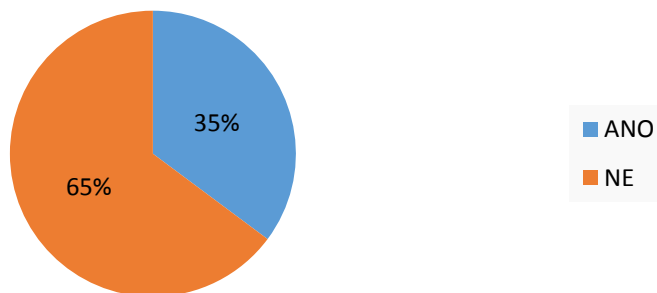
2. Co se podle Vašeho názoru madým lidem líbí na seniorech?

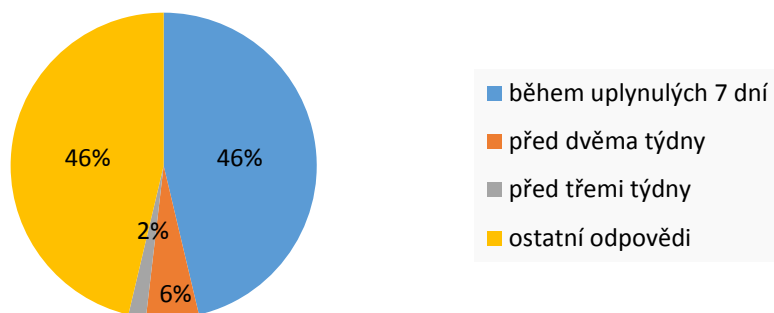
3. Co podle Vašeho názoru mladí lidé seniorům vytýkají?

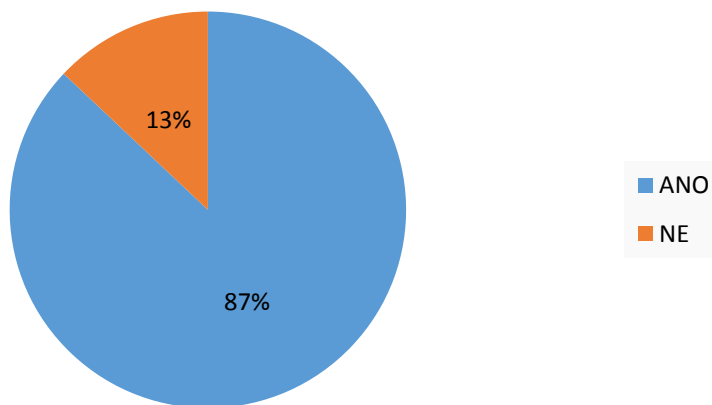
4. Bydlíte ve společné domácnosti s prarodiči?

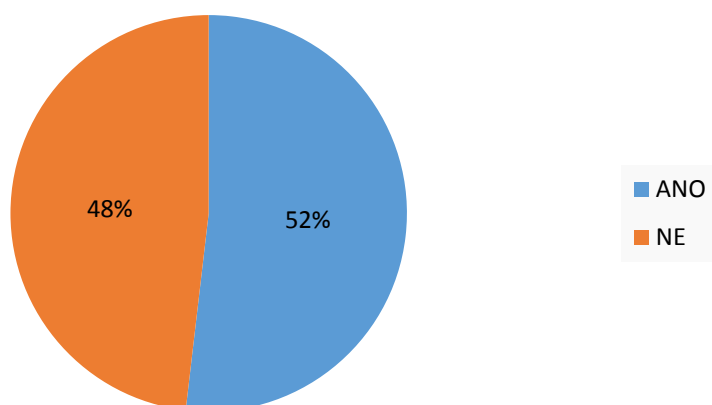
5. Pokud ne, kdy jste je naposledy navštívil/a?

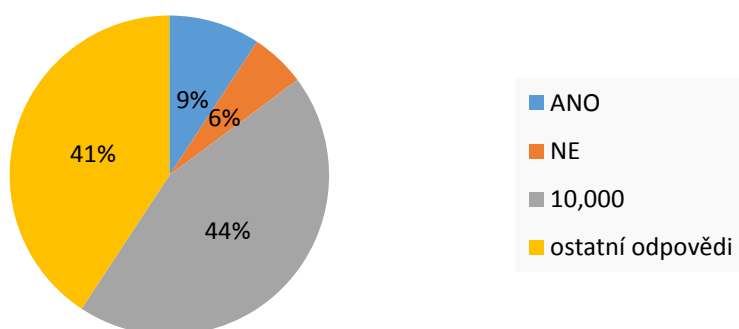
6. Znáte historii vlastní rodiny?

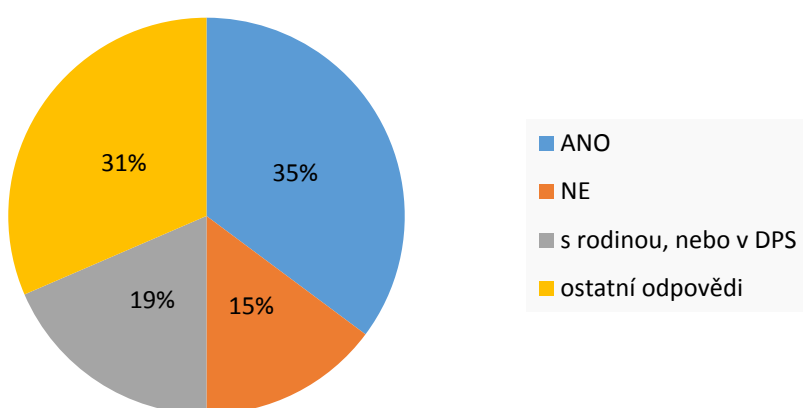
7. Víte, co je to "výminek"?

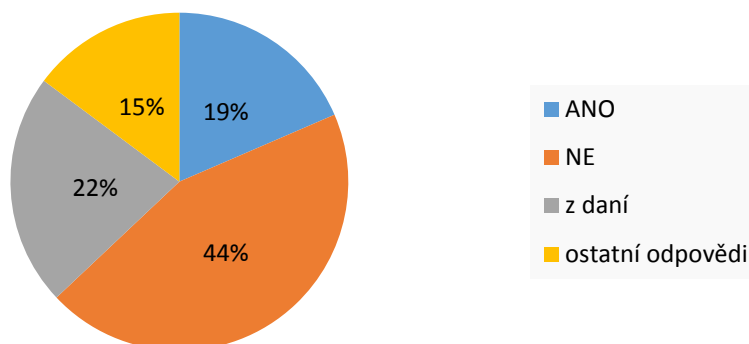
8. Víte, jaký je průměrný důchod v ČR?

9. Víte, jak se řeší bydlení seniorů?

10. Víte, z jakých finančních zdrojů je vyplácen důchod v ČR?

4. VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

V projektu bylo osloveno osm základních škol. Ukázalo se, že předem odhadované počty žáků jsou ve skutečnosti nižší. Ačkoliv záměrem bylo, aby dotazník vyplnili všichni žáci, v některých školách se tak nestalo např. z důvodů školních výletů, pobytů v přírodě atd.

Celkem se vyhodnocovalo 782 vyplněných dotazníků ze základních škol, 137 se vrátilo nevyplněných. V některých dotaznících děti využily své právo neodpovídat na otázku, čímž se počet respondentů u každé odpovědi v dotazníku měnil.

Žáci základních škol odpovídali na deset otevřených otázek. Cílem průzkumu nebylo zjistit exaktní data, ale spíše zmapovat postoj dětí ke svým babičkám a dědečkům a starým lidem obecně. Získané odpovědi byly vyhodnoceny a zaneseny do grafů. Protože děti odpovídaly vlastními slovy, mapovaly se tři až čtyři nejčastější odpovědi. V následujících tabulkách jsou zkompletované výsledky odpovědí žáků I. stupně 8 základních škol.

4.1. Výsledek z dotazníků pro I. stupeň základních škol

1. Kdo je to senior?

starý člověk	72.00%
dědeček a babička	18.00%
důchodce	5.00%
ostatní	5.00%

2. Co se mi líbí na mé babičce?

je hodná	48.00%
dobře vaří	10.00%
usmívá se	5.00%
stará se o nás	4.00%

3. Co se mi líbí na mém dědečkovi?

je hodný	32.00%
je vtipný	9.00%
hrajeme si spolu	5.00%
pracuje	3.00%

4. Čím udělám radost babičce?

pomoc	25.00%
dárek	17.00%
návštěva	15.00%
známky	6.00%

5. Čím udělám radost dědečkovi?

pomoc	23.00%
dárek	12.00%
nezlobím	8.00%
návštěva	7.00%

6. Jak často navštěvuji babičku a dědečka?

denně	19.00%
několikrát týdně	9.00%
1 x týdně	25.00%
ostatní	57,00%

7. Povídáš si s rodiči o babičce a dědečkovi?

ano	79.00%
ne	21.00%

8. Co si babička a dědeček přejí nejvíc?

abychom byli zdraví	21.00%
abychom byli hodní	11.00%
abychom je navštěvovali	8.00%
abychom se dobře učili	7.00%

9. Kdys jim naposledy řekl/a, že je máš rád?

včera	21.00%
minulý týden	13.00%
nevím	14.00%
ostatní	52.00%

10. Jak mohu pomoci starému člověku?

pomoc s nákupem	34.00%
uvolním místo v MHD	13.00%
při chůzi	7.00%
ostatní	46.00%

4.2. Výsledek z dotazníků pro II. stupeň základních škol

1. Kdo je to senior?

starý člověk	63.00%
důchodce	27.00%
dědeček a babička	9.00%
ostatní	1.00%

2. Co se mi na seniorech líbí?

jsou hodní	34.00%
mají zkušenosti	13.00%
dobře vaří	4.00%
ostatní	49.00%

3. Co se mi na seniorech nelíbí?

nadávají	33.00%
zapáchají	11.00%
nevrlí	7.00%
pomalí	7.00%

4. Povídáš si s rodiči o prarodičích?

ano	70.00%
ne	30.00%

5. Co se mi líbí na mé babičce a dědečkovi?

jsou hodní	40.00%
jsou vtipní	6.00%
pomáhají nám	6.00%
dobře vaří	5.00%

6. Jak často prarodiče navštěvuješ?

denně	20.00%
několikrát týdně	9.00%
1 x týdně	23.00%
1 x měsíčně	8,00%

7. Čím jsi jim naposledy udělal/a radost?

pomoc	29.00%
-------	--------

dobré známky	15.00%
návštěva	11.00%
dárek	11.00%

8. Jak jim můžeš pomáhat?

domácí práce	40.00%
nákup	16.00%
nést břemeno	7.00%
při chůzi	7.00%

9. Jak ještě mohu pomoci starému člověku?

nákup	32.00%
chůze	15.00%
místo v MHD	7.00%
ostatní	56.00%

10. Co ti říká slovo "šmejdi"?

podvodní obchodníci	54.00%
nevychovanec	13.00%
nadávka	11.00%
ostatní	23.00%

4.3. Výsledek z dotazníků pro střední školy a střední odborné školy

V souladu s názvem programu "Sociální odpovědnost" dotazník pro střední školy obsahoval více praktické otázky. Na dotazník odpovědělo 657 studentů.

1. Co se Vám vybaví pod pojmem "senior"?

starý člověk	66,00%
důchodce	19,00%
dědeček a babička	5,00%
ostatní	10,00%

2. Co se podle Vašeho názoru mladým lidem líbí na seniorech?

zkušenosti	23,00%
nic	9,00%
moudrost	7,00%
vyprávění	4,00%

3. Co podle Vašeho názoru mladí lidé seniorům vytýkají?

jsou pomalí	23,00%
křičí	18,00%
jsou zaostalí	9,00%
pracuje	50,00%

4. Bydlíte ve společné domácnosti s prarodiči?

ano	28,00%
ne	72,00%

5. Pokud ne, kdy jste je naposledy navštívil/a?

1 x týdně	40,00%
1 x 2 týdny	5,00%
1 x měsíc	6,00%
ostatní	49,00%

6. Znáte historii vlastní rodiny?

ano	76,00%
ne	24,00%

7. Víte, co je to "výminek"?

ano	34,00%
ne	66,00%

8. Víte, jaký je průměrný důchod v ČR?

ne	17,00%
ano	6,00%
10 000 Kč	28,00%
11 000 Kč	18,00%

9. Víte, jak se řeší bydlení seniorů?

domov důchodců	44,00%
rodina	10,00%
nevím	17,00%
ano	13,00%

10. Víte, z jakých finančních zdrojů je vyplácen důchod v ČR?

z daní	48,00%
nevím	30,00%
ano	11,00%
ostatní	11,00%

5. ŘEKLI O PROJEKTU

Projekt učí děti vnímat potřeby seniorů

Náměstek hejtmána, Ing. Roman Celý se ve středu 1. dubna 2015 zúčastnil besedy s žáky ZŠ Purkyňova a SOŠ a SOU Vyškov v rámci projektu na podporu mezigeneračního dialogu dětí a seniorů, který Jihomoravský kraj podporuje.

„Osobně jsem chtěl vědět, jak tento projekt vlastně funguje a jaké jsou reakce studentů. Zúčastnil jsem se besedy v ZŠ Purkyňova ve Vyškově a SOŠ a SOU Sochorova Vyškov. Je velmi milé slyšet od těchto žáků, že si uvědomují, jak je důležitá spokojená a fungující rodina. Zároveň bylo až dojemné, jak vnímají potřeby starších lidí. Jsem rád za podobné aktivity směřem k našim seniorům a vždy je budu podporovat. Jak už jsem mnohokrát řekl, cílem rodinné politiky je zachovat tradiční rodinu a umožnit všem jejím členům naplňovat své potřeby a být v rodině šťastný. Přesně tohle vystihuje i projekt na podporu mezigeneračního dialogu“ uvedl Ing. Roman Celý, náměstek hejtmána Jihomoravského kraje.